

Sammanträde med Vård- och omsorgsnämnden

Tid: 2019-08-26, kl. 14:00

Plats: Vård- och omsorgsförvaltningen, lokal Sunnerö

Micaela Kronberg (M),
Ordförande

Brita Enbom,
Sekreterare

Ärendelista

1. Information och överläggningar
 - A/ Upphandling Ginstgården
 - B/ Vad kostar verksamheten i din kommun
 - C/ Ekonomi inför 2020
 - D/ Årlig grundläggande granskning
 - E/ Förvaltningschefens information
 - F/ Nämndledamöternas information
2. Utmaning fixartjänst, 2016.197 VÄN
3. Uppstart av nytt gruppboende LSS, 2019.234 VON
4. Upphandling enligt LOU av Ginstgården, 2019.235 VON
5. Årlig grundläggande granskning 2019, 2019.233 VON
6. Ej verkställda beslut SOL 2019, 2019.049 VÄN
7. Ej verkställda beslut LSS 2019, 2019.008 VÄN
8. Statistik per månad 2019, 2019.047 VÄN
9. Anmälan av delegationsbeslut 2019, 2019.048 VÄN
10. Meddelanden

Utmaning fixartjänst

2

2016.197 VÄN

2019-08-12

§ 44 2016.197 VÄN

Utmaning fixartjänst**Ärendebeskrivning**

Genom beslut i Kommunfullmäktige införde Alingsås kommun 24 november 2010 § 191 utmaningsrätt från och med 1 april 2011. I Alingsås innebär utmaningsrätt en möjlighet att föra fram synpunkter till kommunen om att verksamhet som bedrivs av kommunen skulle kunna utföras av utmanaren. Kommunen prövar då om annan utförare är möjlig och lämplig. Kommunen besvarar inkomna utmaningar genom att antingen avböja utmaningen eller hänvisa till kommande upphandling.

I anslutning till Kommunfullmäktiges beslut gjordes ändringar i konkurrenspolicyn och kommunstyrelsen beslutade 7 mars 2011 § 58 om "Tillämpningsföreskrifter till konkurrenspolicy om hantering av utmaning i Alingsås kommun". Enligt beslut i Kommunstyrelsen 26 november 2012 § 193 gällande revidering av tillämpningsföreskrifterna, fattar Kommunstyrelsen beslut om utmaningar, efter inhämtande av underlag från berörd nämnd, i detta fall vård- och omsorgsnämnden. Berörda nämnder har när de lämnar underlag en möjlighet, men ingen skyldighet, att förorda om utmaningen ska antas eller avslås.

Den 9 juni 2016 inkom NoWorries Entreprenad med en utmaning till Alingsås kommun gällande fixartjänsten. Utmaningen remitterades till nämnden under hösten 2016 och handlades sedan vidare under vår och sommar 2017. En större omorganisation där en förebyggandeenhet bildades som inkluderar fixartjänsten medförde att frågan om utmaning ej behandlats vidare, varpå åter ärendet remitterats till vård- och omsorgsnämnden.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse daterad 2019-08-01 lämnat följande yttrande: Fixartjänsten är en integrerad del av förebyggandeenheten och utförde 1 185 hembesök under verksamhetsår 2018. Av hembesöken var 853 besök (72 %) med fokus att hjälpa seniorer i hemmet med arbetsuppgifter på hög höjd (byte av gardiner, glödlampor, batterier i brandvarnare m.m.), 63 av besöken (5 %) var förebyggande brand/skyddsronder och resterande 23 % av besöken var teknikstöd. Fixartjänst har därtill tillhandahållit 70 teknikcaféer i förebyggandeenhetens regi under verksamhetsår 2018. Fixaren informerar också om förebyggandeenhetens verksamhet på föreningsmöten, deltar i uppsökande verksamhet, seniormässor och andra event samt ansvarar för att all teknik fungerar på enhetens fyra träffpunkter.

Utifrån att fixartjänsten är en välfungerande integrerad del av förebyggandeenheten förordar vård- och omsorgsnämnden att utmaningen avslås.

Beslut**Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden**

Vård och omsorgsnämnden godkänner skrivning och förordar till Kommunstyrelsen att avslå utmaningen.

	Justerandes sign	Justerandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	------------------	------------------	--------------------

2019-08-12

Expedieras till

Handläggare, Kommunstyrelsen

	Justerandes sign	Justerandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	------------------	------------------	--------------------

Datum: 2019-08-01
Handläggare: Andreas Hasselteg
Direktnr:
Diariennr: 2016.197 VÄN

Vård- och omsorgsnämnden

Utmaning av Alingsås kommun gällande fixartjänst

Ärendebeskrivning

Genom beslut i Kommunfullmäktige införde Alingsås kommun 24 november 2010 § 191 utmaningsrätt från och med 1 april 2011. I Alingsås innebär utmaningsrätt en möjlighet att föra fram synpunkter till kommunen om att verksamhet som bedrivs av kommunen skulle kunna utföras av utmanaren. Kommunen prövar då om annan utförare är möjlig och lämplig. Kommunen besvarar inkomna utmaningar genom att antingen avböja utmaningen eller hänvisa till kommande upphandling.

I anslutning till Kommunfullmäktiges beslut gjordes ändringar i konkurrenspolicyn och kommunstyrelsen beslutade 7 mars 2011 § 58 om "Tillämpningsföreskrifter till konkurrenspolicy om hantering av utmaning i Alingsås kommun". Enligt beslut i Kommunstyrelsen 26 november 2012 § 193 gällande revidering av tillämpningsföreskrifterna, fattar Kommunstyrelsen beslut om utmaningar, efter inhämtande av underlag från berörd nämnd, i detta fall vård- och omsorgsnämnden. Berörda nämnder har när de lämnar underlag en möjlighet, men ingen skyldighet, att förorda om utmaningen ska antas eller avslås.

Den 9 juni 2016 inkom NoWorries Entreprenad med en utmaning till Alingsås kommun gällande fixartjänsten. Utmaningen remitterades till nämnden under hösten 2016 och handlades sedan vidare under vår och sommar 2017. En större omorganisation där en förebyggandeenhet bildades som inkluderar fixartjänsten medförde att frågan om utmaning ej behandlats vidare, varpå åter ärendet remitterats till vård- och omsorgsnämnden.

Förvaltningens yttrande

Fixartjänsten är en integrerad del av förebyggandeenheten och utförde 1 185 hembesök under verksamhetsår 2018. Av hembesöken var 853 besök (72 %) med fokus att hjälpa seniorer i hemmet med arbetsuppgifter på hög höjd (byte av gardiner, glödlampor, batterier i brandvarnare m.m.), 63 av besöken (5 %) var förebyggande brand/skyddsronder och resterande 23 % av besöken var teknikstöd. Fixartjänst har därtill tillhandahållit 70 teknikcaféer i förebyggandeenhetens regi under verksamhetsår 2018. Fixaren informerar också om förebyggandeenhetens verksamhet på föreningsmöten, deltar i uppsökande verksamhet, seniormässor och andra event samt ansvarar för att all teknik fungerar på enhetens fyra träffpunkter.

Utifrån att fixartjänsten är en välfungerande integrerad del av förebyggandeenheten förordar vård- och omsorgsnämnden att utmaningen avslås.

Ekonomisk bedömning

Fixartjänstens totala årskostnad uppgår till cirka 0,6 mnkr per år. Ingen ekonomisk förändring av kostnaden bedöms uppstå vid en eventuell konkurrensutsättning.

Förslag till beslut

Vård och omsorgsnämnden godkänner skrivning och förordar till Kommunstyrelsen att avslå utmaningen.

Beslutet ska skickas till

Handläggare, Kommunstyrelsen

Anita Hedström
Förvaltningschef

Tillämpningsföreskrifter för utmaning i Alingsås kommun

Antagna av kommunstyrelsen den 26 november 2012, § 193.

Utmaningsrätt innebär en möjlighet att föra fram synpunkten till kommunen att verksamhet som bedrivs av kommunen skulle kunna utföras av annan. En utmaning kan leda till att kommunen överväger extern drift av både vidare och smalare omfattning än utmaningen.

Utmaning är en initiativrätt. Kommunen prövar vid utmaningar om annan utförare är möjlig och lämplig. Kommunen besvarar inkomna utmaningar genom att antingen avböja/avslå utmaningen eller genom att anta/bevilja utmaningen. Att en utmaning antas/beviljas innebär att kommunen avser utreda frågan om extern driftform vidare med sikte på en upphandling.

Marknadsföring, information

Kommunledningskontoret ansvarar för att marknadsföra och informera om utmaningsrätten mot tänkbara utmanare. Kommunledningskontoret har dessutom ett ansvar att utbilda och informera nämnder, förvaltningar och styrelser.

Handläggning

Alla utmaningar handläggs av kommunledningskontoret som utreder inför kommunstyrelsens beslut. Kommunstyrelsen informeras om inkomna utmaningar.

- Ansvarig handläggare skickar utmaningen till den eller de nämnder som berörs och bifogar de frågor som behöver besvaras för att ge ett underlag för att bedöma utmaningen. Ansvariga handläggare säkerställer att ingen jävssituation uppkommer. Vid behov upprättas en handlägningsplan. Ansvarig handläggare underrättar utmanaren om hur ärendet behandlas. Ansvarig handläggare underrättar centrala personalavdelningen på kommunledningskontoret för samordning av samverkan/MBL.
- Nämnden beslutar om underlag för beslut om utmaningen antas eller avslås. Nämnden är inte skyldig att förordna den ena eller andra lösningen. Nämndens beslut expedieras till kommunstyrelsen.

Handläggning, forts

Kommunledningskontoret, upprättar förslag till beslut för kommunstyrelsen och gör de eventuella kompletteringar av underlaget som bedöms lämpliga.

Kommunstyrelsens beslut expedieras till utmanaren.

Beslutsunderlaget och utredningen

Kommunen kan välja att både vidga och avgränsa prövningen i förhållande till omfattningen av en utmaning. Underlaget för kommunstyrelsens beslut om en inkommen utmaning ska antas eller avböjas, ska innehålla underlag till stöd för bedömning av utmaningen ur ett antal olika aspekter som bland annat frågor om tillåtlighet, ekonomi och kvalitet. Hur omfattande utredning som är motiverad i varje fall styrs delvis av hur omfattande utmaningen är. Uppgifter och bedömningar från följande områden kan ge underlag för kommunstyrelsens beslut:

- Om utmanad verksamhet helt eller delvis består av myndighetsutövning, strategiska ledningsfunktioner eller har nära anknytning till sådana funktioner avslås utmaningen i denna del med motivering.
- En beskrivning av personalkonsekvenser för verksamhetsområdet, nämnden och kommunen som helhet.
- Ett ekonomiskt underlag som beskriver kommunens nuvarande kostnad och intäkter för den utmanade verksamheten.
- Följande faktiska kostnader ska ingå som separata poster, avstämda med centrala ekonomifunktionen; personal, lokaler, avskrivningskostnader, särskilda verksamhetskostnader av betydelse och övriga kostnader.
- Intäkter skall specificeras; intäkter och bidrag uppdelade på kommuninterna och externa.
- Bedömning av den totala ekonomiska effekten för kommunen. Effekter för (mindre lönsamma) verksamhetsdelar som inte omfattas av utmaningen skall vägas in.
- En beskrivning av kvalitén i den utmanade verksamheten så som den bedrivs för närvarande med de jämförelsetal som bedöms vara relevanta.
- Bedömning av den samlade effekten på kvalitén för den utmanade verksamheten och kommunen som helhet vid extern drift.

Beslutsunderlaget och utredningen, forts

- Nämnden ska ge kommunstyrelsen ett underlag för beslut. Underlaget ska redogöra för faktorer som talar för och emot att utmaningen ska antas. Kommunstyrelsen tar det samlade och övergripande ställningstagandet om utmaningen skall antas.
 - Kommunstyrelsen kan redan vid prövningen av en utmaning besluta att inte tillåta anbud från egen verksamhet med hänsyn till de krav som gäller på kommunens handläggning angående jäv och likställd behandling bland annat enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Ett sådant beslut ska motiveras. Alternativt blir detta en fråga att hantera inom ramen för en eventuell upphandlingsprocess.
-

Remiss
2019-04-04

Mottagare:

Vård- och omsorgsnämnden

Begäran om svar/yttrande på remiss

Svar ska ha inkommit senast: 2019-09-01

Följebrev Utmaning av vård- och äldreomsorgsnämndens Fixartjänst, 2016.526 KS

Ärende: Utmaning av vård- och äldreomsorgsnämndens Fixartjänst, 2016.526 KS

Handläggare: Malin Lindholm

Bilagor:

Utmaning fixartjänst

Datum:	2016-09-28	Magnus Nilsson
Handläggare:	Brita Enbom	Kommunjurist
Direktnr:	6686	
Beteckning:	2016.197 VÄN	

Svar inför kommunstyrelsens prövning av utmaning gällande äldreomsorgens fixartjänst

I samband med inkommen utmaning av äldreomsorgens fixartjänst har kommunstyrelsen i skrivelse 2016-09-07 begärt in underlag från vård- och äldreomsorgsnämnden vad gäller fixartjänstens resurstilldelning och samordning med övrig verksamhet framgent. Detta för att ha ramar och förutsättningar för en prövning av utmaningen.

Vård- och äldreomsorgsnämndens arbetsutskott, gav vid sitt sammanträde 2016-09-12 förvaltningen i uppdrag att återkomma med en beredning av det presenterade framtidsavsnittet i delårsbokslutet för 2016.

Beredningen skulle omfatta en risk- och konsekvensanalys av flera föreslagna åtgärder för att uppnå budget i balans. Minskning av personer som arbetar med ett förebyggande uppdrag såsom anhörigstöd, träffpunkter, syn och hörsel, fixartjänst med mera är en av de föreslagna åtgärderna som ska ses över.

Beredningen med risk- och konsekvensbeskrivning ska återrapporteras till vård- och äldreomsorgsnämnden vid dess sammanträde **2016-11-21**.

Först därefter kan vård- och äldreomsorgsnämnden återkomma med resursfördelning och samordning med övrig verksamhet gällande fixartjänsten.

VÅRD- OCH ÄLDREOMSORGSFÖRVALTNINGEN

Catharina Johansson
Förvaltningschef

Uppstart av nytt
gruppboende LSS

3

2019.234 VON

2019-08-12

§ 45 2019.234 VON

Uppstart av nytt gruppboende LSS**Ärendebeskrivning**

Under det senaste året har kön till gruppboendeplatser LSS och personer som väntat mer än 12 månader utan erbjudande om plats ökat vilket medför en betydande risk för viteskostnad för vård- och omsorgsnämnden. För att uppnå de krav som finns på verksamheten, erbjuda personer som har rätt till ett boende att få ett boende och för att minska risken för viteskostnader planeras en avdelning i anslutning till Hagagårdens trygghetsboende iordningställas och uppstartas som gruppboende LSS under september månad 2019. Det nya gruppboende kommer att benämnas "Noltorp Centrum".

Planeringen utgår från att samtliga beslut verkställs under september månad så att Alingsås kommun kan tillgodoräkna sig ett ökat volymvärde av LSS-insatser med cirka 5,5 mnkr 2019. De verkställda insatserna kompenseras Alingsås kommun i LSS-utjämnningen 2021.

Beslut**Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden**

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna att förvaltningen uppstartar det nya gruppboendet LSS "Noltorp Centrum" enligt ovanstående skrivning.

Expedieras till

Handläggare

	Justerandes sign	Justerandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	------------------	------------------	--------------------

Datum: 2019-08-01
Handläggare: Andreas Hasselteg
Direktnr:
Diariernr: 2019.234 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Uppstart av nytt gruppboende LSS

Ärendebeskrivning

Under det senaste året har kön till gruppboendeplatser LSS och personer som väntat mer än 12 månader utan erbjudande om plats ökat vilket medför en betydande risk för viteskostnad för vård- och omsorgsnämnden. För att uppnå de krav som finns på verksamheten, erbjuda personer som har rätt till ett boende att få ett boende och för att minska risken för viteskostnader planeras en avdelning i anslutning till Hagagårdens trygghetsboende iordningställas och uppstartas som gruppboende LSS under september månad 2019. Det nya gruppboende kommer att benämnas "Noltorp Centrum".

Planeringen utgår från att samtliga beslut verkställs under september månad så att Alingsås kommun kan tillgodoräkna sig ett ökat volymvärde av LSS-insatser med cirka 5,5 mnkr 2019. De verkställda insatserna kompenseras Alingsås kommun i LSS-utjämningen 2021.

Ekonomisk bedömning

Det nya gruppboendet LSS med sex platser planeras ha en kostnad om cirka 1,8 mnkr under 2019 och en kostnad om cirka 5,0 mnkr för helårsdrift. Helårskostnaden uppgår till cirka 833 tkr per brukare och år, vilket understiger både utjämningssystemets schablonkostnad för gruppboende och rikssnittets medelkostnad som 2018 uppgick till 1 027 tkr per plats.

Eftersom uppstarten av gruppboendet LSS sker inom nämndens befintliga lokaler medför öppnandet att äldreomsorgens lokalkostnader minskar med cirka 0,6 mnkr per år.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna att förvaltningen uppstartar det nya gruppboendet LSS "Noltorp Centrum" enligt ovanstående skrivning

Beslutet ska skickas till

Handläggare

Anita Hedström

Förvaltningschef

Datum: 2019-08-01
Handläggare: Andreas Hasselteg
Direktnr:
Diariernr: 2019.234 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Upphandling enligt LOU av
Ginstgården

4

2019.235 VON

Datum: 2019-08-01
Handläggare: Andreas Hasselteg
Direktnr:
Diariennr: 2019.235 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Upphandling enligt LOU av Ginstgården

Ärendebeskrivning

Driften av det särskilda boendet Ginstgården har sedan uppstart 2004 drivits i extern regi. Under perioden 2004-10-01 – 2016-09-30 drevs boendet på entreprenad enligt Lagen om offentlig upphandling (2007:1081), LOU, enligt beslut i kommunfullmäktige 2003-08-27 § 92. Sedan 2016-10-01 har istället driften av Ginstgården reglerats genom ett idéburet offentligt partnerskap, IOP, efter beslut i kommunfullmäktige 2016-03-30 § 69.

Nuvarande IOP-avtal löper ut 2020-03-31. Förvaltningen har fått nämndens uppdrag 2019-03-25 § 35 att förbereda en ny upphandling enligt LOU för driften av Ginstgårdens 32 platser på särskilt boende i syfte att säkerställa att en ny leverantör kan tillträda 2020-04-01.

Förvaltningens yttrande

Förvaltningen planerar, efter beslut i vård- och omsorgsnämnden, att annonsera förfrågningsunderlaget enligt LOU avseende driften av Ginstgården under senast september månad 2019. Förvaltningen planerar därefter att i november 2019 pröva de inkomna anbudena och genomföra en anbudsutvärdering, varpå beslut i upphandlingen kan fattas av vård- och omsorgsnämnden i december 2019 och en ny leverantör tillträda 2020-04-01.

Förslag kontraktstid: Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår att ett avtal tecknas som gäller från och med kl.07:00 den 1 april 2020 till och med den 1 april 2024 kl.07.00 med möjlighet till förlängning två plus två plus två (2+2+2) år. Förlängning ska ske skriftligt senast tolv (12) månader före avtalstidens utgång.

Det ingångna IOP-avtalet befinner sig i dagsläget i en rättsprocess där Alingsås kommun har begärt prövningstillstånd hos Högsta Förvaltningsdomstolen avseende Kammarrättens beslut att Alingsås kommun ska betala en upphandlingsskadeavgift på fem miljoner kronor eftersom kommunen bedöms ha genomfört en otillåten direktupphandling av Ginstgården.

Ekonomisk bedömning

Ginstgårdens boende med 32 platser föreslås upphandlas med en fast ersättningsnivå där istället de olika kvalitetsaspekter som anges i förfrågningsunderlaget kommer avgöra vilken utförare som tilldelas driften av Ginstgårdens 32 gruppboendeplatser.

Ersättningsnivån föreslås uppgå till den kostnad kommunal drift av motsvarande enhet motsvarar. Ersättningsnivån till utföraren uppgår som förslag till 640 000: - per plats och år (totalt 20 480 000: -) 2020. Föreslagen ersättning ligger i nivå med ersättningen för det nuvarande idéburna offentliga partnerskapet.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna att låta upphandlingen ske med en fast ersättningsnivå där den utförare som bäst uppfyller kvalitén enligt förfrågningsunderlaget tilldelas kontraktet.
- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna kontraktstid om fyra år med möjlighet till 2 + 2 + 2 års förlängning.
- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna en ersättningsnivå om 20 480 000: - per år enligt 2020 års prisnivå.
- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna att förvaltningen publicerar förfrågningsunderlaget senast under september månad 2019 och återkommer till nämnden för beslut om tilldelning i december 2019.

Beslutet ska skickas till

Handläggare

Anita Hedström
Förvaltningschef

2019-08-12

§ 46 2019.235 VON

Upphandling enligt LOU av Ginstgården**Ärendebeskrivning**

Driften av det särskilda boendet Ginstgården har sedan uppstart 2004 drivits i extern regi. Under perioden 2004-10-01 – 2016-09-30 drevs boendet på entreprenad enligt Lagen om offentlig upphandling (2007:1081), LOU, enligt beslut i kommunfullmäktige 2003-08-27 § 92. Sedan 2016-10-01 har istället driften av Ginstgården reglerats genom ett idéburet offentligt partnerskap, IOP, efter beslut i kommunfullmäktige 2016-03-30 § 69.

Nuvarande IOP-avtal löper ut 2020-03-31. Förvaltningen har fått nämndens uppdrag 2019-03-25 § 35 att förbereda en ny upphandling enligt LOU för driften av Ginstgårdens 32 platser på särskilt boende i syfte att säkerställa att en ny leverantör kan tillträda 2020-04-01.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse daterad 2019-08-01 lämnat följande yttrande: Förvaltningen planerar, efter beslut i vård- och omsorgsnämnden, att annonsera förfrågningsunderlaget enligt LOU avseende driften av Ginstgården under senast september månad 2019. Förvaltningen planerar därefter att i november 2019 pröva de inkomna anbudena och genomföra en anbudsutvärdering, varpå beslut i upphandlingen kan fattas av vård- och omsorgsnämnden i december 2019 och en ny leverantör tillträda 2020-04-01.

Förslag kontraktstid: Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår att ett avtal tecknas som gäller från och med kl.07:00 den 1 april 2020 till och med den 1 april 2024 kl.07:00 med möjlighet till förlängning två plus två plus två (2+2+2) år. Förlängning ska ske skriftligt senast tolv (12) månader före avtalstidens utgång.

Det ingångna IOP-avtalet befinner sig i dagsläget i en rättsprocess där Alingsås kommun har begärt prövningstillstånd hos Högsta Förvaltningsdomstolen avseende Kammarrättens beslut att Alingsås kommun ska betala en upphandlingsskadeavgift på fem miljoner kronor eftersom kommunen bedöms ha genomfört en otillåten direktupphandling av Ginstgården.

Förslag till beslut på sammanträdet

Micaela Kronberg (M) föreslår att kontraktstiden ska vara på 3 år med möjlighet till förlängning 2+2+2 år, istället för kontraktstid på 4 år med möjlighet till förlängning 2+2+2 år enligt förvaltningens förslag. Birgit Börjesson (S), Ingela Andreen (L), Bengt Eliasson (KD) och Bo Hallberg (S) yrkar bifall till Micaela Kronbergs(M) förslag. Ordföranden finner att förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden ändras under punkt två i beslutet, till att kontraktstiden skrivs på 3 år med möjlighet till förlängning 2+2+2 år.

Beslut**Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden**

1. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna att låta upphandlingen ske med en fast ersättningsnivå där den utförare som bäst uppfyller kvalitén enligt förfrågningsunderlaget tilldelas kontraktet.
2. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna kontraktstid om tre år med möjlighet till 2 + 2 + 2 års förlängning.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2019-08-12

3. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna en ersättningsnivå om 20 480 000: - per år enligt 2020 års prisnivå.
4. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna att förvaltningen publicerar förfrågningsunderlaget senast under september månad 2019 och återkommer till nämnden för beslut om tilldelning i december 2019.

Expedieras till

Handläggare

	Justerandes sign	Justerandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	------------------	------------------	--------------------

Årlig grundläggande granskning 2019

5

2019.233 VON

2019-08-12

§ 47 2019.233 VON

Årlig grundläggande granskning 2019**Ärendebeskrivning**

De förtroendevalda revisorerna i Alingsås kommun genomför varje år en grundläggande granskning av styrelse och nämnder. Syftet med den grundläggande granskningen är att översiktligt bedöma om styrelsen och nämnderna har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse daterad 2019-08-05 lämnat följande yttrande:
Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Insamlingen sker genom att KPMG och revisorerna löpande tar del av grundläggande dokument såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och nämndernas protokoll. Som del av den grundläggande granskningen genomför KPMG en enkätundersökning med nämnderna.

Arbetsutskottet har tillsammans med förvaltningen tagit fram ett förslag på svar på de skriftliga frågorna i den årliga grundläggande granskningen 2019 till KPMG. Förslaget går upp till nämnd 2019-08-26 för beslut.

Beslut**Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden**

Vård- och äldreomsorgsnämnden uppdrar åt förvaltningen att överlämna svaren på de skriftliga frågorna i den årliga granskningen 2019 till KPMG.

Expedieras till

KPMG, handläggare

	Justerandes sign	Justerandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	------------------	------------------	--------------------

Datum: 2019-08-05
Handläggare: Andreas Hasselteg
Direktnr:
Diariennr: 2019.233 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Årlig grundläggande granskning 2019

Ärendebeskrivning

De förtroendevalda revisorerna i Alingsås kommun genomför varje år en grundläggande granskning av styrelse och nämnder. Syftet med den grundläggande granskningen är att översiktligt bedöma om styrelsen och nämnderna har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Förvaltningens yttrande

Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Insamlingen sker genom att KPMG och revisorerna löpande tar del av grundläggande dokument såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och nämndernas protokoll. Som del av den grundläggande granskningen genomför KPMG en enkätundersökning med nämnderna.

Ekonomisk bedömning

-

Förslag till beslut

Vård- och äldreomsorgsnämnden uppdrar åt förvaltningen att överlämna svaren på de skriftliga frågorna i den årliga granskningen 2019 till KPMG.

Beslutet ska skickas till

KPMG

Anita Hedström
Förvaltningschef

Grundläggande granskning 2019

Alingsås kommun

Nämnd/styrelse: Vård- och omsorgsnämnden

© 2019 KPMG AB, a Swedish limited liability company
and a member firm of the KPMG network of independent member firms
affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved.

Information

Revisorerna ska enligt kommunallagen och god revisionssed årligen granska all verksamhet.

I den grundläggande granskningen ingår att bedöma centrala styrning- och ledningsfrågor avseende verksamhet, ekonomi och intern kontroll. Likaså är nämndens och styrelsens omvärldsanalys och riskbedömningar av stort intresse för revisorerna. Bifogade frågor är tänkt att utgöra underlag i denna granskning. Frågorna är också tänkt att utgöra underlag inför revisorernas träffar med nämnder och styrelse.

Presentationen och svaren ska kunna härledas till revisionsbevis som styrker svaret, d.v.s. verifieras genom dokument, protokoll mm.

Svaren med tillhörande bilagor skickas senast (se datum nedan) till: viktorja.bernstam@kpmg.se.
Svarsdatumerna är satta utifrån nämndens första sammanträde under hösten.

Kommunstyrelsen:	2019-08-26
Miljöskyddsnämnden:	2019-08-30
Samhällsbyggnadsnämnden:	2019-09-03

© 2019 KPMG AB, a Swedish limited liability company
and a member firm of the KPMG network of independent member firms
affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved.

Socialnämnden: 2019-09-03
 Vård- och omsorgsnämnden: 2019-09-04
 Barn- och ungdomsnämnden: 2019-10-01
 Kultur- och utbildningsnämnden: 2019-10-01

Vänligen numrera bilagorna i enlighet med frågenumren i enkäten.

Om du har frågor är du välkommen att maila uppdragsledare: viktoria.bernstam@kpmg.se

1	Mål och målluppfyllelse	Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommentarer	Bilaga
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är tydligt kopplade till KF:s mål?	☒	☐	☐	☐	I flerårsstrategi är nämndens mål nedbrutna från KF:s mål	Åtaganden i flerårsstrategi bilaga 1
1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?	☒	☐	☐	☐	I flerårsstrategi 2019-2021 är nyckeltal framtagna till målen.	Nyckeltal till åtaganden i flerårsstrategi bilaga 2
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	☒	☐	☐	☐	I vår-/delårs- och årsbokslut följer nämnden upp målen utveckling under året.	Vår-/delårs- och årsbokslut bilaga 4-6
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i målluppfyllelsen?	☒	☐	☐	☐	Utifrån att Nämnden skulle fastställa en budget i balans inför verksamhetsår 2019 inkluderades i flerårsstrategi under avsnitt omedelbar åtgärd och ekonomi att målluppfyllelsen riskerades. Vidare beslutade nämnden om "Handlingsplan för att efterleva de av kommunfullmäktige beslutade ramarna	Omedelbar åtgärd i flerårsstrategi bilaga 3 Ekonomi-avsnitt i flerårsstrategi bilaga 13 samt

						2019..	Handlingsplan 2019 bilaga 7
--	--	--	--	--	--	--------	--------------------------------

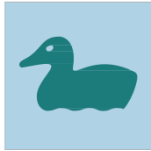
2	Ekonomistyrning	Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommentare r	Bilaga
2.1	Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?	☒	☐	☐	☐	Nämnden har fastställt en budget i balans i flerårsstrategin 2019-2021 men den fastställda budgeten i balans inkluderar besparingar om 25 mnkr där helårseffekt ej uppnås 2019.	Ekonomiavsnitt flerårsstrategi bilaga 13, och handlingsplan bilaga 7
2.2	Följer nämnden/styrelsen upp ekonomin och upprättar prognoser tillräckligt under året?	☒	☐	☐	☐	Nämnden följer upp ekonomin i månadsuppföljningar per mars, maj, september, oktober och november och i boksluten per april och per augusti.	Ekonomiska uppföljningar. bilaga 11 samt Vår och/delårsbokslut bilaga 4-5
2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?	☐	☐	☒	☐	Nämnden har beslutat om besparingar om 25 mnkr och följer månadsvis upp dessa besparingar. Vissa av åtgärderna uppnår inte helårseffekt vilket medför att resultat 2019 ej överensstämmer med budget.	Handlingsplan bilaga 7. Uppföljning av handlingsplan i ekonomiska uppföljning per maj bilaga 11
2.4	Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?	☒	☐	☐	☐	I mars månad godkände nämnden konsekvensbeskrivning av beslutade besparingar 2019.	Konsekvensanalys bilaga 8

3	Intern kontroll	Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommen tarer	Bilaga
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	☐	☐	Följs upp i samband med boksluten.	Vår-//delårs- och årsbokslut bilaga 4-6
3.2	Genomförs årliga risk- och väsentlighetsanalyser?	☒	☐	☐	☐	Ja, men inte under åren 2017 och tidigare	Risk- och väsentlighetsanalys 2019. Bilaga 9
3.3	Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?	☒	☐	☐	☐	Ja, förstärkt arbetsutskott arbetade fram risk och väsentlighetsanalys.	Risk- och väsentlighetsanalys 2019. Bilaga 9
3.4	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	☐	☐	I samband med vårbokslut, delårsbokslut och årsbokslut redovisas uppföljning av interna kontroll. Månadsvis redovisas statistik som baseras på den interna kontrollen till nämnden.	Vår-//delårs- och årsbokslut bilaga 4-6 samt statistik bilaga 12.
3.5	Hur ofta sker rapportering till nämnden/styrelsen?	☒	☐	☐	☐	I samband med vårbokslut, delårsbokslut och årsbokslut redovisas uppföljning av intern kontroll.	Vår-//delårs- och årsbokslut bilaga 4-6 samt statistik bilaga 12.
3.6	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	☐	☐	Intern kontroll återspeglar risker i verksamheten och i ett flertal fall har dessa risker påskyndat beslut av nämnden. T.ex. när trycket på platser inom äldreboende, korttids eller LSS varit högt.	

***Vänligen bifoga risk- och väsentlighetsanalyser & internkontrollplaner för åren 2018 och 2019.**

© 2019 KPMG AB, a Swedish limited liability company
and a member firm of the KPMG network of independent member firms
affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved.

4	Riskanalys	Ange minst fem övergripande risker	Bilaga
4.1	Redogör för nämndens/styrelsens övergripande riskanalys och de risker som finns inom verksamhetsområdet kommande år, (ange minst 5 risker).	<p>Under 2019 har nämnden ännu inte genomfört en risk- och väsentlighetsanalys eller tagit fram punkter till målarbetet och till den interna kontrollen inför kommande år. Utifrån den riskanalys som gjordes inför verksamhetsår 2019 och framåt är nedan punkter exempel på övergripande risker.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ekonomi 2. Byggnation 3. Personal / Kompetensförsörjning 4. Samverkan 5. Digitalisering 	Risk- och väsentlighetsanalys 2019. Bilaga 9 Internkontrollplan bilagor 10

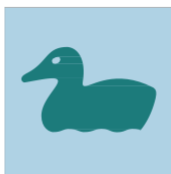

Åtaganden (från flerårsstrategi 2019-2021)

Inom nämnden pågår ett målinriktat och systematiskt arbete utifrån åtaganden inom ekonomi, personal och kvalitet. En identifierad risk för nämnden är kompetensförsörjningsbehovet. Utmaningen möts bland annat genom att utreda införandet av serviceassistent, arbeta vidare med den antagna handlingsplanen *Heltidsresan* och hälsosam schemaläggning. Dessa åtgärder är även en del av det strategiska arbetet för att attrahera men också behålla befintlig kompetens.

En stor utmaning är att balansera de ökade behoven i äldreomsorgen och inom funktionsstöd med de ekonomiska resurserna. Ett viktigt led för att uppnå en god ekonomi och samtidigt en god samhällsservice är att rätt antal boendeplatser finns tillgängliga. För att möta behoven när allt fler blir äldre och behöver äldreomsorg arbetar nämnden med att skapa fler boendeplatser. Förebyggandeenheten fortsätter därtill sitt arbete för att öka tryggheten i hemmet för äldre och utveckla samverkan med civilsamhällets organisationer. Ett antal digitaliseringsinsatser pågår som involverar såväl brukare som personal, däribland den påbörjade implementeringen av en ny digital plattform vilken möjliggör utökat införande av att utföra tillsyn via kamera.

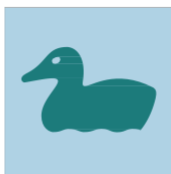
Sedan januari 2018 ingår avdelningen för funktionsstöd i vård- och omsorgsnämnden. Sammanslagningen har fungerat väl och ett bra samarbete föreligger. Syftet med överflyttningen av funktionsstöd var att uppnå effektivare resursutnyttjande och samordningsvinster. Under första året har positiva och negativa effekter påverkat nämnden. Gränsdragningar med Socialnämnden och minskad ersättning från Försäkringskassan för personlig assistans har medfört ökade kostnader och budgetunderskott. Samtidigt ökar intäkten från utjämningsystemet utifrån en god kontroll på insatser och kostnader kopplat till verksamheten funktionsstöd.

Åtaganden och nyckeltal

(Mål 4) I Alingsås råder god ekonomisk hushållning grundad på effektiv resursanvändning	
Indikator:	Nettokostnader skall inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag
Nämndens åtaganden	
(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att arbeta för att verksamheten ska bli ekonomiskt effektivare genom att nettokostnadsökningen ska understiga pris-/löne- och volymförändring.	
Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:	
(1) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att reducera sin centrala administration och föreslå möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar.	
(2) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram en strategi för hur digitala lösningar genom exempelvis artificiell intelligens kan införas i syfte att minska administrationen.	
(3) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fler personer med lönestöd ska anställas i den kommunala organisationen/nämndens verksamheter samt följa upp utfallet årligen.	
(4) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att öka extern medfinansiering, exempelvis från EU, om det inte medför bestående kostnader.	

(Mål 5) I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet	
Indikator:	Nöjd-medarbetar-index ska höjas Sjukfrånvaron i kommunen ska minska
Nämndens åtaganden	
(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att verka för att verksamheten utvecklas som en attraktiv arbetsgivare.	
(B) Vård- och omsorgsnämnden fortsätter att sträva mot en god arbetsmiljö.	
Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:	

(5) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att renodla undersköterskeuppdraget genom att finna möjligheter för andra yrkeskategorier att bistå verksamheten.

(6) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att se över sin verksamhet ur ett integrationsperspektiv i syfte att föreslå lämpliga insatser i kommunens samlade integrationsarbete.

(Mål 6) I Alingsås finns det valfrihet och självbestämmande

Indikatorer: Medborgarnas/brukarnas bedömning av inflytande i kommunen ska öka, Antalet kommunala tjänster med valfrihetsmöjligheter ska bli fler, Antalet verksamheter som omfattas av lagen om valfrihetssystemet ska bli fler

Nämndens åtaganden

Åtaganden utifrån KF:s angivna *uppdrag*:

(7) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsatt utveckla valfrihetsmodeller inom ramen för Lagen om valfrihetssystemet.

(8) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att stärka och utveckla demokratin och i lämpliga former använda sig av medborgardialog.

(Mål 7) I Alingsås utvecklas vården och omsorgen för individens behov

Indikatorer: Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst bör bibehållas men till en lägre kostnad per hemtjänsttagare

Andelen brukare som är nöjda med sitt äldreboende bör bibehållas men till en lägre kostnad per brukare

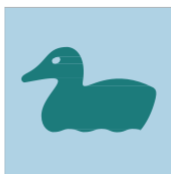
Nämndens åtaganden

(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att genom systematiskt förbättringsarbete fortsatt utveckla kvaliteten i vården och omsorgen.

(B) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att fortsatt utveckla ett personcentrerat förhållningssätt.

Åtaganden utifrån KF:s angivna område *särskilt fokus*:

(C) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att verka för fler äldreboenden i kommunen.

(D) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att utveckla anhörigstöd och förebyggande insatser.

(E) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas.

(F) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att minska ensamhetsproblematiken och utreda träffpunkter i frivilligas regi.

(G) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att utveckla samverkan med närsjukvården.

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(9) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att vidta åtgärder för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik och i privat regi.

(10) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att påbörja ett strategiskt omställningsarbete i syfte att klara framtidens krav på verksamheten.

(11) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att utreda förutsättningarna för att äldre som fortfarande bor hemma ska kunna äta lunch på äldreboenden i kommunen.

(Mål 12) I Alingsås minskar vi vår miljöpåverkan genom energieffektiv omställning

Indikator: Andelen ekologisk mat i kommunal verksamhet ska öka

Nämndens åtaganden

(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att öka andelen ekologisk mat inom verksamheten.

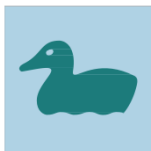
Åtagande utifrån VÄN:s samtliga mål; (Mål 4), (Mål 5), (Mål 6), (Mål 7) och (Mål 12)

Indikator: Samtliga indikatorer kopplade till mål 4, 5, 6, 7 och 12

Nämndens åtaganden

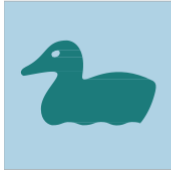
Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(12) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att aktivt verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja.

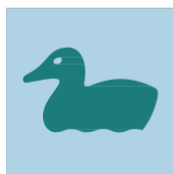
Nyckeltal (beslutat i samband med flerårsstrategi 2019-2020)

Mål/åtagande/uppdrag	Nyckeltal
Mål 4/åtagande A	Nettokostnadsavvikelse LSS och Äldreomsorg
	Budgetavvikelse LSS och Äldreomsorg
Mål 4/ uppdrag 1-2	Antal digitaliseringsprojekt påbörjade och genomförda
Mål 4/ uppdrag 1-2	Antal trygghetskameror i drift
Mål4/uppdrag 3	Antal tjänster som är anställda med extern finansiering
Mål4/uppdrag 4	Antal ansökningar om bidrag och summan ansökta bidrag
Mål 5/åtagande A-B	Genomsnittlig sysselsättningsgrad bland vårdnära personal
	NMI för VOÄ
	Andel långtidssjukfrånvaro
	Andel korttidssjukfrånvaro
	Andel tid som utförs av timanställd personal
Mål 5/uppdrag 5	Uppföljning av att utreda införandet av serviceassistent.
Mål 5/uppdrag 6	Uppföljning av framtaget dokument som formulerar förvaltningens insatser ur ett integrationsperspektiv
	Antal elever med språkstöd som utfört APL i VÅN:s verksamhet
Mål 6/uppdrag 7	Uppföljning av att utreda underlag för beslut; LOV-isering av daglig verksamhet inom Funktionsstödsverksamheten
Mål 6/uppdrag 8	Antal dialogmöten inom verksamheten för stärkt och utvecklad demokrati påbörjade och genomförda
Mål 7/åtagande A-B	Antal fallolyckor
	Nöjdhet med <i>aktiviteter</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning
	Nöjdhet med <i>möjlighet att komma utomhus</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning
	Nöjdhet med <i>måltidssituationen</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning
	<i>Sammantagen nöjdhet</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning
	Uppföljning av att utreda vidareutvecklingen av arbetet kring närvårdssamverkan SAMLA, och det fortsatta arbetet med att anpassa verksamheten till lagstiftningen; <i>Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård</i>
Mål 7/åtagande C	Antal färdigställda platser på boendeplatser
Mål 7/åtagande D-F	Andel <i>trygga</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning
	Antal projekt för att stimulera och utveckla frivilliginsatser på boende och inom kvarboende påbörjade och genomförda
	Antal engagerade frivilliga i verksamheten
	Brukarnöjdhet på särskilt boende och hemtjänst för äldre
Mål 7/åtagande G	Uppföljning av det fortsatta arbetet i närvårdssamverkan
Mål 7/uppdrag 9	Uppföljning av samverkan mellan parter för att vidta åtgärder för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik och i privat regi.
Mål 7/uppdrag 10	Uppföljning av det strategiska arbetet för att möta framtidens krav på verksamheten
Mål 7/uppdrag 11	Uppföljning av utredning och fortsatt arbete utifrån beslut enligt motion om att motverka ofrivillig ensamhet genom att erbjuda lunch på äldreboenden, §98 2018.295 VÅN
Mål 12/åtagande A	Uppföljning av kostavtalet tillsammans med kostenheten
	Nöjdhet med <i>måltidssituationen</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning
Mål 4, 5, 6, 7 & 12/uppdrag 12	Se samtliga ovan nämnda nyckeltal

Vård- och omsorgsnämndens

Vårbokslut 2019

Verksamhet

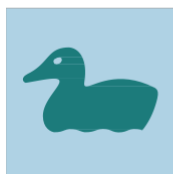
Huvudsaklig verksamhet

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag är att erbjuda äldre personer möjligheten att åldras i trygghet med bibehållet oberoende. Vidare är uppdraget att erbjuda individer med funktionsvariation adekvata insatser för att leva ett självständigt och fullgott liv. De enskilda ska bemötas med respekt och förutsättningar skall ges att leva ett aktivt liv med inflytande i samhället och i sin vardag. Alla insatser skall ske med god kvalitet och med aktning för den enskildes integritet.

Nämnden ansvarar för att utforma och vidareutveckla insatser med hänsyn till de behov som finns samt att öka förutsättningarna till ett så självständigt liv som möjligt. Nämnden fullgör kommunens uppgifter för sina målgrupper enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen och vad som i övrigt i lag eller annan författning sägs. Vård- och omsorgsnämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt lagarna om färdtjänst och riksfärdtjänst, bostadsanpassningsbidrag, medicintekniska hjälpmedel och vårdarhjälpmedel.

Per april 2019 finns fem aktiva utförare av hemtjänst, varav kommunen är en och boenden med platser och inriktning enligt nedan tabell.

	Antal avdelningar	Platser 2019-04	Varav extern regi	<i>Platser 2018-04</i>
Gruppboende demens	23	189	63	181
Gruppboende fys.	7	98	32	98
Serviceboenden	7	106	-	106
Korttids inkl. flexibel	4	36	-	36
Boenden LSS	15	132	-	124
Korttids LSS	3	11	-	11
Trygghetsboenden med anvisningsrätt		70	4	70
		Personer 2019-04	Varav extern regi	<i>Personer 2018-04</i>
Personer med hemtjänst i ordinärt boende		742	192	709
Personer med hälso- och sjukvård i ord.		370	68	356
Personer med personlig assistans		100	58	105
Personer med personlig assistans kommun		23	18	22
Personer med daglig verksamhet LSS		202		197

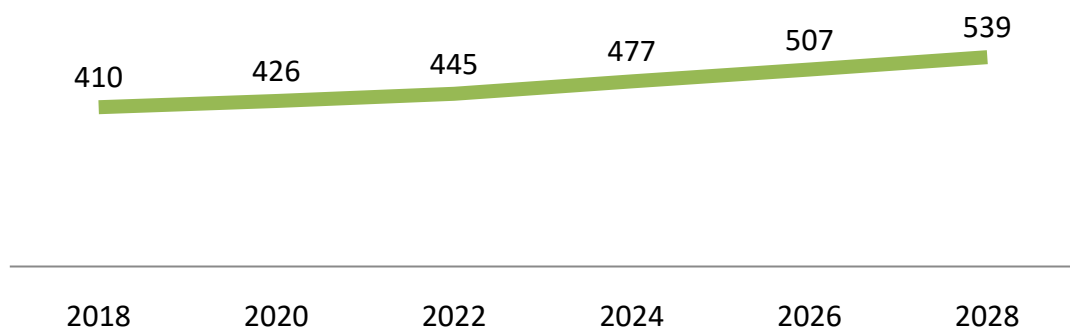
Befolkningsprognos

I Alingsås är 5,7 procent av invånarna över 80 år (riket 5,1 procent). Enligt befolkningsprognos kommer invånarna över 80 år öka med knappt två procent under 2019 i Alingsås kommun.

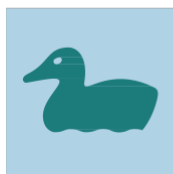
	Befolkning 2018	Prognos 2019	Förändring
Invånare 65-79 år	6 732	6 801	1,0%
Invånare 80-89 år	1 896	1 933	2,0%
Invånare >90 år	452	460	1,8%

Utifrån den andel i olika åldrar som bor på särskilt boende i nuläget kommer behovet av särskilt boende i Alingsås öka med cirka 14 platser per år i genomsnitt under den kommande 10-årsperioden. Förändringen är relativt måttfull fram till 2022 för att därefter öka utifrån att allt fler invånare passerar 80 års ålder.

Behov av platser på särskilt boende

Vidare pågår planering för att inom befintlig fastighet inrymma ett gruppboende LSS och planering för nybyggnation av ytterligare ett gruppboende LSS.

Åtaganden och nyckeltal

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 4

I Alingsås råder god ekonomisk hushållning grundad på effektiv resursanvändning

Indikator: Nettokostnader skall inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag

Vård- och omsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att arbeta för att verksamheten ska bli ekonomiskt effektivare genom att nettokostnadsökning ska understiga pris-/löne- och volymförändring.

	LSS			Äldreomsorg		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Nettokostnadsavvikelse	-1,0%	-0,6%	ej publ	3,8%	2,1%	ej publ

Nyckeltal: Nettokostnadsavvikelse LSS och Äldreomsorg

Den senast presenterade nettokostnadsavvikelse avser 2017 och påvisar att äldreomsorgen i Alingsås kostar cirka 2,1 % mer än rikets genomsnitt. För funktionsstöd är motsvarande siffra att verksamheten kostar 0,6 % mindre än rikets genomsnitt.

För verksamhetsår 2018 (nettokostnadsavvikelse presenteras i augusti 2019) kan avvikelsen för nämnden öka något utifrån att hemtjänsten ökade mer än vad ökningen av antalet äldre motsvarar. För verksamhetsår 2019 kommer sannolikt nettokostnadsavvikelsen åter minska utifrån att nettokostnadsökningen är lägre än pris-/löne- och volymökningar utifrån beslutad handlingsplan (se avsnitt ekonomi sid 20).

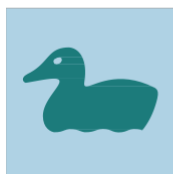
Nyckeltal: Budgetavvikelse (prognos per vårbokslut - 15 mnkr)

Nämnden uppnår inte budgetbalans för verksamhetsår 2019, se ekonomi sid 22. Dock fortgår nämndens arbete att minska kostnaderna utifrån beslutad handlingsplan och nämnden arbetar för att under planperioden anpassa verksamheten till beslutad budget.

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(1) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att reducera sin centrala administration och föreslå möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar.

(2) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram en strategi för hur digitala lösningar genom t.ex. artificiell intelligens kan införas i syfte att minska administrationen.

Nyckeltal: Antal projekt kring utveckling av välfärdsteknik utifrån framtagna plan påbörjade och genomförda

Nämnden har påbörjat att utreda digitaliseringsmöjligheterna inom äldreomsorgen och strävar mot en mer modern och digitaliserad omsorg.

Utfall 2019: 1

- **Implementera digital plattform**

För att bidra till den digitala utvecklingen fortgår implementering av ny digital plattform som stödjer olika digitala tjänster i hemmet till exempel digital fjärrtillsyn (tillsyn via kamera) och trygghetslarm. Via den digitala plattformen kommer det under 2019 implementeras ett detaljplaneringssystem som pilot inom hemtjänsten.

Nyckeltal: Antal digitaliseringsprojekt påbörjade och genomförda

Utfall januari-april 2019: 8

- Pågående implementering av digital fjärrtillsyn
- Genomfört implementering av Magna Cura webb
- Pågående överflytt av Magna Cura LSS till det förvaltningsgemensamma Magna Cura
- Preventivt arbete på grund av ny lag om nationell läkemedelslista
- Pågående implementering av avancerad bokning i Time Care
- Genomfört utredning av kommungemensam E-learningplattform
- Pågående införande av trådlöst nät på särskilt boende för äldre
- Säker inloggning för timanställda, pågående implementering i liten skala

Nämnden ser långsiktiga utmaningar för att möta volymökningar samtidigt som det blivit svårare att rekrytera vårdnära personal. Nämnden behöver utreda och implementera tekniska lösningar i alla verksamheter och har påbörjat ett flertal projekt som syftar till att minska administrativ kringtid.

Nyckeltal: Antal trygghetskameror i drift

Utfall januari-april 2019: 5

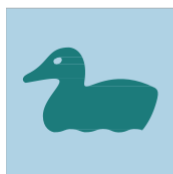
Utöver de fem kameror som just nu är i drift kommer ytterligare kameror att installeras i början av sommaren. Utifrån en kartläggning av vilka tillsyner nattetid som skulle kunna ersättas med en kamera beräknas behovet till cirka 40 kameror.

(3) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fler personer med lönestöd ska anställas i den kommunala organisationen/nämndens verksamheter samt följa upp utfallet årligen.

Nyckeltal: Antal tjänster som är anställda med extern finansiering

Utfall januari-april 2019: 16 personer

Vård- och omsorgsförvaltningen fortsätter samverka med Arbetsförmedlingen och AME rörande arbetsmarknadspolitiska åtgärder i förvaltningens verksamhet.

(4) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att öka extern medfinansiering, exempelvis från EU, om det inte medför bestående kostnader.

Nyckeltal: Antal ansökningar om bidrag och summan ansökta bidrag

Utfall 2019: Ansökan om 1 839 648: - för höjd habiliteringsersättning har skickats.

Vidare kommer enligt riksdagsbeslut 500 mnkr (cirka 2,0 mnkr för Alingsås) att kunna erhållas i statliga bidrag till äldreomsorg 2019. Därtill höjs anslaget för assistansersättning till 500 miljoner för 2019. Avser att hjälp med andning och sondmatning ska ses som grundläggande behov. Förslag är på remiss under våren och planeras träda ikraft 1/7 2019. Nämnden förarbetar under våren ärenden som bedöms relevanta för ansökan. Vård- och omsorgsförvaltningen åtar sig att fortsatt omvärldsbevaka externt sökbara medel.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 5

I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet

Indikator: Nöjd-medarbetar-index ska höjas
Sjukfrånvaron i kommunen ska minska

Vård- och omsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att verka för att verksamheten utvecklas som en attraktiv arbetsgivare.

(B) Vård- och omsorgsnämnden fortsätter att sträva mot en god arbetsmiljö.

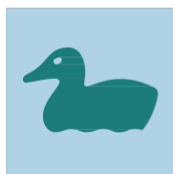
Nyckeltal	2018	2019
Nöjdmedarbetarindex	3,9	Kommer i höst
Andel total sjukfrånvaro (jan-mars)	10,0%	9,1%
Andel korttidssjukfrånvaro (jan-mars)	4,3%	4,4%
Andel tid som utförs av timanställda (jan-april)	17,4%	15,9%
Genomsnittlig sysselsättningsgrad (april)	88,9%	89,3%

Kommentarer till nyckeltalen kopplade till mål 5 åtagande A-B, se personalavsnitt sidan 26.

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(5) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att renodla undersköterskeuppdraget genom att finna möjligheter för andra yrkeskategorier att bistå verksamheten.

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda införandet av serviceassistent

Utfall januari-april 2019: Uppföljning av att utreda införandet av serviceassistent ska påbörjas under kommande kvartal och kommer att redovisas under hösten.

(6) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att se över sin verksamhet ur ett integrationsperspektiv i syfte att föreslå lämpliga insatser i kommunens samlade integrationsarbete.

Nyckeltal: Uppföljning av framtaget dokument som formulerar förvaltningens insatser ur ett integrationsperspektiv.

Utfall januari-april 2019: Ett arbete med kartläggning har påbörjats inför dokumentation av de integrationsinsatser som pågår inom förvaltningen.

Nyckeltal: Antal elever med språkstöd som utfört APL i vård- och omsorgsnämndens verksamhet

Utfall januari-april 2019: Campus Alingsås vuxenutb: 17 elever Alströmer: 5 elever

Fortsatt samverkan med skolorna Alströmer och Campus Alingsås vuxenutbildningen i syfte att erbjuda APL-platser till de elever som studerar med bland annat språkstöd i svenska med inriktning mot vård- och omsorg.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 6

I Alingsås finns det valfrihet och självbestämmande

Indikatorer: Medborgarnas/brukarnas bedömning av inflytande i kommunen ska öka, Antalet kommunala tjänster med valfrihetsmöjligheter ska bli fler.
Antalet verksamheter som omfattas av valfrihetssystemet ska bli fler

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag, nyckeltal och utfall:

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

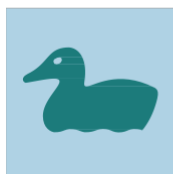
(7) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsatt utveckla valfrihetsmodeller inom ramen för Lagen om valfrihetssystemet.

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda underlag för beslut; LOV-isering av daglig verksamhet inom Funktionsstödsverksamheten

Utfall 2019: Utredning har genomförts under 2018 och eventuellt införande av LOV kommer att beslutas av nämnd under 2019.

(8) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att stärka och utveckla demokratin och i lämpliga former använda sig av medborgardialog.

Nyckeltal: Antal dialogmöten inom verksamheten för stärkt och utvecklad demokrati påbörjade och genomförda

Utfall 2018: 29 (Avser samtliga 29 chefer som genomfört brukardialog).

Vård- och omsorgsnämnden har gjort en konkretisering av vad en brukardialog innebär;

"En brukardialog innebär att genom olika former av samtal med brukarna generera högre jämlikhet, inflytande och effektivitet inom vård- och omsorgsförvaltningens skilda verksamhetsdelar."

Samtliga avdelningar har påbörjat uppdraget och ett antal aktiviteter är i gång genom olika former av brukardialoger. Inom boendeavdelningen har dialog med brukarna hållits utifrån bland annat ämnena mat och måltiden, önskemål om aktiviteter på träffpunkterna har hållits dialog kring, förtroenderåd mellan avdelning, brukare och politiker har genomförts. Inom förebyggandeenheten har dialog med nyinflyttade i 65+boende hållits och på flera boenden har man husmöten där frågor som berör boendet diskuteras. Inom kvarboendeavdelningen fortsätter arbetet med miniträffpunkter i samverkan med förebyggandeenheten.

Anhörigvårdare har aktivt deltagit och påverkat utbudet av förebyggandeenhetens program vad det gäller föreläsare och cirklar för närstående under terminen. Som ett komplement till de nystartade miniträffpunkterna ska man med hjälp av samverkan mellan Kvarboendeavdelningen, Förebyggandeenheten och frivilligorganisationer verka för att fysiskt nå ut till de brukare som inte tar sig ut. Syftet är att bryta ensamheten. Deltagare på Seniordata har besvarat en enkät om vilket övrigt stöd de önskat av enheten, vilket resulterade i att aktivitetsutbudet omskapades och anpassades. Inom avdelningen för funktionsstöd genomförs kontinuerligt brukarråd där ett av fokusområdena har varit rädslor, avdelningen har också utvecklat kommunikationen vid dialog genom bland annat bildstöd samt strategier både individuellt och på gruppnivå.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 7

I Alingsås utvecklas vården och omsorgen för individens behov

Indikatorer: Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst bör bibehållas men till en lägre kostnad per hemtjänsttagare, Andelen brukare som är nöjda med sitt äldreboende bör bibehållas men till en lägre kostnad per brukare

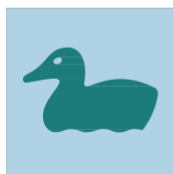
Vård- och omsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att genom systematiskt förbättringsarbete fortsatt utveckla kvaliteten i vården och omsorgen.

(B) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att utveckla ett personcentrerat förhållningssätt.

Nyckeltal: Antal fallolyckor äldreomsorg

Fallolyckor	Utfall
Jan - april 2018	806
Jan - april 2019	786

Nyckeltal: Nöjdhet med att komma utomhus utifrån Socialstyr. brukarundersökning

Brukarnöjdhet utevistelse särskilt boende	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	52 %	58 %
2017	59 %	58 %
2018	60 %	57 %

Nyckeltal: Nöjdhet med aktiviteter utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Brukarnöjdhet aktiviteter särskilt boende	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	66 %	63 %
2017	66 %	64 %
2018	65 %	64 %

Nyckeltal: Sammantagen nöjdhet utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Sammantagen nöjdhet särskilt boende / hemtjänst	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	89 %	86,0 %
2017	90 %	85,5 %
2018	90 %	84,5 %

Nyckeltal: Andel trygga utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Sammantagen trygghet särskilt boende/hemtjänst	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	91 %	86 %
2017	88 %	87 %
2018	91 %	89 %

Nyckeltal: Antal engagerade frivilliga i verksamheten

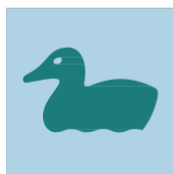
Engagerade frivilliga i verksamheten	Utfall Alingsås
2017	99
2018	100
Jan-april 2019	106

**Socialstyrelsens brukarundersökning genomförs under våren 2019 och resultat för verksamhetsår 2019 presenteras först i oktober 2019.*

Nyckeltal: Antal projekt för att stimulera och utveckla frivilliginsatser på boende och inom kvarboende påbörjade och genomförda.

Utfall januari- april 2019: 17

För att stimulera och utveckla frivilliginsatser på boenden och inom kvarboende finns t.ex. hörcafé, samverkan med Röda korset, hushållningssällskapet, Bräcke diakoni med mera.

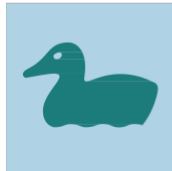
2019 har aktivitetsutbudet förändrats efter önskemål från målgruppen. Nya aktiviteter 2019 är lunchverksamhet, fler fysiska aktiviteter, yoga och nya former av sociala aktiviteter som berättarkafé, samtalssalong och skivor till kaffet. Fixartjänst fortsätter med teknikcaféer och syn- och hörselinstruktören fortsätter med syn- & hörcaféer på träffpunkterna. Alla synsvaga som besökt syncaféet 2018 har själva varit med och skapat innehållet i träffarna för 2019. Referensgrupper med Seniorer på träffpunkterna har deltagit i utformningen av aktiviteter.

Förebyggandeenheten har utvecklat den uppsökande verksamheten. Tidigare har förvaltningen skickat skriftlig information till alla personer i Alingsås som fyllt 80 år och erbjudit hembesök. Detta förfarande har inte bedömts vara tillräckligt framgångsrikt, varför Förebyggandeenheten har utvecklat ett nytt arbetssätt. I dag skickas en skriftlig blankett ut till samtliga personer som fyllt 80 år. Blanketten erbjuder sex alternativ, däribland hembesök, att få skriftlig information hemskickad och att bli kontaktad med samma information nästkommande år istället. Utöver dessa alternativ bjuder enheten också in till ett gemensamt informationstillfälle (halvdag), dit också anhöriga är välkomna. Arbetssättet har visat sig vara framgångsrikt och fortsätter 2019.

För att öka tryggheten samt främja social gemenskap hos de som bor på trygghetsboende har Förebyggandeenheten upprättat en ny rutin och arbetsätt. Denna rutin innebär bland annat rutin för kontakt vid inflyttning, informationsspridning, ledsagning till aktiviteter samt erbjudanden om hembesök av fixartjänst för att förebygga fall i bostaden.

Förbättringsåtgärderna kopplade till nämndens åtagande och uppdrag att ytterligare utveckla ett systematiskt arbete kring ett personcentrerat arbetssätt, är fortsatt högt prioriterat i förvaltningen. Följande satsningar pågår för att bidra till fortsatt ökning av brukarnöjdheten i verksamheten:

Socialstyrelsens brukarundersökning						
	Hemtjänst			Äldreboende		
	2017	2018	2018 riket	2017	2018	2018 riket
Bemötande	99 %	98 %	97 %	94 %	96 %	93 %
Trygghet	90 %	89 %	85 %	88 %	93 %	88 %
Sammantagen nöjdhet	94 %	94 %	88 %	86 %	86 %	81 %

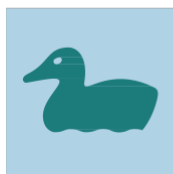

SKL:s brukarundersökning						
Verksamhet:	Svars-frekvens:	Självbestämmande: "Får den hjälp du vill ha: på din dagliga verksamhet, hemma, av boendepersonalen, av dina assistenter?"		Svars-frekvens:	Trygghet: "Känner du dig trygg med: personalen på din dagliga verksamhet, personalen hemma, boendepersonalen, dina assistenter?"	
	2017	2017	2018	2018	2017	2018
Daglig verksamhet LSS	84%	Ja: 80%	Ja: 87%	74%	Ja: 81%	Ja: 84%
Gruppboend LSS	96%	Ja: 73%	Ja: 85%	89%	Ja: 65%	Ja: 65%
Servicebostad LSS	90%	Ja: 72%	Ja: 76%	87%	Ja: 67%	Ja: 71%
Personlig assistans	53%	Ja: 79%	Ja: 86%	32,5%	Ja: 94%	Ja: 92%

Utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning arbetar avdelningarna med att planera och genomföra systematisk verksamhetsutveckling med värdegrundsfokus. Nämndens strävan med att utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet sker bland annat via Förebyggandeenhetens aktiviteter och insatser. Målet med enheten är att skapa goda samverkansvinster inom det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, med gemensamma mål för verksamheten.

Inom avdelningen för funktionsstöd genomfördes under 2018 SKL:s brukarundersökning som berör frågeområdena självbestämmande, bemötande, trygghet och trivsel. Resultatet visar på hög grad av nöjdhet. Jämför man Alingsås nationellt ligger kommunen i det högre spannet av nöjda brukare inom LSS verksamhetsdelar. Via brukarråd är brukarna delaktiga och påverkar genom olika förbättringsförslag.

- Ett aktivt arbete pågår inom såväl boende som kvarboende med att höja kontinuiteten genom att bland annat erbjuda brukare en kontaktperson.
- På ett av nämndens särskilda boende för äldre har kontakt etablerats med en person som har en vårdhund.
- Inom kvarboendeavdelningen har man prövat konceptet *En väg in* där samordnaren tar den första kontakten och styr upp starten av ett nytt hemtjänstställe. Hemtjänsten arbetar även med brukarfester som ett led i att öka brukarnöjdheten men även för att minska den upplevda ensamheten. Hemtjänsten i Bjärke kommer att påbörja ett projekt under 2019, där brukare får handla via nätet tillsammans med personal. Målet är att brukaren skall känna sig mer delaktig vid inköp, samt att göra en tidsbesparing av

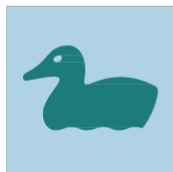
personaltid.

- Boendeavdelningen har valt att ta fram ett gemensamt mål för hela avdelningen; *En meningsfull vardag för dig*, i syfte att höja kvalitén. Boendeavdelningen har också tagit beslut om att alla enheter ska erbjuda minst 14 aktiviteter i veckan, dessa aktiviteter ska bygga på målet *En meningsfull vardag för dig*.
- Hälso- och sjukvårdsavdelningen har inom närsjukvårdssamverkan kartlagt patienter som blivit inskickade till sjukhuset. Mätningen visade att samtliga patienter var relevanta för att skickas till sjukhus.
- Inom AFF har en internutbildning i pedagogiskt förhållningssätt startats upp för samtlig personal i syfte att kompetenshöja och säkra kvaliteten för brukarna. Kontinuerliga brukarråd finns på enheter där det är möjligt. Genomgång av resultat med brukare har genomförts och personal arbetar utifrån resultatet ifrån 2018 års brukarundersökning.
- Myndighetsavdelningen har tydliggjort vårdplaneringsarbetet samt infört biståndshandläggartjänst med koordinatorsuppdrag för korttidsboende. Införandet av en koordinator har lett till högre flöde, bättre arbetsmiljö och bättre samverkan. Avdelningen har även inlett ett arbete enligt IBIC, Individens behov i centrum. IBIC syftar till en högre rättsäkerhet i bedömning samt att tydliggöra brukarens stödbehov. Modul för IBIC är inköpt och planering av implementering har påbörjats. Utbildning i IBIC har genomförts för samtliga biståndshandläggare. Två socialsekreterare har utbildats till processledare och kommer vidare att utbilda sina kollegor på myndighetsavdelningen. En effektivisering gällande färdtjänst är genomförd. Väntetiden har minskat avsevärt.

Läkemedelsgenomgångar genomförs regelbundet och antal olämpliga läkemedel mäts i kvalitetsregistret BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens). Vidare används det nationella kvalitetsregistret Senior alert som är ett verktyg för att stödja vårdprevention, prevention för äldre personer som riskerar att falla, få trycksår, minska i vikt, utveckla ohälsa i munnen och/eller har problem med blåsdysfunktion. Resultat från kvalitetsregistren visar att nämnden lyckats väl med att öka läkemedelsgenomgångar för personer med demenssjukdom och antalet olämpliga läkemedel har minskat. Sammanfattningsvis har det fallförebyggande arbetet visat positiva resultat. Ytterligare arbete för att preventivt minska antalet fall- och läkemedelsavvikelser är:

- Träffpunktsverksamheten erbjuder gruppgymnastik, promenadgrupper, styrketräning, balansträning, yoga och qigong för att öka styrka och koordination.
- Vidgad digital signering vilken kan bidra till ökad tydlighet gällande läkemedelshantering.
- Fixartjänstens och Syn- och hörselinstruktörens service.
- Att funktionen mobil hemsjukvårdsläkare nu finns på samtliga vårdcentraler är också en del i det preventiva arbetet för att minska avvikelser i verksamheten. Detta skapar ett stöd för legitimerad personal.

Genom IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) kring en vårdkedja för personer med

demenssjukdom med Stiftelsen Bräcke diakoni, arbetar nämnden med att skapa en vårdkedja för äldre personer med inriktning mot demenssjukdom. Detta samarbete är yttermera ett sätt att arbeta utvecklande kring förebyggande insatser mot målgruppen.

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda arbetet kring närvårdssamverkan SAMLA, implementera ny lagstiftning; Samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård

Utfall januari-april 2019: Samverkan fortgår inom ramen för SAMLA kring utskrivningsprocesser och nära vård som infördes september 2018.

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(9) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att vidta åtgärder för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik och i privat regi.

Nyckeltal: Uppföljning av samverkan mellan parter för att vidta åtgärder för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik och i privat regi.

Utfall januari-april 2019: Vård- och omsorgsförvaltningen planerar för samverkan med bland andra Kommunledningskontoret, samhällsbyggnadsförvaltningen och bolag, för att planera för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik och i privat regi.

(10) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att påbörja ett strategiskt omställningsarbete i syfte att klara framtidens krav på verksamheten.

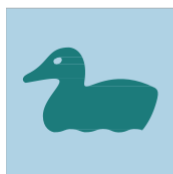
Nyckeltal: Uppföljning av det strategiska arbetet för att möta framtidens krav på verksamhet.

Utfall januari-april 2019: Vård- och omsorgsförvaltningen åtar sig att fortsätta arbetet som pågår genom bland annat; it-arbete/stödet, IBIC, ramprogram, förtätning och utbyggnation äldreboenden och boenden inom LSS, kompetensförsörjningsstrategier, vidare verka för det redan påbörjade strategiska omställningsarbetet för att möta framtidens krav på verksamhet och ekonomiska förutsättningar.

(11) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att utreda förutsättningarna för att äldre som fortfarande bor hemma ska kunna äta lunch på äldreboenden i kommunen.

Nyckeltal: Uppföljning av utredning och fortsatt arbete utifrån beslut enligt motion om att motverka ofrivillig ensamhet genom att erbjuda lunch på äldreboenden, §98 2018.295 VÄN

Utfall januari-april 2019: Med utgångspunkt i tidigare beredning och beslut i nämnden 2018-11-19 §98 utifrån motion om att motverka ensamhet genom att erbjuda lunch på äldreboende, ser nämnden inga möjligheter till vidare utredning i frågan med anledning av den handlingsplan på besparingar som råder. Däremot ställer sig nämnden fortsatt positiva

till motionen förutsatt att erforderliga resurser tillförs. I dag erbjuder förvaltningens Förebyggandeenhet, genom träffpunkternas aktivitetsutbud, kontinuerligt 2-3 gånger i veckan möjlighet för äldre som fortfarande bor hemma att äta måltider i gemenskap med andra (för ett självkostnadspris), som ett led i att motverka ofrivillig ensamhet.

Sammantaget gör vård- och omsorgsnämnden bedömningen att ett flertal satsningar har genomförts som har både indirekt och direkt bäring på utvecklingen av styrindikatorerna *Nöjd-kund-index inom hemtjänsten och inom äldreboenden ska öka*, men till en lägre kostnad per hemtjänsttagare och brukare.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 12

I Alingsås minskar vi vår miljöpåverkan genom energieffektiv omställning

Indikator: Andelen ekologisk mat i kommunal verksamhet ska öka

Vård- och omsorgsnämndens åtagande, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtagande

(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att öka andelen ekologisk mat inom äldreomsorgen.

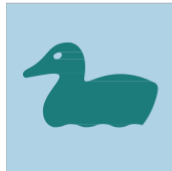
Nyckeltal: Uppföljning av kostavtalet tillsammans med kostenheten genomförd

Utfall: Uppföljning sker kontinuerligt under 2019.

Nyckeltal: Nöjdhet med måltidssituation utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Nöjdhet med måltidssituation särskilt boende	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	71 %	70 %
2017	74 %	72 %
2018	71 %	71 %

Kontinuerliga uppföljningar görs för att följa verksamheternas upplevelser av kostavtalet. Kostavtalet innebär bland annat att 75 % av maten ska vara lagad från grunden och 12 % av den serverade maten ska vara ekologisk. Partnering har startats upp mellan förvaltningen och ISS på ledningsnivå, i syfte att uppnå en högre kvalitet och i en förlängning mer ekologisk mat i verksamheten. Fortlöpande arbete kring uppföljning av kostavtalet samt vidare arbete med partnering mellan kök och verksamhet pågår. Uppstartsmöte har genomförts under hösten.

Åtagande utifrån VÄN:s samtliga mål; (Mål 4), (Mål 5), (Mål 6), (Mål 7) och (Mål 12)

Indikator: Samtliga indikatorer kopplade till mål 4, 5, 6, 7 och 12

Nämndens åtagande

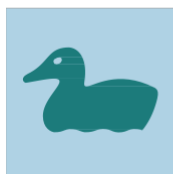
(12) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att aktivt verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja.

Nyckeltal: Se samtliga ovan nämnda nyckeltal

Utfall januari-april 2019: Se samtliga ovan nämnda utfall med tillhörande klassificering.

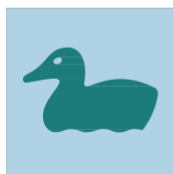
Vård- och omsorgsnämnden bedömer utifrån en helhetsbedömning av samtliga åtaganden och uppdrag att nämnden uppfyller flerårsstrategins utpekade vilja.

Nämnden arbetar vidare med metodåret med målvärden för sänkt sjukfrånvaro, minskade timanställningar, nöjda medarbetare och brukarnöjdhet m.m. vilket är nedbrutet och uppföljningsbart per arbetsgrupp.

Nyckeltal

Mål/åtagande/ uppdrag	Nyckeltal
Mål 4/åtagande A	Nettokostnadsavvikelse LSS och Äldreomsorg Budgetavvikelse LSS och Äldreomsorg
Mål 4/ uppdrag 1-2	Antal digitaliseringsprojekt påbörjade och genomförda
Mål 4/ uppdrag 1-2	Antal trygghetskameror i drift
Mål4/uppdrag 3	Antal tjänster som är anställda med extern finansiering
Mål4/uppdrag 4	Antal ansökningar om bidrag och summan ansökta bidrag
Mål 5/åtagande A-B	Genomsnittlig sysselsättningsgrad bland vårdnära personal NMI för VoO Andel långtidssjukfrånvaro Andel korttidssjukfrånvaro Andel tid som utförs av timanställd personal
Mål 5/uppdrag 5	Uppföljning av att utreda införandet av serviceassistent.
Mål 5/uppdrag 6	Uppföljning av framtaget dokument som formulerar förvaltningens insatser ur ett integrationsperspektiv Antal elever med språkstöd som utfört APL i VÄN:s verksamhet
Mål 6/uppdrag 7	Uppföljning av att utreda underlag för beslut; LOV-isering av daglig verksamhet inom Funktionsstödsverksamheten
Mål 6/uppdrag 8	Antal dialogmöten inom verksamheten för stärkt och utvecklad demokrati påbörjade och genomförda
Mål 7/åtagande A-B	Antal fallolyckor Nöjdhet med <i>aktiviteter</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning Nöjdhet med <i>möjlighet att komma utomhus</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning Nöjdhet med <i>måltidssituationen</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning <i>Sammantagen nöjdhet</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning Uppföljning av att utreda vidareutvecklingen av arbetet kring närvårdssamverkan SAMLA, och det fortsatta arbetet med att anpassa verksamheten till lagstiftningen; <i>Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård</i>
Mål 7/uppdrag 9	Uppföljning av samverkan mellan parter för att vidta åtgärder för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik och i privat regi.
Mål 7/uppdrag 10	Uppföljning av det strategiska arbetet för att möta framtidens krav på verksamheten
Mål 7/uppdrag 11	Uppföljning av utredning och fortsatt arbete utifrån beslut enligt motion om att motverka ofrivillig ensamhet genom att erbjuda lunch på äldreboenden, §98 2018.295 VÄN
Mål 12/åtagande A	Uppföljning av kostavtalet tillsammans med kostenheten Nöjdhet med <i>måltidssituationen</i> utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning
Mål 4, 5, 6, 7 & 12/uppdrag 12	Se samtliga ovan nämnda nyckeltal

Intern kontroll

Internkontrollplanen sammanfattar de riskområden som uppmärksammas inför verksamhetsår 2019. Månadsstatistik till nämnd som baseras på internkontrollplanen skickas månadsvis till nämnd. Ett urval av statistiken presenteras i nedan tabell.

	Helår 2017	Helår 2018	Jan-april 2019
Hemtjänsttimmar/månad kommun	26 000	27 400	26 900
Hemtjänsttimmar/månad privat	6 000	7 600	8 300
Hemtjänsttimmar/månad totalt	32 000	35 000	35 200
Aktiva platser på särskilt boende för äldre	385	393	393
Aktiva platser på korttid/växelvård för äldre	36	36	36
Beläggning särskilt boende	96,0%	95,8%	94,5%
Personer i kö till särskilt boende för äldre	40	32	15
Ej erbjudits plats inom tre månader	4	1	0
Personer i kö till boende enligt LSS	-	16,3	13
- Varav väntat > 6 månader	-	4,7	10
- Varav väntat >12 månader	-	0,3	3

- Boendeplatser för äldre och inom LSS

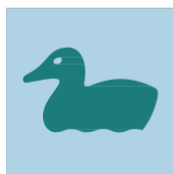
Åtta nya gruppboendeplatser för äldre och sex nya gruppboendeplatser LSS uppstartades andra halvåret 2018 och planering för ytterligare utbyggnad pågår. Under 2019 beräknas byggstart ske för utbyggnad av 28 gruppboendeplatser för äldre på Bjärkegården samt pågår planering för att inom befintlig fastighet inrymma ett gruppboende LSS och planering för nybyggnation av ytterligare ett gruppboende LSS.

- Hemtjänstutveckling

Antalet hemtjänsttimmar har ökat med 0,3 procent under jan-april 2019 jämfört med 2018. Jämfört med sept - dec 2018 har hemtjänsttimmarerna minskat med 3,3 procent, vilket framförallt beror på nämndens handlingplan som innefattar att minska antalet brukare med mer än 150 timmars hemtjänst per månad (se uppföljning av handlingsplan sidan 23).

- Heltidsresan

Under våren har projektgrupp lokalt på förvaltningen påbörjat arbete med att ta fram underlag och information för fortsatt arbete med den framtagna handlingsplanen. Fokus läggs under 2019 på information och delaktighet. Projektgruppens underlag samordnas med arbetsgrupp centralt på personalavdelningen. Implementeringen av stödsystemet Time Care fortgår och tester i valda enheter med modulen *Avancerad bokning* pågår under våren. Detta för att hitta samverkansmöjligheter, optimal personalplanering och minska de ekonomiska riskerna som ett förändrat arbetssätt innebär.

- Utveckling inom personlig assistans

Intäkten till Alingsås kommun för personlig assistans har de senaste åren minskat utifrån restriktivare bedömningar av försäkringskassan. 2018 var minskningen för Alingsås kommun 10,5 mnkr. Under 2019 ökas anslaget för statlig assistansersättning. Ökningen avser att insatserna andning och sondmatning åter ska bedömas som grundläggande behov för personlig assistans. Förslag planeras träda ikraft från 1/7 2019. Förvaltningen har förarbetat ärenden för återsökning av assistans och kommer därtill under 2019 fokusera på att ansöka om förhöjd timpeng från försäkringskassan.

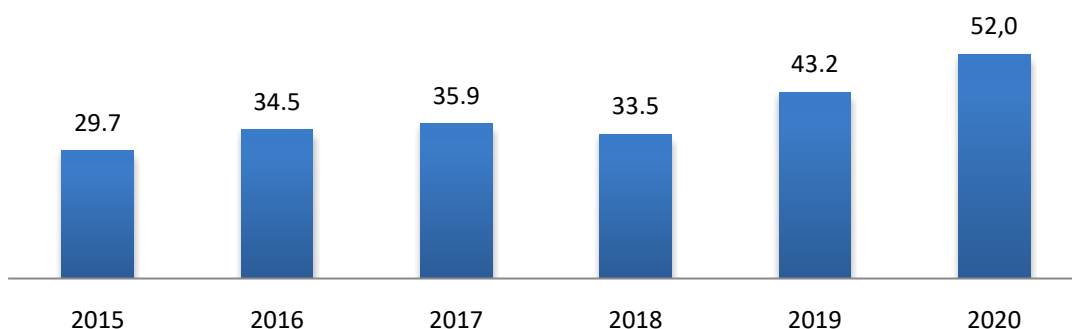
- Valfärdsteknologi

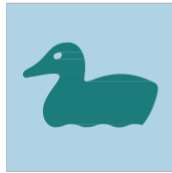
Nämnden arbetar för att öka välfärdsteknologin i verksamheten, ett flertal projekt pågår inom välfärdsteknologiområdet, bland annat pågår projekt med digital fjärrtillsyn (tillsyn genom kamera), i maj anpassas trygghetskameror till välfärdsteknikplattform och därpå kan kameror distribueras till verksamheten. Enligt planering kommer cirka 40 kameror ersätta närmare 80 tillsynsbesök per dygn under 2019. Vidare pågår bl.a. arbete inom AllAgeHub kring inköp mot hemtjänsten, ökad mobilitet inom hemtjänst och hälso- och sjukvård m.m.

- Samverkan

Inför utjämningsår 2019 och 2020 har vård och omsorgsförvaltning och socialförvaltning tillsammans säkerställt att alla personer med LSS-insats och alla kostnader kopplade till dessa LSS-insatser är korrekt registrerade. Därtill har vård och omsorgsförvaltningen verkställt nytt gruppboende tidsmässigt så att intäkt optimeras. Arbetet har varit mycket framgångsrikt och medför att LSS-utjämningsintäkterna till Alingsås kommun ökat med preliminärt 18,5 mnkr till 52 mnkr under de senaste två åren. Sveriges kommuner och landstings prognos för 2020 är dock preliminär och kan förändras något under året.

Utgämningsbidrag LSS till Alingsås kommun

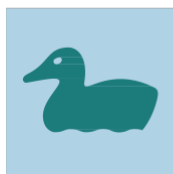

Omedelbar åtgärd

Nämnden uppnår inte lagkravet att personer med beslut om boende enligt LSS ska erbjudas en plats inom 12 månader. När personer inte erbjuds ett boende inom 12 månader finns risk att viteskostnad uppstår som motsvarar den kostnad platserna kostar vid verkställande av beslut. Viteskostnad inkluderas heller inte i utjämningsystemet av LSS-kostnader vilket resulterar i att en merkostnad för kommunen uppkommer när platser inte verkställs. Planering pågår för att inom en befintlig fastighet inrymma ett gruppboende LSS och påbörja nybyggnation av ytterligare ett gruppboende LSS.

Vidare prognostiseras personer med behov av korttidstillsyn LSS att nästan fördubblas till totalt 18-20 personer från hösten 2019, förvaltningen titta på olika alternativ för att lösa lokalfrågan bl.a. att inrymma verksamheten inom en befintlig skolbyggnad och samverka bemanningen med skolan.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2019	Vårbokslut 2019	Prognos helår	Avvikelse prognos/budget 2019	Vårbokslut 2018	Differens 2018/2019
Verksamhetens intäkter	193 710	64 080	193 710	0	65 565	-1 484
Personalkostnader	-604 018	-212 857	-617 018	-13 000	-201 859	-10 997
Lokalhyror	-80 107	-26 226	-80 107	0	-25 617	-609
Köp av tjänster	-159 730	-53 681	-161 730	-2 000	-45 196	-8 486
Övriga kostnader	-79 987	-22 927	-79 987	0	-23 302	375
Verksamhetens kostnader	-923 842	-315 691	-938 842	-15 000	-295 974	-19 717
Verksamhetens nettokostnader	-730 132	-251 611	-745 132	-15 000	-230 410	-21 201
Kommunbidrag	730 132	243 377	730 132	0	230 031	13 346
Årets resultat	0	-8 234	-15 000	-15 000	-379	-7 855

* I resultaträkning är budgetjustering 2019 från Socialnämnd till Vård- och omsorgsnämnd om netto 7,8 mnkr inkluderad varav intäkter ökats med 2,8 mnkr och köp av tjänst ökats med 10,6 mnkr.

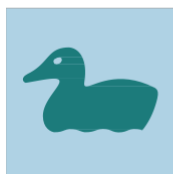
Vård- och omsorgsnämndens resultat för perioden jan-april 2019 är ett underskott om 8,2 mnkr och prognosen för helåret 2019 är ett underskott om 15,0 mnkr.

Inför verksamhetsår 2019 upphörde statliga bidrag till äldreomsorgen, intäkter för personlig assistans minskade och en stor ökning av hemtjänststimmar under slutet av 2018 medförde att nämnden beslutade om en handlingsplan om 25 mnkr i februari 2019. I prognos för 2019 är inkluderat att handlingsplanens effekt 2019 uppgår till 10 mnkr och minskar det prognostiserade underskottet från 25 mnkr till 15 mnkr.

Det ekonomiska resultatet per vårbokslutet om -8,2 mnkr indikerar ett sämre resultat än helårsprognosen. Detta beror framförallt på att nämndens handlingsplan för ekonomin inte gett full effekt under perioden jan-april och att underskottet under början av 2019 förväntas vara större än underskottet för resterande del av året. Handlingsplanen har börjat ge effekt genom att personalkostnadsökningen minskat successivt under årets första fyra månader (se uppföljning handlingsplan sid 22).

Följande poster visar avvikelse från budget och större kostnadsförändringar

- Intäkter prognostiserar en nollavvikelse från budget. Minskningen av intäkter mellan 2018 och 2019 beror framförallt på att den statliga äldresatsningen upphört vilket minskat intäkterna med 2,8 mnkr under januari-april 2019.

- Personalkostnader redovisar ett underskott mot budget om 13 mnkr och en kostnadsökning utöver löneökningar om cirka 6,0 mnkr. Nämndens beslutade handlingsplan avser medföra personalbesparingar om cirka 19 mnkr på helårseffekt varav 6,0 mnkr är inkluderat i prognos vid vårbokslut.

	Jan-april 2018	Jan-april 2019	Förändring
Totala personalkostnader	201 859 000	212 857 000	5,4 %
Totalt arbetade timmar	643 904	659 769	2,5 %
Personalkostnad per arbetad timma	313	323	2,9 %

Arbetade timmar har under 2019 ökat med 2,5 procent och kostnaden per arbetad timma har ökat med 2,9 procent. Sammantaget har därmed personalkostnaderna ökat med 5,4 procent 2019. Utifrån handlingsplan har ökningen successivt minskat under perioden jan-april 2019 (se uppföljning handlingplan sid 22).

- Kostnadsökningen för köp av tjänst uppgår till cirka 5,0 mnkr justerat för prisökningar. Ökningen beror framförallt på att Socialnämnden fakturerar Vård- och omsorgsnämnden för LSS-insatser som utförs av Socialnämnden om 3,6 mnkr, därtill har Ginstgården äldreboende utökats med åtta gruppboendeplatser.

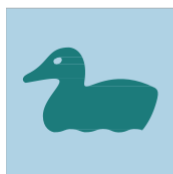
Intäkts- och kostnadsförändringar mellan 2018 och 2019

Nettokostnadsökningen enligt prognos uppgår till 3,6 procent (exklusive gränsdragningar som skett mot Socialnämnd mellan 2018 och 2019).

Nettokostnadsökningen visar hur mycket kostnader och intäkter sammantaget förändrats mellan 2018 och 2019. Justerat för att den statliga äldresatsningen upphört 2019 är ökningen 2,4 procent vilket indikerar att basverksamhetens kostnader och intäkter förväntas öka cirka 2,0 procent mindre än pris-/löne- och volymförändringar, vilket påvisar att nämndens ekonomiska effektivitet ökar under 2019. Beräkningen grundar sig på antagandet att pris- och löneökningstakten är 2,5 procent och volymökningar är cirka 2,0 procent utifrån ökningen av invånare över 80 år och planerade utökningar inom LSS.

Ekonomisk osäkerhet 2019

Under 2019 finns framförallt två osäkerheter som kan medföra ekonomiska bakslag. Dels finns en betydande risk att nämnden får viteskostnader för personer som inte erbjudits gruppboende enligt LSS inom 12 månader från beslut och dels finns en risk att kön till särskilt boende för äldre ökar vilket försvårar arbetet att erbjuda och ge förtur till särskilt boende för personer med stora hemtjänstinsatser.

Uppföljning av handlingsplan för budgetbalans 2019

Utifrån att intäkter för personlig assistans minskat, att antalet hemtjänsttimmar ökat och att den statliga äldresatsningen upphört 2018 påbörjade nämnden verksamhetsår 2019 med ett stort underskott. Nämnden beslutade utifrån den ekonomiska situationen i februari 2019 om en handlingsplan som omfattar åtgärder om 25 mnkr på helårseffekt.

Handlingsplanen omfattar:

- Personalbesparingar 7 mnkr
- Minska antalet hemtjänsttimmar 13 mnkr
- Stopp för externa konferenser & restriktivitet med utbildning/inköp 1 mnkr
- Ökade intäkter från statliga bidrag 4 mnkr

Uppföljning av personalbesparingar 2019:

Samtliga budgetansvariga med personalbudget har under 2019 inlämnat en handlingsplan med tillhörande risk- och konsekvensbeskrivning för att minska personalkostnaderna, därtill pågår arbetet med att minska antalet hemtjänsttimmar vilket syftar till att medföra lägre personalkostnader. Under januari – april är effekten begränsad utifrån att handlingsplan beslutades först under februari månad.

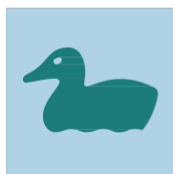
Personalkostnad per månad	Januari	Februari	Mars	April
Personalkostnader 2018	37 490 000	49 713 000	50 128 000	52 290 000
Personalkostnader 2019	40 974 000	52 970 000	52 292 000	53 807 000
Personalkostnadsökning 2019	9,3%	6,6%	4,3%	2,8%

Uppföljning av personalkostnader (exklusive uppbokningar) indikerar en relativt hög kostnadsökning under jan-april vilket medfört ett underskott. Att ökningstakten successivt minskat beror på att verksamheten arbetat med att genomföra personalbesparingar samt att minskning av hemtjänsttimmar enligt handlingsplan börjat ge viss effekt.

Uppföljning av minskade hemtjänsttimmar 2019:

	<i>Sept-dec 2018</i>	jan-19	feb-19	mar-19	apr-19
Antal personer med hemtjänst SoL	742	742	760	736	742
Antal personer med >150 timmar/mån	33	30	28	26	26
Hemtjänsttimmar per månad	36 300	36 700	34 400	34 100	35 600
Budget hemtjänsttimmar per månad		32 800	32 800	32 800	32 800

Under 2019 har antalet hemtjänsttimmar och antalet personer med mer än 150 timmars hemtjänst per månad minskat. För att uppnå budgetbalans 2019 behöver antalet hemtjänsttimmar minska till 32 800 timmar per månad och utförarna av hemtjänst behöver minska bemanningen i hemtjänsten med motsvarande 25 heltidstjänster.

Strävan för att uppnå kraven som budgeten ställer fortgår genom att:

- Handläggningen strävar efter att följa tidsschabloner vilket ger maximalt 134 biståndsbeslutade timmar hemtjänst per månad exkl. dubbelbemanning.
- Erbjuder inflyttning till särskilt boende genom att motivera och ge förtur till personer med omfattande hemtjänstinsatser.
- Påskynda inflyttning till särskilt boende genom att korta tiden till 10 dygn från att en boendeplats blir ledig tills utflyttning skall ske.
- Inrätta trygghetskameror för att minska antalet fysiska nattilsyner. Under maj integreras nya trygghetskameror i välfärdsteknologiplattform, därpå kan utökning av trygghetskameror distribueras till verksamheten. Målsättningen är att cirka 40 kameror ska kunna ersätta upp emot 80 tillsyner per natt för verksamheten.

Uppföljning av externa konferenser & restriktivitet med utbildning/inköp

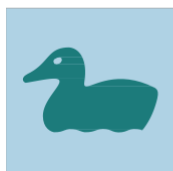
	<i>Medel per månad 2018</i>	jan-19	feb-19	mar-19	apr-19
Kurser och konferenser	97 400	10 300	23 900	16 300	32 400

Stopp för externa konferenser och restriktivitet med utbildningar och inköp förväntas medföra en besparing om cirka 1,0 mnkr 2019, dels genom lägre kostnad för kurser och konferenser och dels utifrån minskat vikariebehov. Nämndens kostnader för kurser och konferenser har i jämförelse minskat från 464 tkr jan-apr 2018 till 83 tkr för samma period 2019 utifrån handlingsplanens avsikter. Per tillsvidareanställd uppgår kostnaden för kurser och konferenser under jan-apr 2019 till cirka 65 kronor per anställd.

Uppföljning av ökade intäkter från statliga bidrag

	<i>Medel per månad 2018</i>	jan-19	feb-19	mar-19	apr-19
Intäkter för personlig assistans	7 665 000	7 811 000	7 819 000	7 983 000	7 797 900
Personer med förhöjd timersättning assistans	4	4	4	4	4

Nämnden avser att öka intäktsfinansieringen av personlig assistans utifrån att andning och sondmatning åter ska utgöra grundläggande behov som kan ge rätt till assistansersättning från försäkringskassan. Lagen förväntas träda i kraft från halvårsskiftet 2019. Under våren förarbetas assistansärenden som kan vara aktuella för statlig assistansersättning. I nuläget är två ärenden med möjliga intäkter om 4,5 mnkr på helårseffekt förarbetade för återsökning. Vidare arbetar nämnden för att öka antalet personer med personlig assistans som erhåller förhöjd timersättning om maximalt 36: - per timma från försäkringskassan.

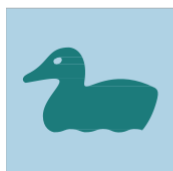

Investeringar

Tkr	Budget 2019	Vårbokslut 2019	Prognos helår	Avvikelse prognos/budget 2019	Vårbokslut 2018	Differens 2018/2019
Reinvestering						
Inventarier	1 600	180	1 600	0	90	90
IT-utrustning	300	15	300	0	0	15
Vårdarhjälpmedel	250	94	250	0	50	44
Sängar	250	23	250	0	104	-81
Anpassningsinvestering						
Inventarier	400	60	400	0	22	38
IT-utrustning	300	0	300	0	0	0
Vårdarhjälpmedel	100	38	100	0	8	30
Sängar	100	0	100	0	26	-26
Totalt utgifter	3 300	409	3 300	0	300	110

Vård- och omsorgsnämndens investeringsbudget prognostiserar en nollavvikelse mot budget för helåret 2019.

Investeringskostnaden uppgår per april till 0,4 mnkr. Under 2019 prognostiserar nämnden att kostnaderna för investeringar ökar under återstoden av året.

Personal

Personal och kompetensförsörjning

Personalsammansättning

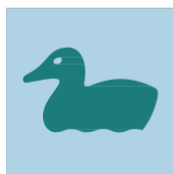
Personalsammansättning	Antal årsarbetare 2018	Antal årsarbetare 2019
Totalt	1 106,7	1 115,7
Handläggare- och administratörer	31,8	31,6
Ledningsarbete	42,0	40,0
Socialsekreterare	20,1	21,4
Övrigt socialt och kurativt (bl.a. stödpedagog/behandlingsassistent)	24,9	25,8
Servicetekniker och fixartjänst	4,0	5,0
Personliga assistenter	221,9	217,1
Rehabilitering och förebyggande arbete	30,9	31,4
Sjuksköterska	72,9	69,6
Undersköterska	414,5	439,9
Vårdbiträde/Stödassistent	243,8	234,0

Mellan april 2018 och april 2019 har antalet månadsanställda ökat med nio årsarbetare i förvaltningen. I nuläget är 81 % av anställd vårdnära personal inom äldreomsorgen utbildade undersköterskor.

Nämnden har fortsatt svårt att rekrytera personal med tillräcklig kompetens inom de flesta yrkeskategorier men framförallt inom yrkesgrupperna arbetsterapeuter, fysioterapeuter, sjuksköterskor och undersköterskor. Insatser som riktad annonsering via sociala medier har använts för nämnda yrkesgrupper. Insatser har framförallt riktats mot förvaltningens bristyrken. Även arbetet med *Heltidsresan* är en del av det strategiska kompetensförsörjningsarbetet för att behålla befintlig personal. Vidare arbetar nämnden för en samverkan mellan förvaltning och skolor i form av (arbetsplatsförlagt lärande) i syfte att skapa förutsättningar att fånga upp framtida personal. Ett tätare samarbete med bemanningsenheten pågår för att stärka upp med bl.a. sommarvikarier.

Andel timavlönade

	Arbetad tid Jan-April 2018	Arbetad tid Jan-April 2019
Arbetad tid	643 904	659 769
Andel av arbetad tid som timlön	17,4 %	15,9 %
Andel av arbetad tid som fyllnad	1,6 %	1,2 %
Andel av arbetad tid som övertid	1,4 %	1,3 %

Minskningen av timanställda har framförallt skett inom äldreboenden som arbetat framgångsrikt för att minska timanställningar.

Andel delade turer

På avdelningen särskilt boende har större delen av verksamheten delade turer. Det finns två arbetslag, varav ett på Brunnsgården och ett på Tuvegården, som inte har delade turer. I snitt har varje anställd 1-2 delade turer under en schemaperiod på 6 veckor. På avdelningen kvarboende har majoriteten av enheterna delade turer. Varje anställd har i snitt 1-2 delade turer under en schemaperiod på 6 veckor. Någon enhet har inget krav på delade turer men där personalen själva har möjlighet att välja det. Flertalet enhetschefer arbetar aktivt med att minska delade turer i förvaltningen. När det gäller avdelningen för funktionsstöd finns det endast ett fåtal delade turer på Videgården, vissa medarbetare har enligt eget önskemål lagt in om delade turer.

I dagsläget ser nämnden inga större förändringar gällande delade turer men dialoger förs i verksamheterna att minska dessa. Utvecklingen av schemalägningsverktyg kommer att vara till god hjälp i arbetet samt att ett aktivt arbete förs gällande schema och bemanningsprocess i förvaltningen. En risk med att ta bort delade turer helt är tätare helgbemanning samt risk för ökade kostnader.

Arbetsmiljö

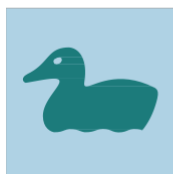
Vård- och omsorgsnämnden har som mål att minska sjukskrivningstalen och har under våren fortsatt implementeringen av den nya rutinen för rapportering av tillbud och arbetsskador. Syftet med rutinen är att aktivt arbeta med de arbetsmiljörisker som finns i verksamheterna för att minska riskerna för skador. En annan del är att förvaltningen också fortsätter arbeta efter kommunens rehabiliteringsprocess och att HR stöttar cheferna bl.a. genom regelbundna rehabiliteringsavstämningar.

Arbetsskador och tillbud

Tabell, antal anmälda tillbud och arbetsskador

Typ	jan-april 2018	jan-april 2019	Differens 2018-2019
Tillbud	144	137	- 7
Arbetsskador	66	49	- 17

Antalet inrapporterade arbetsskador är 49 stycken under perioden. Det innebär ett minskat antal arbetsskador jämfört med samma period förra året. Antalet tillbud var 137 stycken och är en minskning jämfört med samma period 2018.

Nämnden har fortfarande relativt få rapporterade tillbud och arbetsskador i förhållande till storleken på verksamheten. Nya rutiner för tillbud och arbetsskaderapportering är implementerat vilket framåt kan leda till en större anmälningfrekvens.

Sjukfrånvaro¹

Tabell, sjukfrånvaro i %

	jan-april 2018	jan-april 2019	Differens 2018-2019
1-14 dagar	3,95	3,49	- 0,46
1-59 dagar	5,23	4,98	- 0,25
> 60 dagar	4,42	3,30	- 1,12
< 29 år	6,28	5,00	- 1,28
30-39 år	6,70	6,80	+ 0,10
40-49 år	10,01	6,87	- 3,14
50-55 år	13,78	13,34	- 0,44
> 56 år	10,13	9,00	- 1,13
Kvinnor	10,23	8,68	- 1,55
Män	5,23	5,41	+ 0,18
Totalt	9,52	8,19	- 1,33

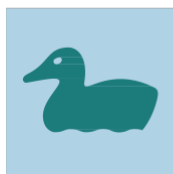
Viss eftersläpning i registrering av sjukfrånvaro medför att siffror för 2019 kommer öka något efter lönekorning i maj.

Den största minskningen av sjukfrånvaro har skett i ålderskategorin 40-49 år (-3,1 %). Högst sjukfrånvaro har medarbetare mellan 50-55 år men har under 2019 minskat med 0,4 %.

Alla verksamheter har målvärden för total sjukfrånvaro som varierar mellan 7,7 – 9,8 procent beroende på verksamhet och förutsättningar, målvärdet för korttidssjukfrånvaro dag 1-14 varierar mellan 2,0 – 3,9 procent beroende på verksamhet och förutsättningar.

Åtgärderna för att förebygga och åtgärda ohälsa och olycksfall sker genom att förvaltningen fortlöpande aktivt arbetar kring målet att sänka sjukskrivningarna. Chefer arbetar tillsammans med HR-konsulter och går regelbundet igenom aktuella rehabiliteringsärenden.

¹ Redovisningen omfattar månadsavlönad personal.

Sammanfattande analys vårbokslut

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet präglas 2019 av flera stora utmaningar inom såväl personal som volym och ekonomi. Det är fortsatt svårt att rekrytera personal och kompetensförsörjningen är en av nämndens största utmaningar de kommande åren. Inom de vårdnära yrkesgrupperna förväntas cirka 140 personal behöva ersättas bara utifrån pensionsavgångar enligt nedan tabell.

	Undersköterska	Vårdbiträde	Stödassistent	Pers assistent
Anställda 60 - 64 år	74	16	23	28

Ytterligare en utmaning är att balansera de ökade behoven inom nämnden med de ekonomiska resurserna. Nämnden arbetar 2019 med en handlingsplan för att minska kostnaderna med 25 mnkr samtidigt som fler blir äldre och nya boendeplatser behöver tillskapas. Ett viktigt led för att uppnå en god ekonomi och en god samhällsservice är att rätt antal boendeplatser finns tillgängliga, vilket är en prioriterad fråga för nämnden.

En mycket positiv ekonomisk effekt har uppnåtts inom utjämningssystemet av LSS-kostnader där arbetet att säkerställa insatser, kostnader och uppstart av nya verksamheter så att de inkluderas i utjämningen medfört att bidraget till Alingsås kommun preliminärt ökat med 18,5 mnkr under en tvåårsperiod.

Nämnden fortsätter sin strävan mot en god kvalitet. Under de senaste åren har kvalitén i verksamheten förbättrats och 2018 svarar 90 procent av målgruppen äldre på särskilt boende samt mottagarna av hemtjänst att de är ganska eller mycket nöjda sammantaget med sitt boende och sin hemtjänst vilket är högst bland kommunerna inom Göteborgs-regionen. Även brukarundersökningen för funktionsstöd visar hög grad av nöjdhet.

En stor utmaning och samtidigt en stor möjlighet är att heltid behöver bli norm i verksamheten och fler behöver arbeta mer för att klara åtaganden utifrån den demografiska utvecklingen. Idag finns i förvaltningen en outnyttjad resurs motsvarande cirka 130 årsarbetare i deltidsarbetande vårdnära personal.

Verksamhetens kvalitet ligger i personal med god kompetens och tillgången på sådan är ingen självklarhet längre. Att ta vara på digitaliseringens möjligheter är därför nödvändigt samt se över vilka kompetenser som gör vad i verksamheten. För att tillfredsställa behovet av kompetent och utbildad personal i verksamheten samt erbjuda en attraktiv arbetsplats med en god arbetsmiljö krävs ett aktivt arbete från såväl nämnd som kommunledning.

Inlämning

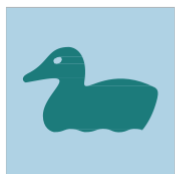
Förvaltningens förslag mailas senast måndagen den **6 maj kl 24** till konrad.fredh@alingsas.se, lisa.forsaeus@alingsas.se, jenny.rydqvist@alingsas.se

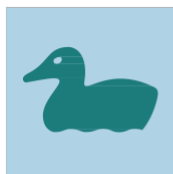
Omedelbar åtgärd

Inför 2019 står nämnden inför följande utmaningar som kräver omedelbara åtgärder:

- Ekonomi 2019
 - Nämnden står inför ett underskott om cirka 25 mnkr inför verksamhetsår 2019. Orsaken är framförallt att intäkter minskat inom personlig assistans och att en stor ökning av hemtjänsttimmar skett 2018. Utvecklingen medför att åtgärder behöver vidtas för att minska nämndens kostnader. I februari tar nämnden beslut om handlingsplan för ekonomin 2019. (Se ekonomi sidan 10-11)
- Utbyggnad boendeplatser för funktionsstöd
 - Nämnden riskerar att en ekonomisk merkostnad uppkommer 2019 avseende de 14 personer som står i kö till ett boende enligt LSS. Om personer i kö inte erbjuds ett boende inom 12 månader uppkommer sannolikt en viteskostnad som motsvarar den kostnad platserna hade kostat vid verkställande av besluten.
 - Vidare kompenseras Alingsås kommun med cirka 0,9 mnkr för en verkställd boendeplats i utjämningsystemet av LSS-kostnader. En ej verkställd insats inkluderas inte som ett värde i utjämningsystemet samtidigt som kommunen sannolikt betalar en viteskostnad vilket gör att en kommun får en negativ ekonomisk effekt om kommunen ej verkställer beslutade LSS-insatser.

DELÅRSBOKSLUT 2018

Delårsbokslut 2018

Verksamhet

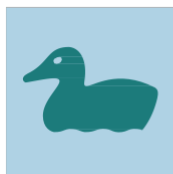
Huvudsaklig verksamhet

Vård- och äldreomsorgsnämndens (VÄN:s) uppdrag är att erbjuda äldre personer möjligheten att åldras i trygghet med bibehållet oberoende. Vidare är uppdraget att erbjuda individer med funktionsvariation adekvata insatser för att leva ett självständigt och fullgott liv. De enskilda ska bemötas med respekt och förutsättningar skall ges att leva ett aktivt liv med inflytande i samhället och i sin vardag. Alla insatser skall ske med god kvalitet och med aktning för den enskildes integritet.

Nämnden ansvarar för att utforma och vidareutveckla insatser med hänsyn till de behov som finns samt att öka förutsättningarna till ett så självständigt liv som möjligt. Nämnden fullgör kommunens uppgifter för sina målgrupper enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen och vad som i övrigt i lag eller annan författning sägs. Vård- och äldreomsorgsnämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt lagarna om färdtjänst och riksfärdtjänst, bostadsanpassningsbidrag, medicintekniska hjälpmedel och vårdarhjälpmedel.

Vid delårsbokslut 2018 finns sex aktiva utförare av hemtjänst, varav kommunen är en och boenden med platser och inriktning enligt nedan tabell. Personer med hemtjänst har ökat med 25 personer och personer med personlig assistans har minskat med 3 personer mellan april och augusti 2018

	Antal avdelningar	Antal platser	Varav extern regi
Gruppboende demens	22	181	55
Gruppboende fys.	7	98	32
Serviceboenden	7	106	-
Korttids inkl. flexibel växelv.	4	36	-
Boenden LSS	14	113	-
Korttids LSS	3	12	-
Trygghetsboenden med anvisningsrätt		70	4
		Antal	Varav extern regi
Personer med hemtjänst i ordinärt boende		734	183
Personer med hälso- och sjukvård i ordinärt boende		369	62
Personer med personlig assistans försäkringskassa		103	62
Personer med personlig assistans kommun		22	16

Åtaganden

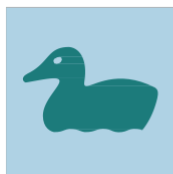
Inom nämnden pågår ett målinriktat och systematiskt arbete utifrån åtaganden inom ekonomi, personal och kvalitet. En identifierad risk för nämnden är kompetensförsörjningsbehovet. Utmaningen möts bland annat genom att utreda införandet av serviceassistent, arbeta vidare med den antagna handlingsplanen *Heltidsresan* och hälsosam schemaläggning i Time Care. Dessa åtgärder är även en del av det strategiska arbetet för att attrahera men också behålla befintlig kompetens.

En stor utmaning är att balansera de ökade behoven i äldreomsorgen och inom funktionsstöd med de ekonomiska resurserna. Nämnden arbetar på framförallt två sätt för att säkerställa ett tillräckligt antal platser på särskilt boende, dels genom utbyggnad av fler platser men också genom att möjliggöra att äldre ska kunna bo kvar längre i sitt ordinarie boende.

Utöver det systematiska förbättringsarbetet fortgår också nämndens arbete för att tillskapa nya boendeplatser på särskilda boenden för att möta den prognostiserade ökade äldre befolkningen och därigenom ett framtida stigande omsorgsbehov. Nämnden arbetar även aktivt med att skapa fler boendeplatser mot funktionsstöd. Den nystartade förebyggandeenheten fortsätter sitt arbete utifrån sin verksamhetsplan för att öka tryggheten i hemmet för äldre och utveckla samverkan med civilsamhällets organisationer. Ett antal digitaliseringsinsatser pågår som involverar såväl brukare som personal, däribland den påbörjade implementeringen av en ny digital plattform vilken möjliggör utökat införande av pilotprojektet digital fjärrtillsyn i hemmet. Ett projekt som enligt utvärdering fallit väl ut.

Sedan januari 2018 ingår avdelningen för funktionsstöd i Vård- och äldreomsorgsnämnden. Syftet med överflyttningen av funktionsstöd var att uppnå effektivare resursutnyttjande och samordningsvinster. Trots prognostiserat underskott finns en underliggande positiv utveckling av verksamhetens ekonomi. Sammanslagningen har fungerat väl och ett bra samarbete föreligger. Vidare ser nämnden över möjligheterna att samlokalisera planeringsavdelning, förvaltningsledning, viss administration och myndighetsutövning. På sikt kommer nämnden arbeta för ytterligare samlokalisering och stordriftsfördelar mellan funktionsstöd och äldreomsorg.

Nämnden gör bedömningen att arbetet med åtagandena i stort löper på enligt plan. Samtidigt är flera av åtagandena långsiktiga och arbetet förväntas fortgå.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 4

I Alingsås råder god ekonomisk hushållning grundad på effektiv resursanvändning

Indikator: Nettokostnader skall inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag

Vård- och äldreomsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att arbeta för att verksamheten ska bli ekonomiskt effektivare genom att nettokostnadsökningen ska understiga pris-/löne- och volymförändring.

(B) Reducera nämndens kostnader till att motsvara budget för VOÄ där avdelning för funktionsstöd sedan 1/1-2018 ingår.

	Avdelning funktionsstöd			Äldreomsorg		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Nettokostnadsavvikelse	-1,6%	-1,0%	-0,6%	3,1%	3,8%	2,1%
	2016	2017	Progn 2018	2016	2017	Progn 2018
Budgetavvikelse	-14 mkr	-10 mkr	-8,5 mnkr	-7 mnkr	+1 mnkr	-4 mnkr

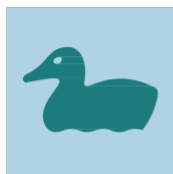
Nyckeltal: Nettokostnadsavvikelse LSS och Äldreomsorg

Äldreomsorgens nettokostnadsavvikelse minskade 2017 till 2,1 %. Nämnden uppvisar därmed lägre nettokostnadsavvikelse än Göteborgsregionens kommuner (4,2 %) men något högre nettokostnadsavvikelse än liknande kommuner (2,0 %). För LSS-verksamheten är nettokostnadsavvikelsen för Alingsås - 0,6 % vilket är lägre än Göteborgsregionens kommuner (3,8 %) men något högre än liknande kommuner (-1,4 %).

Under 2018 är nettokostnadsökningen för nämnden cirka 4,3 procent, vilket justerat för försäkringskassans åtstramningar inom personlig assistans bedöms vara något lägre än pris-/löne- och volymökningar.

Nyckeltal: Budgetavvikelse LSS och Äldreomsorg

Nämnden har ett underskott mot budget 2018. Prognosen har förbättrats med 1,0 mnkr sedan vårbokslutet, men nämnden uppgår inte budgetbalans för 2018 (se ekonomi sidan 20-24).

Åtaganden utifrån KF:s angivna område *särskilt fokus*:

(C) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att verka för att bidra till den digitala utvecklingen, där effekthinämningen beräknas vara störst.

Nyckeltal: Antal projekt kring utveckling av välfärdsteknik utifrån framtagna plan påbörjade och genomförda

Utfall januari-augusti 2018: 1

- **Implementera digital plattform**

För att bidra till den digitala utvecklingen har Vård- och äldreomsorgsnämnden påbörjat implementering av ny digital plattform som stödjer olika digitala tjänster i hemmet till exempel digital fjärrtillsyn och trygghetslarm. Den nya digitala plattformen möjliggör vidare utveckling av välfärdsteknik i förvaltningen. Via den digitala plattformen kommer under 2018 bland annat att påbörja ett arbete med implementering av ett detaljplaneringssystem.

Åtaganden utifrån KF:s angivna *uppdrag*:

(1) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att utreda och beräkna digitaliseringsmöjligheter inom äldreomsorgen.

(2) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att kommunal administration fortsatt ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt där nya lösningar inom teknik ska prioriteras.

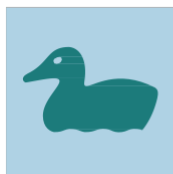
(3) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att reducera sin centrala administration och föreslå möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar.

Nyckeltal: Antal digitaliseringsprojekt påbörjade och genomförda

Utfall januari-augusti 2018: 6

- Pågående implementering av digital fjärrtillsyn
- Pågående implementering av Magna Cura webb
- Överflytt av Magna Cura LSS till det förvaltningsgemensamma Magna Cura
- Preventivt arbete inför ny lag om nationell läkemedelslista
- Pågående implementering av avancerad bokning i Time Care
- Utredning av kommungemensam E-learningplattform

Nämnden har påbörjat ett arbete med att utreda och beräkna digitaliseringsmöjligheterna inom äldreomsorgen. Utifrån verksamhetsförändring strävar nämnden mot en mer modern och digitaliserad omsorg med individens bästa i centrum. Den påbörjade implementeringen av en ny digital plattform möjliggör utökat införande av digital fjärrtillsyn i brukarnas hem. Vidare pågår ett arbete genom samverkansplattformen AllAgeHub, ett initierat projekt som bland annat avser hur boendemiljöer kan utformas utifrån individens behov och önskemål för att uppnå ökad självständighet samt trygghet i hemmet.

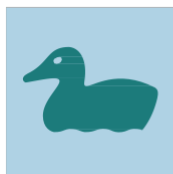
Ett underprojekt i den uppstartade digitala plattformen kommer att ske under 2018 i form av ett detaljplaneringssystem för kvarboendeavdelningen, vilket medverkar till att nå uppdraget att administrationen fortsatt ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt. Detaljplaneringssystemet syftar att kvalitetssäkra och effektivisera hemtjänstens planering på individnivå.

Implementering av Magna Cura webb för hemtjänsten färdigställs under 2018, systemet kommer bidra till att personalens arbete både effektiviseras och möjliggör mobil dokumentation. Som ett resultat av överflytten av funktionsstöd pågår ett arbete med att flytta över Magna Cura LSS till det förvaltningsgemensamma Magna Cura. Syftet med överflytten är att ha ett gemensamt journalsystem men även ekonomisk hushållning. En ny lag om nationell läkemedelslista ska ersätta lagen om receptregister och lagen om läkemedelsförteckning. Ett arbete pågår inom nämnden med att omvärldsbevaka förändrade systemkrav för att vara förberedd när lagen träder i kraft.

Som ett led i att reducera central administration och föreslå möjligheter till effektiviseringar fortgår implementering av schemaläggningssystemet hälsosam schemaläggning i Time Care, vilket kommer vara implementerat under 2018. Dessutom sker uppstart av *Avancerad bokning* inom ramen för Time Care under 2018 som är ett viktigt verktyg för att kunna genomföra heltidsresan. Behovet av IT-stöd på Planeringsavdelningen till verksamheten är fortsatt stor så länge schemasystemet Time Care brukas. Ett kommungemensamt arbete är i gång med att utreda en framtida E-learningplattform. Ändamålet med E-learningplattformen är att möjliggöra effektiv digital utbildning för att bland annat kompetensutveckla personal inom olika områden. Samt att stärka Alingsås kommun som attraktiv arbetsplats.

Nämnden ser stora långsiktiga utmaningar för att möta volymökningar samtidigt som det blivit svårare att rekrytera vårdnära personal. Nämnden behöver utreda och vidare implementera tekniska lösningar i alla verksamheter och har påbörjat ett flertal projekt som syftar till att minska administrativ kringtid. Därtill är startportalen i beslutsstödssystemet Hypergene utvecklad och nedbrytbar, vilket möjliggör uppföljning av rättvisande resultat kring bland annat ekonomi, arbetstid, sjukfrånvaro och timanställningar. Brist på kommungemensam stödresurs för Hypergene påverkar dock utvecklingstakten. Det är av yttersta vikt att den förvaltning och kommunens centrala it-resurser samarbetar samt stödjer nämnden med en hållbar digital infrastruktur om vi ska lyckas i utvecklingen framåt.

Nämndens bedömning är att det påbörjade arbetet kring digitalisering och välfärdsteknologi har goda förutsättningar att nå tydliga resultat under 2018. Samtidigt är flera av åtaganden långsiktiga och arbetet förväntas fortgå fram till 2020.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 5

I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet

Indikator: Nöjd-medarbetar-index ska höjas
Sjukfrånvaron i kommunen ska minska

Vård- och äldreomsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att verka för att verksamheten utvecklas som en attraktiv arbetsgivare.

(B) Vård- och äldreomsorgsnämnden fortsätter att sträva mot en god arbetsmiljö.

Nyckeltal: Genomsnittlig sysselsättningsgrad bland vårdnära personal

Utfall januari-augusti:		
AFF	Äldreomsorg	Tot. VOÄ
2017: 94,6 %	2017: 85,3 %	2017: 88,7 %
2018: 96,0 %	2018: 85,8 %	2018: 89,5 %

Nyckeltal: NMI

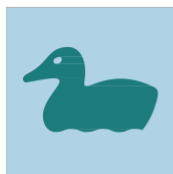
Utfall helår:		
AFF	Äldreomsorg	Tot. VOÄ
2017: 3,8	2017: 4,0	2017: 3,9

Nyckeltal: Andel total sjukfrånvaro

Utfall januari-juli:		
AFF	Äldreomsorg	Tot. VOÄ
2016: 8,3 %	2016: 9,6 %	2016: 9,1 %
2017: 9,0 %	2017: 8,7 %	2017: 8,8 %
2018: 7,6 %	2018: 8,7 %	2018: 8,3 %

Nyckeltal: Andel korttidssjukfrånvaro

Utfall januari-juli:		
AFF	Äldreomsorg	Tot. VOÄ
2016: 2,4 %	2016: 3,2 %	2016: 2,9 %
2017: 2,7 %	2017: 3,3 %	2017: 3,0 %
2018: 2,8 %	2018: 3,3 %	2018: 3,1 %

Nyckeltal: Andel tid som utförs av timanställd personal

Utfall januari-augusti:		
AFF	Äldreomsorg	Tot. VOÄ
	2016: 21,9 %	
2017: 19,0 % *	2017: 20,0 %	2017: 19,6 %
2018: 20,3 % *	2018: 21,5 %	2018: 21,0 %

*AFF timanställda inkluderar PAN-anställda inom personlig assistans

Kommentarer till nyckeltalen kopplade till mål 5 åtagande A-B (se personalavsnitt sidan 26).

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(4) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att renodla undersköterskeuppdraget genom att finna möjligheter för andra yrkeskategorier att bistå verksamheten.

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda införandet av serviceassistent

Utfall januari-augusti 2018: Utredning har startats.

En utredning av att införa serviceassistent i Vård- och äldreomsorgsnämndens verksamheter har påbörjats. Utredningen kommer att undersöka de vinster nämnden genererar genom införandet men även utreda utmaningar och svårigheter av ett eventuellt införande av en ny profession i verksamheten. Studiebesök till kommunerna Skövde och Göteborg som har infört serviceassistent som profession kommer att ske under hösten. Utredningen väntas bli klar innan årsbokslutet.

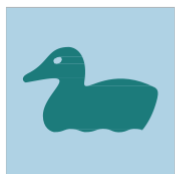
Vidare arbetar nämnden med att använda extratjänster i verksamheten, vilket också medför en renodling av undersköterskeuppdraget. Under 2018 har 18 bidragsfinansierade anställningar använts inom Vård- och äldreomsorgsnämnden.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 6**I Alingsås finns det valfrihet och självbestämmande**

Indikatorer: Medborgarnas/brukarnas bedömning av inflytande i kommunen ska öka, Nöjd-kund-index inom hemtjänsten ska öka
Nöjd-kund-index inom äldreboenden ska öka

Vård- och äldreomsorgsnämndens uppdrag, nyckeltal och utfall:**Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:**

(5) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att fortsatt utveckla valfrihetsmodeller inom ramen för Lagen om valfrihetssystemet.

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda underlag för beslut; LOV-isering av daglig verksamhet inom Funktionsstödsverksamheten

Utfall januari-augusti 2018: Utredning har påbörjats och beräknas vara färdig under november månad 2018

(6) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att stärka och utveckla demokratin och i lämpliga former använda sig av medborgardialog.

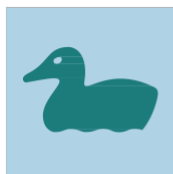
Nyckeltal: Antal dialogmöten inom verksamheten för stärkt och utvecklad demokrati påbörjade och genomförda alt.

Utfall januari-augusti 2018: >23*

*Samtliga chefer som har genomfört brukardialog är inräknade totalt har 23 chefer startat någon form av dialog, majoriteten av dessa chefer har fler än en uppstartad brukardialog därav tecknet >.

Vård- och äldreomsorgsnämnden har gjort en konkretisering av vad en brukardialog innebär; *"En brukardialog innebär att genom olika former av samtal med brukarna generera högre jämlikhet, inflytande och effektivitet inom vård- och äldreomsorgsförvaltningens skilda verksamhetsdelar."* Samtliga avdelningar har fått i uppdrag att i uppdrag att under året, genom brukardialog utifrån konkretiseringen, sätta fokus på området som i Socialstyrelsens brukarundersökning har fått lägst andel positiva svar. För nämndens verksamheter där en brukarundersökning inte genomförs, väljer verksamheten ett område som för brukarna upplevs angeläget att föra dialog utifrån.

Samtliga avdelningar har påbörjat uppdraget och ett antal aktiviteter är i gång genom olika former av brukardialoger. Inom boendeavdelningen har dialog med brukarna hållits utifrån bland annat ämnena mat och kost, önskemål om aktiviteter på träffpunkterna har hållit dialog kring, förtroenderåd mellan avdelning, brukare och politiker har hållits. På flera boenden hålls husmöten där frågor som berör boendet diskuteras. Inom förebyggandeenheten har dialog med nyinflyttade i 65+boende hållits, representanter från enheten deltog under Noltorpsdagarna och förde samtal med närvarande kommuninvånare. Representanter från VoÅ har deltagit på pensionärsföreningars medlemsmöten i syfte att föra dialog om seniorers behov av kommunal service och social gemenskap. Anhörigvårdare har varit delaktiga i att påverka utbudet av föreläsare och cirklar för anhöriga under terminen. Som ett komplement till de nystartade miniträffpunkterna ska genom samverkan mellan kvarboendeavdelningen, förebyggandeenheten och frivilligorganisationer verka för att fysiskt nå ut till de brukare som inte tar sig ut i syfte att bryta ensamheten. Inom avdelningen för funktionsstöd genomförs brukarråd. Avdelningen har också kartlagt området rädslor genom samtal, därtill har avdelningen utvecklat kommunikationen vid dialog genom bland annat bildstöd samt strategier både individuellt och på gruppnivå.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 7

I Alingsås utvecklas vården och omsorgen för individens behov

Indikatorer: Nöjd-kund-index inom hemtjänsten ska öka
Nöjd-kund-index inom äldreboenden ska öka

Vård- och äldreomsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att genom systematiskt förbättringsarbete fortsatt utveckla kvaliteten i vården och omsorgen.

(B) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att fortsatt utveckla ett personcentrerat förhållningssätt.

Nyckeltal: Antal fallolyckor januari-augusti

Utfall jan-augusti kommunalt utförd verksamhet:

2016: 1 174	2017: 1 358	2018: 1 472
-------------	-------------	-------------

Nyckeltal: Nöjdhet med möjlighet att komma utomhus utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Utfall särskilt boende:

2015: 58 % (riket 58 %)	2016: 52 % (riket 58 %)	2017: 59 % (riket 58 %)
-------------------------	-------------------------	-------------------------

Nyckeltal: Nöjdhet med aktiviteter utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Utfall särskilt boende:

2015: 73 % (riket 63 %)	2016: 66 % (riket 63 %)	2017: 66 % (riket 64 %)
-------------------------	-------------------------	-------------------------

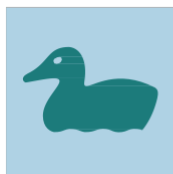
Nyckeltal: Sammantagen nöjdhet utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Utfall medel av hemtjänst och särskilt boende:

2015: 90 % (riket 86 %)	2016: 89 % (riket 86 %)	2017: 90 % (riket 85,5 %)
-------------------------	-------------------------	---------------------------

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda arbetet kring närvårdssamverkan SAMLA, implementera ny lagstiftning; Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Utfall januari-augusti 2018: Samverkan pågår inom SAMLA kring utskrivningsprocesser och nära vård för ett säkert införande i september. Ny rutin för utskrivningar från slutna vård införs den 25/9 2018. Utbildningsinsatser i den nya IT-tjänsten som stödjer processen för in- och utskrivning kommer genomföras under hösten.

(C) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att verka för fler boendeplatser.

Nyckeltal: Antal färdigställda boendeplatser; särskilt boende samt boende med särskilt stöd

Utfall januari-augusti 2018: Åtta nybyggda demensboendeplatser på Ginstgårdens äldreboende och sex platser på nytt LSS-boende tas i drift under hösten 2018.

Åtaganden utifrån KF:s angivna område *särskilt fokus*

(D) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att utveckla anhörigstöd och förebyggande insatser.

(E) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas.

Nyckeltal: Andel trygga utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Utfall medel av hemtjänst och särskilt boende:

2015: 90 % (riket 88 %)	2016: 91 % (riket 86 %)	2017: 88 % (riket 87 %)
-------------------------	-------------------------	-------------------------

Nyckeltal: Antal engagerade frivilliga i verksamheten

Utfall:

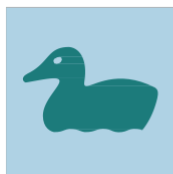
2016: 98	2017: 99	2018: 98
----------	----------	----------

Nyckeltal: Antal projekt för att stimulera och utveckla frivilliginsatser på boende och inom kvarboende påbörjade och genomförda

Utfall januari-april 2018: 15

Följande projekt finns inom enheten för att stimulera och utveckla frivilliginsatser på boenden och inom kvarboende:

- Hörselskadades riksförbund har hörcafé på Bjärkegården 1 gång/vecka
- Synskadades riksförbund är medarrangör vid syncaféerna på Brunnsgården
- Röda korsets besöksgrupp är i samverkan med förebyggandeenheten
- PRO/SPR/Röda korset har caféträffar på träffpunkterna
- PRO/SKPF/RPG/Hjärt-lungsjukas förening har körverksamhet och underhåller regelbundet på träffpunkterna
- Bjärke hembygdsförening och Alingsås hembygdsförening deltar regelbundet i träffpunktens verksamhet.
- Seniorsdata har regelbundna datakurser på Brunnsgårdens träffpunkt
- PRO har startat matlagningsgrupp på Tuvegården
- Alla kyrkliga samfund har gudtjänster på våra äldreboenden
- Neroförbundet samverkar med anhörigstödet i arbetet med att arrangera anhörigcirkel till de som vårdar och stödjer en äldre person med neurologiska

funktionsvariationer.

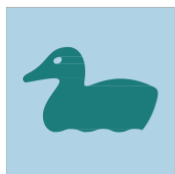
- Samverkan med Frälsningsarmen för målgruppen personer med demenssjukdom och deras anhöriga.
- Samverkan med Röda Korset, Bräcke Diakoni och Sensus i arbetet med att bedriva Alzheimers Café
- Pensionärsföreningarna ingår i en referensgrupp för utveckling av förebyggandeenheten
- Översyn av föreningsbidraget
- Lunchservice på Hagagården för äldre som bor i ordinärt boende

Följande projekt/aktiviteter finns för att i samverkan med andra kommunala verksamheter skapa meningsfulla aktiviteter på träffpunkterna:

- Kulturskolan kommer och underhåller
- Alingsås museum föreläser och visar bilder och föremål
- Förskolor i kommunen samverka för att skapa möten över generationsgränserna på två av våra träffpunkter
- Biblioteket föreläser och informerar

Förbättringsåtgärderna kopplade till nämndens åtagande och uppdrag att ytterligare utveckla ett systematiskt arbete kring ett personcentrerat arbetssätt, är fortsatt högt prioriterat i förvaltningen. Följande satsningar pågår för att bidra till fortsatt ökning av brukarnöjdheten i verksamheten:

- Under sommaren har ett antal aktiviteter och utflykter genomförts inom nämndens olika avdelningar i syfte att bidra till känslan av semester och bryta av vardagen med aktiviteter som hör sommaren till såsom bad, besök till botaniska i Göteborg, utflykt till Gräfsnäs, besök på Nolby gård med mera. Brukarna har bjudit på glass och vattenmelon i mängder för att svalka och släcka törsten. Den ihållande varma sommaren har utifrån samtal med avdelningschefer och MAS fungera mycket väl ute i verksamheterna utifrån både brukar- och medarbetarperspektivet.
- Ett aktivt arbete pågår inom såväl boende som kvarboende med att höja kontinuiteten genom att erbjuda brukare kontaktperson. Genom bland annat ombudsmodellen, vars mål är att skapa en samsyn för kontinuerlig kompetensutveckling.
- Inom kvarboendeavdelningen har man prövat konceptet *En väg in* där samordnaren tar den första kontakten och styr upp starten av ett nytt hemtjänstärende. Ett led i att kompetensutveckla personalen i verksamheterna sker inom kvarboende via *Torsdagsutbildningar*, vilka sker genom obligatoriska ämnesblock för medarbetare.
- Boendeavdelningen har valt att ta fram ett gemensamt mål för hela avdelningen; *En meningsfull vardag för dig*, i syfte att höja kvalitén. Enhetscheferna har påbörjat ett arbete med att bryta ner målformuleringen vad den betyder för respektive enhet. Arbete för att förbättra måltidssituationen på några äldreboenden visar på större delaktighet, större matglädje och mer lugn och ro vid måltidssituationen. På flera äldreboenden har även matmöten/matråd införts där brukare deltar i utveckling kring måltiderna t.ex. kring vilka rätter som ska finnas på matsedeln.
- Hälso- och sjukvårdsavdelningen har inom närsjukvårdssamverkan tagit mått på antal

patienter som initierats av sjuksköterskor i hemsjukvården och blivit inskickade till sjukhuset. Mätningen visade på att ingen av de patienter som skickats in var inskickade i onödan. Detta är ett sätt att följa upp och kvalitetssäkra denna process i verksamheten.

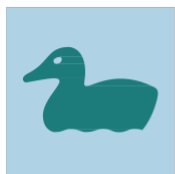
- Inom AFF har en internutbildning i pedagogiskt förhållningssätt startats upp för samtlig personal i syfte att kompetenshöja och säkra kvaliteten för brukarna. En gemensam rutin inom AFF för att systematiskt arbeta med att kvalitetsförbättra är att samtliga brukare ska ha en genomförandeplan och bemötandestrategier där det framgår vad och hur insatser ska genomföras. Kontinuerliga brukarråd finns på enheter där det är möjligt. Egna enkäter har använts för att säkra insatsen och samtidigt utveckla och förbättra den.
- Myndighetsavdelningen har tydliggjort vårdplaneringsarbetet samt infört biståndshandläggartjänst med koordinatorsuppdrag för korttidsboende. Införandet av en koordinator har lett till högre flöde, bättre arbetsmiljö och bättre samverkan. Avdelningen har även inlett ett arbete enligt IBIC, Individens behov i centrum. IBIC syftar till en högre rättsäkerhet i bedömning samt att tydliggöra brukarens stödbehov. Modul för IBIC är inköpt och planering av implementering har påbörjats. I väntan på rekrytering av ny metodhandledare och modul till Magna Cura har implementeringen fördröjts. Samtliga medarbetare inom myndighetsavdelningen har utbildats i den nya förvaltningslagen. En effektivisering gällande färdtjänst är genomförd. Väntetiden har minskat avsevärt.

Socialstyrelsens brukarundersökning						
	Hemtjänst			Äldreboende		
	2016	2017	2017 riket	2016	2017	2017 riket
Bemötande	98 %	99 %	97 %	96 %	94 %	94 %
Trygghet	90 %	90 %	86 %	91 %	88 %	88 %
Sammantagen nöjdhet	94 %	94 %	89 %	84 %	86 %	82 %

Utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning arbetar avdelningarna med att planera och genomföra systematisk verksamhetsutveckling med värdegrundsfokus. Nämndens strävan med att utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet vilket bland annat sker via Förebyggandeavdelningens aktiviteter och insatser. Målet med enheten är att skapa goda samverkansvinster inom det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, med gemensamma mål för verksamheten.

Inom AFF, boende och daglig verksamhet genomfördes 2017 en brukarundersökning. Metodutvecklare i verksamheten har ansvaret för undersökningen och genom brukarråd har brukarna getts möjlighet att vara delaktiga och påverka genom olika förbättringsförslag. En ny rutin har tagits fram och fastställd plan på uppföljning finns för vidare kvalitetsförbättring.

Arbetet för att minska antalet fallolyckor inom nämndens verksamheter fortgår bland annat genom att läkemedelsgenomgångar regelbundet genomförs och antal olämpliga läkemedel mäts i kvalitetsregistret BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens). Vidare används det nationella kvalitetsregistret Senior alert som är ett verktyg för att stödja

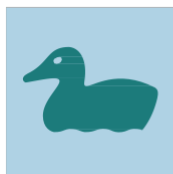

vårdprevention, prevention för äldre personer som riskerar att falla, få trycksår, minska i vikt, utveckla ohälsa i munnen och/eller har problem med blåsdysfunktion. Resultat från kvalitetsregistren visar att förvaltningen är framgångsrika i att öka antalet läkemedelsgenomgångar för personer med demenssjukdom och antalet olämpliga läkemedel har minskat. En viktig aspekt att ta med i det fallförebyggande arbetet är att syftet inte är att begränsa brukarna i sin vardag. Brukarna måste få röra på sig samt vara självständiga, och då sker det fall ibland trots att det som går att förebygga i Senior Alert är gjort. Sammanfattningsvis har det fallförebyggande arbetet visat positiva resultat för personer med demenssjukdom. Ytterligare arbete för att preventivt minska antalet fall- och läkemedelsavvikelse är:

- Träffpunktsverksamheten erbjuder gruppgymnastik, promenadgrupper, styrketräning, balansträning, yoga och qigong för att öka styrka och koordination.
- Vidgad digital signering vilken kan bidra till ökad tydlighet gällande läkemedelshantering.
- Fixartjänsten erbjuder tjänster för att minska fall i hemmet hos seniorer. Tjänsten utnyttjas framförallt av kvinnor över 80 år. Fixartjänst gjorde under perioden 2018 jan-juni 517 hembesök. Av dessa besök var 351 besök med fokus att hjälpa seniorer i hemmet med arbetsuppgifter på hög höjd (byte av gardiner, glödlampor, batterier i brandvarnare mm) 35 av besöken var förebyggande brand-/skyddsronder.
- Att funktionen mobil hemsjukvårdsläkare nu finns på samtliga vårdcentraler är också en del i det preventiva arbetet för att minska avvikelser i verksamheten. Detta skapar ett stöd för legitimerad personal och är ett resultat av en samverkansinsats som har skett på chefsnivå, primärvård, sjukhus och kommun.
- Syn- och hörselinstruktören har startat upp syn- och hörcaféer under hösten där brukare får tips och råd för att klarar vardagen på egen hand. Dessa aktiviteter kan ses som ett indirekt fallförebyggande arbete.

Genom IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) kring en vårdkedja för personer med demenssjukdom med Stiftelsen Bräcke diakoni, arbetar nämnden med att skapa en vårdkedja för äldre personer med inriktning mot demenssjukdom. Detta samarbete är yttermera ett sätt att arbeta utvecklande kring förebyggande insatser mot målgruppen.

Sammantaget gör Vård- och äldreomsorgsnämnden bedömningen att ett flertal satsningar har genomförts som har både indirekt och direkt bäring på utvecklingen av styrindikatorerna *Nöjd-kund-index inom hemtjänsten och inom äldreboenden ska öka*. Nämndens bedömning är att det påbörjade arbetet har goda förutsättningar att nå synliga resultat 2018.

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(7) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att aktivt arbeta fram nya arbetssätt, metoder och tekniker där medel från Innovationsfonden ska användas.

Innovationsfonden avslutades i samband med vårbokslutet. Nämnden har ej sökt medel 2018 från innovationsfonden utan har istället ansökt om och erhållit 1 516 860: - från utlysta statliga stimulansmedel till investeringar i välfärdsteknik i omsorgen 2018.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 12

I Alingsås minskar vi vår miljöpåverkan genom energieffektiv omställning

Indikator: Andelen ekologisk mat i kommunal verksamhet ska öka

Vård- och äldreomsorgsnämndens åtagande, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtagande

(A) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att öka andelen ekologisk mat inom äldreomsorgen.

Nyckeltal: Uppföljning av kostavtalet tillsammans med kostenheten genomförd

Utfall: Uppföljning sker kontinuerligt under 2018

Nyckeltal: Nöjdhet med måltidssituation utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

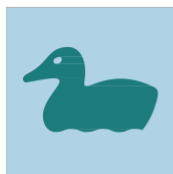
Utfall särskilt boende:

2015: 76 % (riket 69 %)

2016: 71 % (riket 70 %)

2017: 74 % (riket 72 %)

Kontinuerliga uppföljningar görs för att följa verksamheternas upplevelser av kostavtalet. Kostavtalet innebär bland annat att 75 % av maten ska vara lagad från grunden och 12 % av den serverade maten ska vara ekologisk. Partnering har startats upp mellan förvaltningen och ISS på ledningsnivå, i syfte att uppnå en högre kvalitet och i en förlängning mer ekologisk mat i verksamheten. Fortlöpande arbete kring uppföljning av kostavtalet samt vidare arbete med partnering mellan kök och verksamhet pågår. Uppstartsmöte inför hösten har genomförts och fortlopande möten för resten av 2018 är inplanerade.

Åtagande utifrån VÄN:s samtliga mål; (Mål 4), (Mål 5), (Mål 6), (Mål 7) och (Mål 12)

Indikator: Samtliga indikatorer kopplade till mål 4, 5, 6, 7 och 12

Nämndens åtagande

(8) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att aktivt verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja.

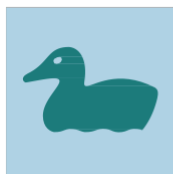
Nyckeltal: Se samtliga ovan nämnda nyckeltal

Utfall jan-augusti 2018: Se samtliga ovan nämnda utfall med tillhörande klassificering.

Vård- och äldreomsorgsnämnden bedömer utifrån en helhetsbedömning av samtliga åtaganden och uppdrag att nämnden uppfyller flerårsstrategins utpekade vilja. Nämnden uppnår enligt prognos 2018 ej budgetföljsamhet men har en nettokostnadsökning som bedöms vara lägre än pris-/löne- och volymökningar och nämnden ligger ekonomiskt bra till jämfört med närliggande kommuner. Nämnden arbetar vidare med metodåret med målvärden för sänkt sjukfrånvaro, minskade timanställningar, ökad brukarnöjdhet m.m. vilket är nedbrutet och uppföljningsbart per arbetsgrupp. Nämnden har även kommunens nöjdaste medarbetare och brukarnöjdheten har ökat och sammantagen brukarnöjdhet bland dem som har hemtjänst och särskilt boende uppgick 2017 till 90 procent.

Uppdrag

Uppdrag redovisas och beskrivs under *Åtaganden* i avsnitten *Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag* under mål 4, 5, 6, 7 samt under *Åtagande utifrån VÄN:s samtliga mål*.

Intern kontroll

Internkontrollplanen sammanfattar de riskområden som uppmärksammas inför verksamhetsår 2018. Månadsstatistik som är baserad på internkontrollplanen skickas månadsvis till nämnden som omfattar kösituation och beläggning i särskilda boendeformer, hemtjänstutveckling och personalstatistik. Statistiken har 2018 kompletterats med statistik över överflyttad funktionsstödsverksamhet från Socialnämnden. Uppföljning av de riskområden som identifierats i internkontrollplanen följs löpande upp till nämnd, budgetansvariga och till berörd personal.

	Helår 2016	Helår 2017	Jan-Aug 2018
Hemtjänsttimmar/månad kommun	23 700	26 000	27 000
Hemtjänsttimmar/månad privat	6 600	6 000	7 300
Hemtjänsttimmar/månad totalt	30 300	32 000	34 300
Aktiva platser på särskilt boende	385	385	385
Aktiva platser på korttids/växelvård	34	36	36
Beläggning särskilt boende	96,3%	96,0%	95,5%
Personer i kö till särskilt boende medel	49	40	34
Ej erbjudits plats inom tre månader medel	12	4	2
Andel av invånarna >80 år på Säbo (Alingsås)	12,8 %	12,4 %	Kommer 2019
Andel av invånarna >80 år på Säbo (Riket)	12,9 %	12,5 %	Kommer 2019

- Rätt volym äldreboendeplatser

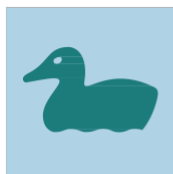
2018 uppgår kön till äldreboende till 34 personer i genomsnitt. Under 2018 fortsätter det långsiktiga strävan att möjliggöra för äldre att kunna bo kvar längre i ordinärt boende och därmed även minska kön till särskilt boende.

Åtta nya gruppboendeplatser har färdigställts 2018 och fortsatt planering för fler platser på särskilt boende pågår. Färdigställandeplanen enligt nedan, är i dagsläget mycket osäker.

	Utökning antal platser	Planerat färdigställande
Bjärkegården	27	Cirka 2020
Brunnsgården	50 - 60	Cirka 2022

- Förändring av hemtjänst

Antalet hemtjänsttimmar har ökat med 7,2 procent under 2018 jämfört med helår 2017. Ökningen av hemtjänsttimmar var särskilt hög under januari – april 2018, därefter har ökningstakten minskat. Det är främst den privat utförda hemtjänsten som har ökat och en utmaning under sommaren är att vissa kommunala hemtjänstgrupper ser minskad hemtjänsttid och är i behov att göra omställningar. Nämnden bevakar den fortsatta utvecklingen och har påbörjat en översyn med målsättning att minska ökningstakten.

- Heltidsresan

Internkontrollplanen avser att följa ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter av införandet av heltidsresan. Under 2017 togs en partsgemensam arbetsgrupp fram handlingsplan *Heltidsresan*, samt har en kommungemensam handlingsplan upprättats. Nämnden kommer under hösten att rikta resurser för att öka takten i uppdraget. Implementeringen av stödsystemet Timecare pågår men behov finns att ytterligare trimma systemet och utbilda i detsamma för att få ut verksamhetsnytta och minska de ekonomiska riskerna som ett förändrat arbetssätt innebär.

- Övertagande av avdelningen för funktionsstöd

Från 2018 har avdelning för funktionsstöd flyttats från Socialnämnden till Vård- och äldreomsorgsnämnden. Syftet med överflyttningen av funktionsstöd är att uppnå effektivare resursutnyttjande och samordningsvinster. De senaste åren har den största ekonomiska utmaningen varit försäkringskassans hårdare bedömningar av personlig assistans. Intäkten för personlig assistans har för Alingsås minskat med 486: - per invånare (cirka 19 mnkr) mellan 2014 och 2017, intäktsminskningen har medfört ekonomiskt budgetunderskott för verksamheten då insatser mot brukare till stor del kvarstår. (Se även ekonomi funktionsstöd sidan 22-24)

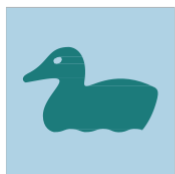
Överflyttandet av funktionsstöd till Vård- och äldreomsorgsnämnden har sammantaget fungerat väl och ett bra samarbete föreligger. Vidare har ett gemensamt arbete mellan Vård- och äldreomsorgsnämnden och Socialnämnden för att säkerställa att Alingsås kommun inte går miste om bidrag från utjämningssystemet av LSS-kostnader medfört att intäkten till Alingsås kommun avseende verksamhetsår 2017 (bidragsår 2019) från LSS-utjämningssystemet ökar från 33,5 mnkr till 43,8 mnkr enligt skatteprognos (2018-08-16).

Bidrag till Alingsås från LSS-utjämningen (mnkr)

- Välfärdsteknologi

Nämnden arbetar för att öka välfärdsteknologin i verksamheten, ett flertal projekt pågår inom välfärdsteknologiområdet, bland annat pågår projekt med kameratillsyn, mobil åtkomst till omvårdnadssystem (se åtaganden sidor 5-6). Ett fortsatt samarbete och stöd

från central IT är nödvändigt för att möjliggöra ett breddinförande av mobilt arbetssätt i verksamheten.

Omedelbar åtgärd

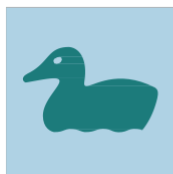
Brist på särskilda boendeplatser är sannolikt nämndens största utmaning och behöver påbörjas i närtid. Åtgärder som syftar till balans mellan tillgång och efterfrågan på särskilt boende är prioriterade områden och processer för utbyggnad, ombyggnad, förtätning och planering för nya boenden behöver pågå samtidigt. Detta arbete behöver stöd från såväl samhällsbyggnad som kommunledning och bolag. Vidare krävs ställningstaganden om var det ska byggas, vem som ska bygga och driftsform.

Att inte ha tillgång till rätt antal platser på särskilt boende är en stor ekonomisk risk för nämnden och för hela Alingsås Kommun. Erfarenheter från andra kommuner har visat effekter när personer med stora omvårdnadsbehov ej kan beredas plats på särskilt boende. Den nya betalningsansvarslagen från 2018 kommer därtill öka den ekonomiska risken med underskott av platser.

Ekonomi

Utifrån nämndbeslut (2018-04-09) ska äldreomsorg och övertagen verksamhet från Socialnämnden särredovisas i den ekonomiska uppföljningen. För att särredovisa funktionsstöd från äldreomsorg har följande fördelningar gjorts:

- Ansvar 814* avdelning funktionsstöd redovisas som funktionsstöd
- Upplupna lönekostnader (timlön, ob, fyllnadslön med mera som utbetalas i september men intjänats i augusti) avseende funktionsstöd som uppgår till 6,1 mnkr under ansvar 80* är justerat från äldreomsorg till funktionsstöd.
- Avdelningschef funktionsstöd 0,5 mnkr per augusti under ansvar 810* är justerat från äldreomsorg till funktionsstöd.
- 30 procent av personalkostnad på planeringsavdelning 1,2 mnkr under januari - augusti under ansvar 819* är justerat från äldreomsorg till funktionsstöd utifrån att funktionsstöd utgör 30 procent av total budget och planeringsavdelningen arbetar med IT, HR, ekonomi, utveckling, lokaler, kommunikation m.m. för hela nämnden.

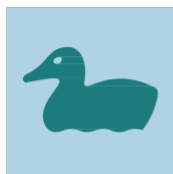
Drift (Äldreomsorg)

Belopp i tkr	Budget 2018	Prognos helår	Avvikelse prognos/budget 2018	Delårs-bokslut 2018	Delårs-bokslut 2017	Differens 2017/2018
Verksamhetens intäkter	80 257	85 257	5 000	57 308	54 224	3 084
Personalkostnader	-364 871	-370 371	-5 500	-244 649	-233 717	-10 932
Lokalhyror	-62 784	-62 784	0	-40 213	-39 354	-859
Köp av tjänster	-111 481	-111 481	0	-73 819	-68 304	-5 514
Övriga kostnader	-26 701	-30 201	-3 500	-20 869	-19 952	-917
Verksamhetens kostnader	-565 837	-574 837	-9 000	-379 550	-361 328	-18 221
Verksamhetens nettokostnader	-485 580	-489 580	-4 000	-322 242	-307 105	-15 137
Kommunbidrag	485 580	485 580	0	323 720	313 405	10 315
Årets resultat	0	-4 000	-4 000	1 478	6 300	-4 822

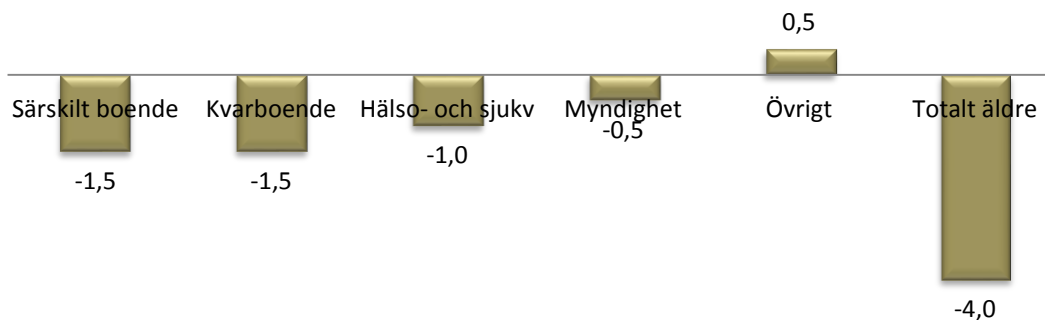
Äldreomsorgens resultat per augusti är 1,5 mnkr i överskott. Att resultatet är bättre än prognos beror på säsongsvariationer för framförallt löneökningar som medför ökade kostnader under resterande del av året. Prognosen för 2018 är ett underskott om 4,0 mnkr. Nämnden redovisar positiv avvikelse för intäkter men ett sammantaget underskott som beror på en ökning av hemtjänsttimmarerna och på att kommunala utförare inom hemtjänst, särskilt boende och hälso- och sjukvård har budgetunderskott.

Följande poster visar avvikelse från budget och större kostnadsförändringar

- Intäkter prognostiserar ett överskott om 5,0 mnkr vilket beror på statligt bidrag för digitalisering, intäkter för extratjänster i verksamheten och att personer med hemtjänst ökat vilket medfört ökade omvårdnadsintäkter.
- Personalkostnader prognostiserar ett underskott om 5,5 mnkr, varav cirka 2,5 mnkr av underskottet avser intäktsfinansierade extratjänster. Kostnadsökningen för personalkostnader är 4,7 procent och beror till cirka 3,4 procent på löneökningar, höjda arbetsgivaravgifter och fler extratjänster i verksamheten, kvarvarande ökning och ekonomiskt underskott om 3 mnkr beror främst på att hemtjänsten i kommunal regi ökat med cirka 1 500 hemtjänsttimmar per månad 2018 jämfört med 2017.
- Köp av tjänst har en kostnadsökning med 5,4 mnkr vilket framförallt beror på att hemtjänsttimmar hos privata utförare ökat med motsvarande 5,0 mnkr under 2018. Budgetunderskottet för övriga kostnader är 3,5 mnkr och beror framförallt på intäktsfinansierade kostnader inom vårdsamverkan, ökade kostnader för bostadsanpassningsbidrag och bilkostnader inom hemtjänsten.

Prognos per verksamhet 2018

Verksamheterna särskilt boende, kvarboende och hälso- och sjukvård är nämndens största verksamheter med en budget om cirka 380 mnkr. Verksamheterna prognostiserar ett budgetunderskott om 4,0 mnkr. Vissa förbättringar syns i ekonomin och ett aktivt arbete pågår för att minska budgetavvikelsen. Under övrigt ligger därtill flera större budgetavvikelser som inkluderar förvaltningscentrala verksamheter och de består av:

- Underskott med 9,0 mnkr för att hemtjänsten ökat med 7,2 procent under 2018.
- Överskott med 2,4 mnkr utifrån ökade avgiftsintäkter från framförallt hemtjänsten.
- Överskott med 1,8 mnkr för att kostnaden för externt köpta platser och betalningsansvar på sjukhus varit mycket låga under 2018
- Överskott med 2,4 mnkr utifrån att när äldreomsorg och funktionsstöd separerades återfördes budgetjustering från äldreomsorg till funktionsstöd om 2,4 mnkr.
- Överskott med 2,2 mnkr utifrån att funktionsstöd tillförts kostnader för sin del av nämndens OH-kostnader som riktar sig mot avdelning funktionsstöd om 2,2 mnkr.
- Övrigt överskott om 0,7 mnkr avser framförallt vakanta tjänster.

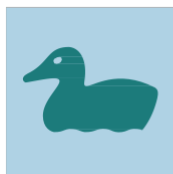
Nettokostnadsökningen 2018 uppgår till cirka 4,4 procent vilket är linje med pris-/löne- och volymökningstakten 2018 utifrån att volymökningar är cirka 2,0 procent enligt befolkningsprognos och pris- och löneökningar uppskattas till cirka 2,5 procent inklusive effekter av höjda arbetsgivaravgifter 2018. I prognos ingår öppnandet av åtta nybyggda gruppboendeplatserna på Ginstgården under sista kvartalet 2018 med 0,8 mnkr.

Handlingsplan för ekonomi i balans

Nämnden ska enligt riktlinjer för ekonomistyrning (KF 2017-12-13) lägga fram en handlingsplan vid negativ prognos.

Handlingsplan för budget i balans per vårbokslut utgörs av att:

- Nämnden arbetar för att ytterligare stärka budgetföljsamheten inom särskilt boende, hälso- och sjukvård och kvarboende.
- Nämnden arbetar för minska ökningstakten av hemtjänsttimmar.

Drift (Funktionsstöd)

Belopp i tkr	Budget 2018	Prognos helår	Avvikelse prognos/ budget 2018	Delårs- bokslut 2018	Delårs- bokslut 2017	Differens 2017/2018
Verksamhetens intäkter	110 730	106 730	-4 000	72 593	79 465	-6 872
Personalkostnader	-228 343	-233 343	-5 000	-155 284	-156 978	1 694
Lokalhyror	-16 830	-16 830	0	-10 329	-11 491	1 162
Köp av tjänster	-22 950	-22 950	0	-17 294	-13 858	-3 436
Övriga kostnader	-47 119	-46 619	500	-27 639	-29 440	1 801
Verksamhetens kostnader	-315 242	-319 742	-4 500	-210 546	-211 767	1 221
Verksamhetens nettokostnader	-204 512	-213 012	-8 500	-137 954	-132 302	-5 652
Kommunbidrag	204 512	204 512	0	136 341		
Årets resultat	0	-8 500	-8 500	-1 613		*

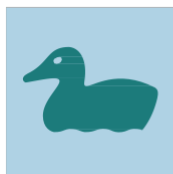
Kolumn "Delårsbokslut 2017" visar ansvar 924* samt beräknad övertagen verksamhet exkl. OH. Beräknad övertagen verksamhet uppgår till netto 4,2 mnkr utöver ansvar 924* jan-aug 2018.

Resultatet för verksamheten funktionsstöd är 1,6 mnkr i underskott per augusti. Att resultatet är bättre än prognosen beror framförallt på att säsongsvariationer för framförallt löneökningar och volymökningar medför ökade kostnader under resterande del av året.

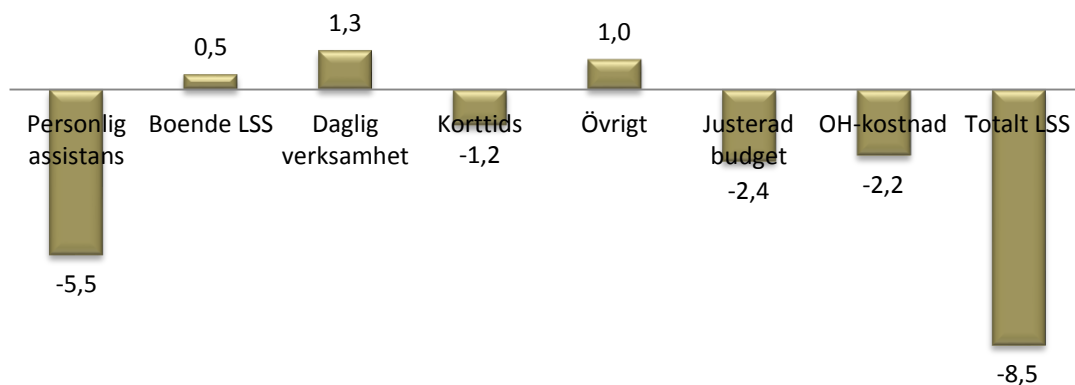
Prognosen för 2018 är ett underskott om 8,5 mnkr och beror på nya boendeplatser om 1,0 mnkr och prognostiserat underskott i verksamheten om 2,9 mnkr, vilket framförallt är hänförligt till verksamheten personlig assistans. Därtill beror underskottet på att nämndbeslut 2018-04-09 fastslår att funktionsstöd och äldreomsorg ska särredovisas och därmed har justeringar påverkat ekonomin negativt för verksamheten funktionsstöd (se sidan 23).

Följande poster visar avvikelse från budget och större kostnadsförändringar

- Intäkter har minskat jämfört med 2017 och prognostiserar ett underskott om 4,0 mnkr 2018, minskningen av intäkter och det prognostiserade underskottet beror på mindre intäkter från försäkringskassan för personlig assistans, minskningen beror på att personer med personlig assistans minskat med 9 personer mellan 2017 och 2018, fem personer har avlidit, två personer har valt privat utförare av personlig assistans och två personer har fått indragen assistans från försäkringskassan.
- Personalkostnader prognostiserar ett underskott om 5,0 mnkr. Underskottet beror på de justeringar som gjorts för att särskilja funktionsstöd och äldreomsorg 2018 samt på att nytt LSS-boende beräknas kosta cirka 1,0 mnkr under 2018.

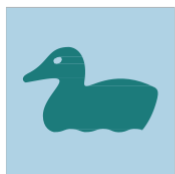
Prognos per verksamhet 2018 (Mnkr)

Större prognosavvikelser 2018

- Personlig assistans redovisar ett prognostiserat underskott om 5,5 mnkr vilket framförallt beror på att försäkringskassan avslagit två tidigare gynnande beslut om personlig assistans vilket minskar intäkterna med drygt 2,0 mnkr 2018. Därtill har nya ärenden tillkommit utan ersättning från försäkringskassan.
- Verksamheten boende, daglig verksamhet och korttids uppvisar sammantaget ett överskott om 0,6 mnkr 2018.
- Övrigt avser framförallt centrala kostnader inom funktionsstöd, vilka redovisar ett överskott om 1,0 mnkr, framförallt beroende på att ersättningen för de 20 första timmarna till försäkringskassan minskat under 2018.
- Justerad budget inkluderar att när budget för äldreomsorg och funktionsstöd separerats medfört det att den budgetjustering från äldreomsorg till funktionsstöd om 2,4 mnkr som gjordes i budgetarbetet inför 2018 återförs till äldreomsorgen vilket medför ett underskott för funktionsstöd med motsvarande summa.
- Därtill har funktionsstöd tillförts kostnader för den del av nämndens OH-kostnader som riktar sig mot avdelning funktionsstöd om 2,2 mnkr för helår 2018.

Nettokostnadsökningen för funktionsstöd 2018 är svårberäknad utifrån att verksamheten förändrats och flyttats mellan 2017 och 2018. Prognos 2018 jämfört med helårskostnad 2017 justerat för överflyttad verksamhet och OH-kostnad indikerar en nettokostnadsökning om cirka 4,3 procent. Ökningen bedöms vara lägre än pris-/löne- och volymökningstakten när hänsyn tas till minskade intäkter från försäkringskassan för personlig assistans.

[Ekonomisk osäkerhet](#)

De senaste tre åren med nationell statistik (2014 – 2017) har nettokostnaden för personlig assistans ökat med 5,6 procent per invånare och år för rikets kommuner. Den relativt höga kostnadsökningen nationellt beror framförallt på att intäkter från försäkringskassan för personlig assistans minskat då försäkringskassan hårdnat i sina bedömningar. I Alingsås har intäkten från försäkringskassan för personlig assistans minskat med 486 kronor per invånare (cirka 19 mnkr) mellan 2014 – 2017. Prognosen för 2018 är en minskad ersättning från försäkringskassan för personlig assistans med cirka 10 mnkr.

Intäkt försäkringskassan (pers ass)	2014	2015	2016	2017
Alingsås	3 024	2 828	2 704	2 538

Alingsås har en större andel med personlig assistans än riket. I riket uppbär cirka 14 500 personer personlig assistans från försäkringskassan 2018 vilket utifrån Alingsås storlek motsvarar att cirka 58 personer skulle haft personlig assistans om Alingsås haft samma koncentration som riket, men i nuläget uppbär 103 personer i Alingsås personlig assistans. Att andelen är högre i Alingsås medfört att försäkringskassans hårdare bedömningar påverkat Alingsås mer än medelkommunen. Hur bedömningar av personlig assistans kommer att utvecklas framöver spelar stor roll för nämnden inför kommande år.

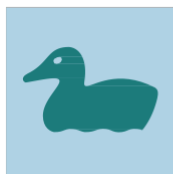
[Handlingsplan för ekonomi i balans](#)

Utifrån nämndbeslut 2018-04-09

*Nämnden förordar att en genomlysning av nämndens ekonomiska förutsättningar genomförs och **innan delårsbokslut tas inga handlingsplaner fram med anledning av införlivandet av funktionsstödsverksamheten**. Nämnden förordar vidare att genomlysningen samordnas av kommunledningskontoret och utförs i samråd med Vård- och äldreomsorgsförvaltningen.*

Vård- och äldreomsorgsnämnden förordar att en extern utredning tillsätts i syfte att klarlägga de gränsdragningsfrågor som uppstått i samband med införlivandet av en samlad funktionsstödsverksamhet i enlighet med handlingsplan EFFEKT.

Genomlysningen bör slutföras innan delårsbokslut 2018. Tills dess bör ekonomin kring överflyttad verksamhet tydligt särredovisas från nämndens övriga ansvarområde.

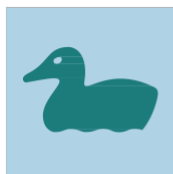

Investeringar

Tkr	Budget 2018	Prognos helår	Avvikelse prognos/ budget 2018	Delårsbokslut 2018	Delårsbokslut 2017	Differens 2017/2018
Reinvestering						
Inventarier	1 600	600	1 000	268	488	-220
IT-utrustning	300	100	200	0	126	-126
Vårdarhjälpmedel	250	250	0	153	190	-36
Sängar	250	250	0	134	152	-18
Anpassningsinvestering						0
Inventarier	400	200	200	80	122	-42
IT-utrustning	300	100	200	0	126	-126
Vårdarhjälpmedel	100	100	0	55	81	-26
Sängar	100	100	0	70	65	5
Totalt utgifter	3 300	1 700	1 600	761	1 348	-588

Vård- och äldreomsorgsnämndens investeringsbudget prognostiserar ett överskott mot budget för helåret 2018 med 1,6 mnkr. Orsaker till överskottet är bland annat att kostnader för IT och larm i större utstäckning än tidigare belastar driftsbudgeten.

Investeringskostnaden uppgår per augusti till 0,8 mnkr vilket är en minskning med 0,6 mnkr jämfört med delårsbokslut 2017. Under 2018 prognostiserar nämnden att kostnaderna för investeringar tillkommer med cirka 0,9 mnkr under sista tertialet 2018.

Personal

Personal och kompetensförsörjning

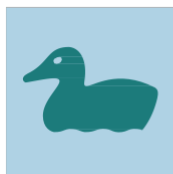
Personalsammansättning

Personalsammansättning VoÄ	Antal årsarbetare jan-aug 2017	Antal årsarbetare jan-aug 2018
Totalt	1 155,8	1 151,6
Handläggare- och administratörer	39,5	34,2
Ledningsarbete	42,0	46,0
Socialsekreterare (socialsekreterare, fältsekreterare och biståndsbedömare)	22,5	22,4
Övrigt socialt och kurativt (behandlingsassistent/socialpedagog)	20,0	27,0
Hantverksarbetare (fixartjänst)	1,0	1,0
Servicetekniker	4,8	3,0
Personliga assistenter	228,6	228,3
Rehabilitering och förebyggande arbete	32,3	29,7
Sjuksköterska	73,8	73,8
Undersköterska	425,3	432,4
Vårdbiträde	100,0	91,8
Vårdare	168,0	162,0

Antal årsarbetare i förvaltningen har framförallt ökat inom yrkesgrupperna undersköterska, behandlingsassistenter/socialpedagoger samt chefer jämfört med samma period 2017. En anledning är att man anställt och utbildat undersköterskor, vilket betyder att VÄN nått målet; att 80 procent inom äldreomsorgen ska vara utbildade undersköterskor. I dagsläget är det 82,1 % av anställd vårdnära personal inom äldreomsorgen som är utbildade undersköterskor. Att man har anställt och utbildat undersköterskor har också visat sig i att antalet årsarbetare i yrkesgruppen vårdbiträde har minskat.

Nämnden har fortsatt svårt att rekrytera personal med tillräcklig kompetens, framförallt inom yrkesgrupperna arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor. Insatser som riktad annonsering via sociala medier har använts för nämnda yrkesgrupper. HR har även genomfört en enkätundersökning bland dem som har avslutat sin anställning på hälso- och sjukvårdsavdelningen under våren 2018 för att utreda orsakerna till uppsägningarna.

Förvaltningen har fortlöpande kompetensutveckling för befintlig personal och arbetar enligt den kompetensförsörjningsplan som finns i nämndens Flerårsstrategi 2018-2020. Insatserna har framförallt riktats mot förvaltningens bristyrken. Även arbetet med heltidsresan är en del av det strategiska kompetensförsörjningsarbetet för att behålla

befintlig personal. En annan del i kompetensförsörjningsarbetet är att en utvecklingsledare med inriktning kompetensförsörjning anställts.

Vidare arbetar nämnden med att aktivt jobba för en samverkan mellan förvaltningen och skolor i form av APL (arbetsplatsförlagt lärande) i syfte att skapa förutsättningar att på sikt fånga upp framtida personal.

Målet är att bli en mer attraktiv arbetsgivare för både ny och befintlig personal. Nämnden strävar efter en kvalitetssäkrad rekryteringsprocess men även utveckling och kompetensförsörjning av befintlig personal.

Andel timavlönade

	Arbetad tid Jan-Aug 2017	Arbetad tid Jan-Aug 2018
Arbetad tid	1 286 759	1 292 692
Andel av arbetad tid som timlön	19,6%	21,0%
Andel av arbetad tid som fyllnad	2,0%	1,4%
Andel av arbetad tid som övertid	1,2%	1,3%

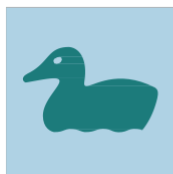
Under januari till augusti 2018 har cirka 2 400 mer timmar arbetats av timanställd personal per månad jämfört med motsvarande period 2017. Ökningen är hänförlig till hemtjänsten där de kommunalt utförda hemtjänsttimmarna januari – augusti 2018 ökat med cirka 1 600 hemtjänsttimmar per månad jämfört med motsvarande period 2017. Under maj - augusti har hemtjänsttimmarnas ökningstakt för de kommunala utförarna stannat av.

Nämnden kommer fortsatt arbeta mot målet att minska andel tid som utförs av timanställd personal bland annat genom vidareutveckling av den framtagna handlingsplanen *Heltidsresan* samt att delar av VoÅ kommer jobba med utveckling av det tekniska stödet Time Care och då i form av bl.a. *Avancerad bokning*. Vidare åtgärder är att man arbetar med överanställningar samt att följa rekryteringsordningen som innebär att erbjuda de med tillsvidareanställningar möjlighet att höja sina tjänstgöringsgrader.

Andel delade turer

På avdelningen särskilt boende har större delen av verksamheten delade turer. Det finns två arbetslag, varav ett på Brunnsgården och ett på Tuvegården, som inte har delade turer. I snitt har varje anställd 1-2 delade turer under en schemaperiod på 6 veckor.

På avdelningen kvarboende har majoriteten av enheterna delade turer. Varje anställd har i snitt 1-2 delade turer under en schemaperiod på 6 veckor. Någon enhet har inget krav på

delade turer men där personalen själva har möjlighet att välja det. Flertalet enhetschefer arbetar aktivt med att minska delade turer i förvaltningen.

När det gäller avdelningen funktionsstöd finns det endast ett fåtal delade turer på Videgården, vissa medarbetare har enligt eget önskemål lagt in om delade turer.

I dagsläget ser nämnden inga större förändringar gällande delade turer men dialoger förs i verksamheterna att minska dessa. Under våren har ytterligare chefer inom VOÅ utbildats i *Hälsosam schemaläggning* en insats som också förväntas ge effekt vad det gäller att minska andelen delade turer. Utvecklingen av Time Care kommer också att vara till god hjälp i arbetet. Vi ser dock att om vi tar bort delade turer helt blir det en tätare helgbemanning samt att det finns en risk för ökade kostnader.

Personalomsättning

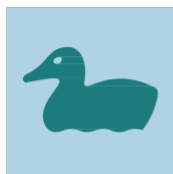
Personalomsättningen har under perioden januari till augusti 2018 ökat inom förvaltningen jämfört med samma period föregående år. Totalt har 102 personer avslutat sin tjänst varav 27 personer har gått i pension under perioden januari till augusti 2018. De angivna anledningarna till att de väljer att avsluta sin tjänst är differentierad men de främsta orsakerna är att medarbetarna väljer "annan avgångsväg", "privat verksamhet" eller "annan kommun". En djupare analys av orsakerna är inte möjlig på övergripande nivå i bokslutet. Vi kunde dock se i den enkätundersökning som gjordes på hälso- och sjukvårdsavdelningen att lönen var en av de främsta anledningarna till att man valde att avsluta sin anställning (se även personalsammansättning sidan 26).

	Jan-aug 2016	Jan-Aug 2017	Jan-Aug 2018
<i>Personalomsättning</i> (exklusive pensionsavgångar)	3,6 %	5,0 %	6,1 %

Kompetensutveckling

Varje enhet har en egen kompetensförsörjningsplan som är riktad utifrån behovet i arbetsgrupperna. Exempel på genomförda insatser är fördjupningskurser i BPSD, utbildning i VILS, samt olika projekt inom arbetsmiljö där grupper deltagit i olika projekt som "Sunt arbetsliv" och "Hållbar hälsa".

En större insats som gjorts är Bemanningsakademier för enhetschefer med inriktning på hälsosammare schemaläggning. Utbildningen innefattar fyra heldagar med områden som arbetsmiljö, ekonomi och schemaläggning.

Respektive yrkesgrupp har erbjudits riktade insatser för att kompetensutveckla befintlig personal. Inom boende- och kvarboendeavdelningarna har kompetensförsörjningsplaner tagits fram på varje enhet. Studiecirklar på boendeavdelningen har genomförts för att vidareutbilda personal inom demens samt fortbildning i BPSD. En del enheter har satsat på gedigna introduktioner för att skapa bättre förutsättningar för nyanställda men även säkerställa kompetensen i verksamheten. Under våren har vissa enheter haft studiebesök från andra kommuner för att dela erfarenhet. De båda avdelningarna har även öppnat upp för samarbete mellan enheter där personal ges möjlighet att arbeta på fler arbetsplatser. Effekten blir en intern kompetensutveckling där personal delar erfarenheter och kunskap med varandra.

Den vårdnära personalen har genomgått olika utbildningar och studiecirklar för att fördjupa samt bredda sin kunskap kring våra äldre vilket förväntas ge effekter där vi i ännu högre grad säkerställer en kvalitativ vård och omsorg.

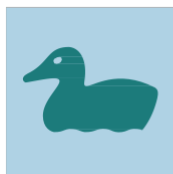
Enhetschefer inom förvaltningen har genomfört utbildning för hälsosammare schemaläggning vilket förväntas ge positiva effekter på en förbättrad schemaläggning och förväntas skapa scheman som i framtiden skulle kunna minska sjukfrånvaron samt förbättra möjligheter till en god ekonomi.

Arbetsmiljö

Vård- och äldreomsorgsnämnden har som mål att minska sjukskrivningstalen och kommer under hösten implementera nya rutiner för rapportering av tillbud och arbetsskador, syftet är att aktivt arbeta med de arbetsmiljörisker som finns i verksamheterna för att minska riskerna för skador. En annan del är att genomföra en fördjupad arbetsmiljöutbildning med inriktning rehabilitering för förvaltningens chefer, förvaltningens HR konsulter ska stötta förvaltningens chefer i sitt rehabiliteringsarbete i form av rehab-avstämningar under året. Förvaltningen har genomfört en utbildning i bemanningsakademi för implementering av hälsosam schemaläggning och implementering av aktiv återhämtning för att minska ohälsa och sjukfrånvaro.

Efter Arbetsmiljöverkets inspektion så har ett kommungemensamt arbete startat för att arbeta fram åtgärder för att komma tillrätta med de risker som lyftes fram i inspektionsmeddelandet. För att få en balans mellan krav och resurser i arbetslivet kommer nämnden fortsätta att aktivt arbeta med Time Care och planeringsverktyget TES. Rutiner är uppdaterade för arbetsmiljöbedömning i vårdtagares hem. En ny medarbetarenkät har även tagits fram för att på ett mer träffsäkrare sätt kunna mäta den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Nämnden har även som mål att verka för att minska andel tid som timanställda utför och kommer fortsätta arbetet med *Heltidsresan*. Under ett års tid har en del avdelningar arbetat med projektet sunt arbetsliv i syfte att förbättra arbetsmiljön.

Arbetsskador och tillbud

Tabell, antal anmälda tillbud och arbetsskador

Typ	2017	2018	Differens 2017-2018
Tillbud	274	253	-21
Arbetsskador	94	104	+10

Antalet inrapporterade arbetsskador är 104 stycken under perioden. Det innebär ett ökat antal arbetsskador jämfört med samma period förra året, den vanligaste orsaken är skadad av annan person. Antalet tillbud var 253 stycken och det är en minskning jämfört med samma period under förra året. 41 stycken klassificerades som allvarlig händelse. Den vanligaste orsaken är på grund av brukarens funktionsvariation. De vanligaste platserna är gemensamma utrymmen och enskilt hem.

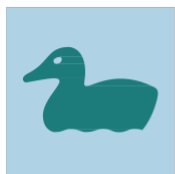
Nämnden har fortfarande relativt få rapporterade tillbud och arbetsskador i förhållande till storleken på verksamheten, det ligger i planen att under året implementera nya rutiner för tillbud och arbetsskaderapportering vilket kan leda till en större anmälningsfrekvens. Att arbetsskadorna ökat och tillbuden minskat kan ha påverkats av att mer rätt bedömningar görs av klassificering av vad som är tillbud och vad som är en arbetsskada.

Sjukfrånvaro

Tabell, sjukfrånvaro i % januari - augusti

	2017	2018*	Differens 2017-2018
1-14 dagar	2,94 %	2,84 %	-0,1 %
1-59 dagar	4,19 %	3,91 %	-0,28 %
> 60 dagar	4,79 %	4,14 %	-0,65 %
< 29 år	5,79 %	5,61 %	-0,18 %
30-39 år	8,72 %	5,72 %	-3 %
40-49 år	9,38 %	8,02 %	-1,36 %
50-55 år	9,67 %	12,02 %	+2,35 %
> 56 år	8,5 %	8,0 %	-0,5 %
Kvinnor	9,25 %	8,51 %	-0,74 %
Män	4,79 %	4,28 %	-0,51 %

*Viss eftersläpning i registreringen av sjukfrånvaro medför att tabellens siffror för 2018 kommer öka något efter lönekorning i september.

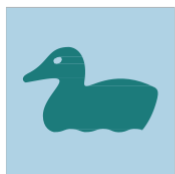
Den totala sjukfrånvaron för Vård- och äldreomsorgsnämnden under perioden jan-aug 2018 är 7,9 %, vilket är en minskning jämfört med samma period 2017 med 0,76 %. Långtidssjukfrånvaron (över 60 dagar) är fortfarande högst på förvaltningen men har minskat med 0,65 % jämfört med föregående år samma period. Den största minskningen av sjukfrånvaro har skett i ålderskategorin 30-39 år med 3 %. Högst sjukfrånvaro har medarbetare över 50 år, och precis som föregående år har sjukfrånvaron ökat för dessa medarbetare. Den totala sjukfrånvaron är mer än dubbelt så hög för kvinnor (8,51 %) än för män (4,28 %). Bland de olika yrkeskategorierna ligger sjukfrånvaron högst för Undersköterskor/Samordnare, Distriktssköterskor, Stödbiträden samt Vårdbiträden.

Kostnaden för sjuklön har minskat med cirka 45 tkr per månad inklusive arbetsgivaravgifter under 2018 jämfört med samma period föregående år.

Inom arbetet med metodåret har målvärden tagits fram för verksamheten. Målvärden för total sjukfrånvaro varierar mellan 7,3 – 10,0 procent beroende på verksamhet och förutsättningar, målvärdet för korttidssjukfrånvaro varierar mellan 2,0 – 3,7 procent beroende på verksamhet och förutsättningar.

De hittills viktigaste åtgärderna för att förebygga och åtgärda ohälsa och olycksfall är att förvaltningen startat upp ett aktivt arbete kring målet att sänka sjukskrivningarna. En orsak till de minskade sjuktalen kan vara effekten av en förbättrad rehabiliteringsprocess. Men även att chefer har arbetat tillsammans med HR-konsulter och regelbundet gått igenom aktuella rehab-ärenden. Resultatet är ett förebyggande synsätt när det gäller arbetsmiljö i syfte att undvika sjukskrivning hos medarbetare, samt att en del personer långt komna i rehabiliteringskedjan har kunnat gå vidare till nya arbetsuppgifter eller har avslutats. Under våren har även ett beslut fattats om att förvaltningens chefer kommer genomgå en fördjupad rehabiliteringsutbildning senare i höst.

Under våren har deltagarna i projektet *Aktiv återhämtning* startat upp med stresshanteringskurserna på 8 tillfällen och responsen från deltagarna har varit bra. Genom att pröva denna aktivitet finns förhoppning om att kunna utveckla och forma en lokal samverkansrutin med berörda parter i en rehabilitering, och som i förlängningen leder till en effektivare rehabiliteringsprocess.

Sammanfattande analys delårsbokslut

Vård- och äldreomsorgsnämnden har under 2018 fortsatt sin strävan mot en god kvalitet genom förbättringsarbeten på enhetsnivå. Under de senaste åren har trenden varit att kvaliteten i verksamheten förbättrats.

Resultatet visar att Alingsås äldreomsorg har en god kvalitet i en nationell jämförelse. Socialstyrelsens brukarundersökning visar att den sammantagna brukarnöjdheten för Alingsås kommun 2017 uppgår till 90 procent (riket 85,5 procent), vilket är ett högre resultat än 2016 års mätning som visade en sammantagen brukarnöjdhet på 89 procent.

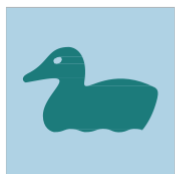
Årets referenskostnadsjämförelser visar att äldreomsorgen blivit ekonomiskt effektivare samtidigt som utjämningssystemet för LSS verksamheten visar att verksamheten är effektiv i förhållande till riket. Trots positiva jämförelser är det en stor utmaning 2018 och framåt att balansera de ökade behoven i äldreomsorgen och funktionsstöd med ekonomiska ramar.

Nämnden fortsätter arbetet för en ekonomiskt effektivare verksamhet främst genom fortsatt satsning på stöd för ökat kvarboende för äldre. Detta första år med ansvar för funktionsstöd har mycket tid gått till att lära sig verksamheten och samordna processer och nämnden strävar efter att ta vara på möjligheter till samordning och utvecklade styrkor som finns i de olika verksamheterna.

Ett exempel på samordning är de sex nya gruppboendeplatser som öppnats inom funktionsstöd i en tidigare gruppboende för äldre. De åtta nya gruppboendeplatser som i höst öppnas för äldre och det nyligen öppnade gruppboendet inom funktionsstöd är exempel på effektiviseringar genom förtätning och samordning i befintliga boenden.

Sammanslagningen innebär även en del utmaningar som ännu inte funnit tillfredsställande lösningar. En sådan är bristen på lokaler för personal. Lokalfrågan är svår för en enskild nämnd att lösa, den omfattar såväl anskaffning som upphandlingsförfarande vid ombyggnation för att få dem ändamålsenliga. Idag saknas centralt stöd för samordning och utveckling av kommunens lokaler. Även processer som rör ombyggnation och utbyggnad av boenden för äldre haltar och nämnden har tagit initiativ för att komma tillrätta med de kraftigt försenade processer som rör utbyggnation av bla Bjärkegården.

Ett arbete har startat upp som syftar till att lösa frågorna som uppstått i det nya gränssnittet mellan SN och VÄN, främst rörande personer med psykiatriproblematik, där organisering och ansvar i förhållande till reglemente och lagstiftning behöver klargöras. Förvaltningsledningarna genomför en gemensam omvärldbevakning för att finna ut hur verksamheten på bästa sätt kan organiseras. Ett förslag beräknas bli klart under hösten. De ekonomiska delarna har genomlysts av förvaltningarna tillsammans med kommunledningskontoret för att säkerställa överensstämmelse vid redovisning vid delårsbokslut.

Under våren har personalomsättningen bland hälso- och sjukvårdspersonal varit hög. Nämndens enkätundersökning bland de som slutat, visar att det är det vanligaste skälet till att man väljer att lämna en arbetsplats som flertalet beskriver som god, är att arbetsgivare i närområdet har bättre lönevillkor och man anger att byta arbetsgivare är det enda möjliga sättet att förändra sin lön på.

Kompetensförsörjningen är en av nämndens största utmaningar framåt. Samtidigt finns det idag i verksamheten en outnyttjad resurs motsvarande 130 årsarbetare i deltidssamarbetande vårdnära personal. Heltid i vår verksamhet behöver bli norm, men arbetet med heltidsresan går långsamt och nu riktar nämnden särskilda resurser för att öka farten i det arbetet.

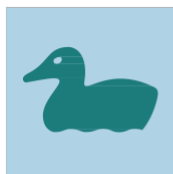
Ett gemensamt arbete med arbetsmiljö, arbetsgivarmärke, lön mm för att locka och behålla personal krävs av såväl nämnd som kommunledning. Nämnden behöver exempelvis skapa erbjudanden så som anställningar med möjlighet till utbildning/validering till undersköterska, för att behålla personal som har intresse av att arbeta inom vård och omsorg.

Att ta vara på digitaliseringens möjligheter och genomföra omställning är nödvändigt och nämnden har under hösten erhållit statliga medel som möjliggör en intensifiering av arbetet under innevarande år. För att skala upp exempelvis tillsyn med kamera krävs infrastruktur, tekniska plattformar och fungerande säkerhetslösningar, vilka är avhängiga ett fungerande samarbete med central IT. Flera sådana projekt är nu på väg att lösas och ger förutsättningar för breddinförande. Mycket arbete under året handlar annars om att ge den nya avdelningen tillgång till de system som finns inom förvaltningen och förändra dessa så att de blir välfungerande för avdelningens specifika behov.

Den 25 september genomförs förändringarna i lagen om samverkan vid in och utskrivning till slutenvården. Omställningen innebär ett större ansvar för primärvården och ett förändrat betalningssystem. Vad det kommer att innebära för kommunen förutom ökat tryck på snabb hemgång är ännu svårt att avgöra, men omställningen ställer ökade krav på tillgänglighet under helgdagar och utgör en ekonomisk osäkerhet.

Kommunen sjuksköterskor signalerat att de utför alltmer specialiserad och avancerad sjukvård i hemmet, ofta på uppdrag av klinikstyrd specialistvård. Utvecklingen kommer sannolikt att öka i samband med omställning mot den nära vården och utflyttning av sjukhusansluten vård i primärvården. I omställningen är det viktigt att klargöra det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret och i samverkan med andra kommuner forma framtidens kommunala hälso- och sjukvård.

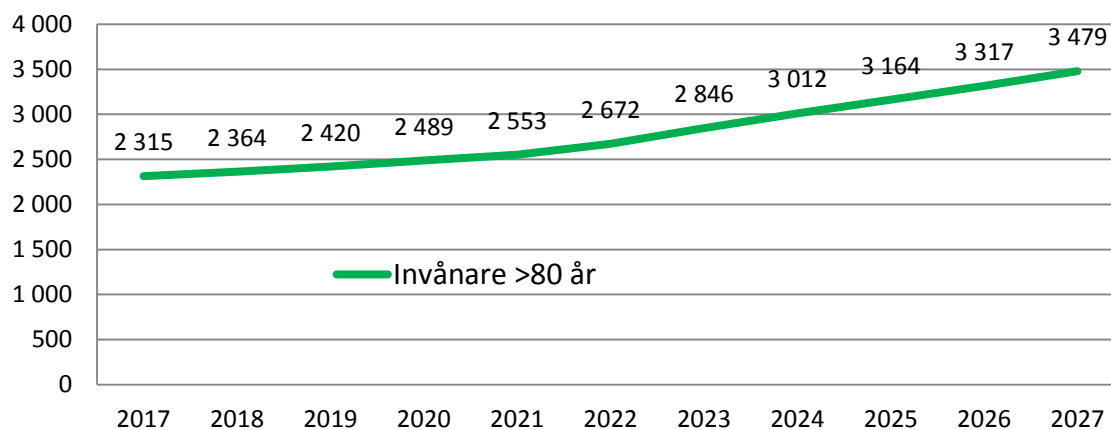
För att med minskade resurser kunna tillgodose vår målgrupps behov blir det allt viktigare att utmana och tänka utanför den egna organisationen. Nya arbetssätt behövs inom organisationen men nämnden behöver även utveckla samarbetet med civilsamhällets organisationer i frågor som rör exempelvis ensamhetsproblematik.

Underlag inför flerårsstrategiberedning

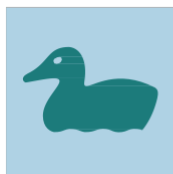
Verksamhet

En av nämndens största utmaningar kommande år är att skapa en verksamhet som är anpassad efter den stora ökningen av äldre kommande år. Under de kommande 10 åren prognostiseras invånare över 80 år öka med över 50 procent i Alingsås kommun, ökningen uppgår till cirka 2,6 procent per år fram till 2021 och därefter prognostiseras en ökning om cirka 5,3 procent per år fram till 2027.

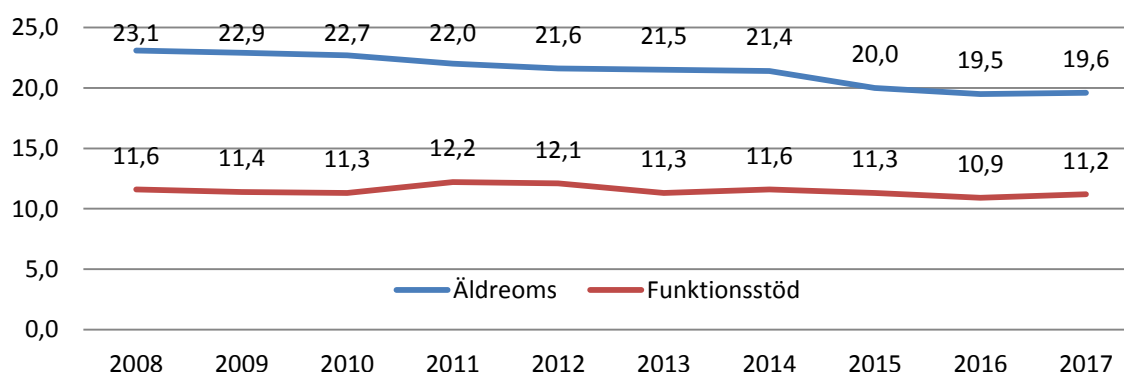
Brist på särskilda boendeplatser är sannolikt nämndens största utmaning de närmaste åren. Att inte ha tillgång till rätt antal platser på särskilt boende är en stor ekonomisk risk för nämnden och för hela Alingsås Kommun. Erfarenheter från närliggande kommuner har visat effekter när personer med stora omvårdnadsbehov ej kan beredas plats på särskilt boende. Den nya betalningsansvarslagen från 2018 ökar den ekonomiska risken när dygnskostnaden för medicinskt färdigbehandlade på sjukhus höjs till 7 100: -.

Åtgärder som syftar till balans mellan tillgång och efterfrågan på särskilt boende är prioriterade områden och processer för utbyggnad, ombyggnad, förtätning och planering för nya boenden behöver pågå samtidigt. Det är arbetsuppgifter som inte enbart i vård- och äldreomsorgsnämnden har ansvar i utan där ansvar i processerna innehas av såväl samhällsbyggnad som kommunledning och bolag. Vidare krävs politiska ställningstaganden om var det ska byggas, vem som ska bygga samt vilka driftsformer som är aktuella. Ekonomiska överväganden för att avyttra äldreboenden till förmån för nybyggnation behövs. Inriktningen är fortsättningsvis att tillskapa effektiva boenden i gruppboendemiljö.

Ekonomi

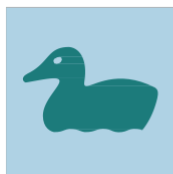
Nämnden arbetar ständigt för att hitta ekonomiskt effektiva lösningar, vilket styrks av att äldreomsorgens andel av kommunens kostnader långsiktigt minskat. Nedanstående diagram visar hur stor andel av Alingsås kommuns kostnader som används till äldreomsorg och till funktionsstöd och den utveckling som skett de senaste 10 åren. *Källa (kommun- och landstingsdatabasen)*

Det kommunala utjämningsystemets beräknar årligen kommunerna utifrån kommunernas förutsättningar att bedriva sina kommunala huvudverksamheter. För äldreomsorgen baseras beräkningarna på åldersfördelning, civilstånd, produktionsförutsättningar och behovsnivå. Volymökningen i Alingsås enligt utjämningsystemets beräkningsmetod indikerar en volymökning om cirka 9,7 mnkr per år i genomsnitt under perioden 2019 – 2021 enligt nedan tabell, vilket motsvarar cirka 2,0 procent per år i volymökning.

	Förändring personer 2019	Förändring personer 2020	Förändring personer 2021	Beräknad kostnad per person
65-79 år	99	128	122	17 500
80-89 år	50	55	68	107 700
90- år	6	14	-4	276 300
Volymökningskostnad	8 780 000	12 030 000	8 350 000	

Ekonomiska förutsättningar i flerårsstrategi 2019- 2021 som inte kompenserar för volymökningar, riskerar ge stora konsekvenser för verksamheten. För 2019 beräknar nämnden att det saknas 38,9 mnkr för att kunna bedriva verksamheten vidare med oförändrad kvalitet.

Driftbudget

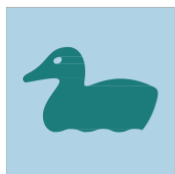
Budget 2019

Belopp i tkr	Beslutad ram 2019	Prognos ram 2019	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	193 852	181 500	-12 352
Verksamhetens kostnader	-894 320	-920 868	-26 548
Verksamhetens nettokostnader	-700 468	-739 368	-38 900
Kommunbidrag	700 468	700 468	0
Årets resultat	0	-38 900	-38 900

Ramökningar	Belopp
Underskott 2018 framförallt beroende på minskade intäkter för personlig assistans och hemtjänstökning.	12 500
Pris och löneökning som ej täcks av uppräknings (0,8 %)	5 800
Helårseffekt uppstart 8 demensplatser Ginstgården	3 200
Volymökning hemtjänst och hälso- och sjukvård (2,5 %)	5 100
Nytt gruppboende LSS	4 000
Minskade statliga bidrag (äldresatsning upphör)	8 300
Eventuellt förändrade gränsdragningar funktionsstöd	0
Summa permanenta utökningar	38 900
Totalt	38 900

Vård- och äldreomsorgsnämnden har 2018 en prognostiserad helårsnettokostnad om 702,6 mnkr. 2019 uppskattas pris- och löneökningar till 2,3 procent och volymökningar till cirka 2,0 procent. Därtill upphör Socialstyrelsens äldresatsning om 8,3 mnkr. Sammantaget behöver nämnden vid oförändrad ambition och kvalitet ett tillskott om cirka 38,9 mnkr 2019. I ovanstående budgetäskande är då inte följande risker inkluderade.

- Risken att försäkringskassan ger fler avslag inom personlig assistans
- Volymökningar funktionsstöd förutom nytt gruppboende LSS
- Kostnader för heltidsresan inom äldreomsorgen
- Förstärkt administration och gemensamma lokaler utifrån den större förvaltningen
- Eventuell löneglidning inom hälso- och sjukvårdsavdelningen
- Eventuell höjd ersättning till Ängabogården/Kaptenen vid höjd brukarnöjdhet.

Förklarande text till utökningar

- Underskott 2018 härrör framförallt från avdelning funktionsstöd och beror delvis på minskade intäkter för personlig assistans och delvis på budgetfördelning när verksamheten överflyttades. Inom äldreomsorgen uppgår underskottet till 4,0 mnkr och beror framförallt på att hemtjänststimarna ökat under 2018.
- Budgetuppräknings enligt flerårsstrategin uppgår till 1,5 procent vilket understiger pris- och löneökningar med cirka 0,8 procent som uppskattas till 2,3 procent.
- Volymökningar är beräknade utifrån helårseffekt av åtta nya platser på särskilt boende och en ökning av hemtjänst och hälso- och sjukvård med 2,5 procent.
- Volymökning funktionsstöd är beräknad som helårseffekt av nytt gruppboende under hösten 2018 samt att ytterligare ett gruppboende tillkommer hösten 2019.
- Socialstyrelsens äldresatsning som startades 2015.07.01 avslutas 2018.12.31. Vilket minskar intäkten till Alingsås Kommun med 8,3 mnkr under 2019.

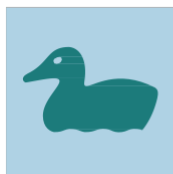
Under 2018 ses gränsdragningar mellan Socialnämnd och Vård och äldreomsorg över. Utifrån dialog med kommunledningskontoret kommer gränsdragningar inte medföra någon ekonomisk påverkan 2019.

Konsekvenser om extra medel inte tilldelas

Utifrån att funktionsstöd och äldreomsorg är kostnadseffektiva i jämförelse med Göteborgsregionen kommer besparingar medföra att Alingsås riskerar genomgå stora kvalitetsförsämringar jämfört med närliggande kommuner. Besparingar som riskerar försämra möjligheten för Alingsås att möta kända utmaningar inom utbyggnad av särskilt boende, kompetensförsörjning, arbete med heltidsresan och arbete med digitalisering.

Eventuella åtgärder om extra medel inte tilldelas nämnden:

Stänga platser på särskilt boende/korttids:	ca: 4 mnkr
Stopp för nytt boende LSS:	ca: 4 mnkr
Personalminskningar med cirka 60 årsarbetare:	ca: 30,9 mnkr

Plan 2020

Belopp i tkr	Beslutad ram 2020	Prognos ram 2020	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	197 920	185 320	-12 600
Verksamhetens kostnader	-913 065	-955 765	-42 700
Verksamhetens nettokostnader	-715 145	-770 445	-55 300
Kommunbidrag	715 145	715 145	0
Årets resultat	0	-55 300	-55 300

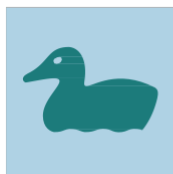
Ramökningar	Belopp
Angivet rambehov 2019	38 900
Underskott pris- och löneökningar 0,2 %	1 500
Volymökningsbehov 2020 (2,0 %)	14 900
Summa permanenta utökningar	55 300
Totalt	55 300

Budgetuppräknigen om 2,1 procent medför ett underskott om cirka 0,2 procent för pris- och löneökningar 2020 som prognostiseras till 2,3 procent. Därtill förväntas i genomsnitt under perioden 2019 – 2021 volymökningarna inom äldreomsorgen uppgå till 2,0 procent enligt det kommunalekonomiska utjämningsystemets metod att prissätta volymökningar. Vidare uppskattas volymökningar inom funktionsstöd till cirka 2,0 procent. Kostnader för volymökningar är ofinansierade i budget för 2020.

Volymökning 2020 kommer framförallt ske genom utökade insatser inom hemtjänst och hälso- och sjukvård samt genom att nya platser på LSS-boenden behövs. Eventuellt tillkommer särskilda boendeplatser för äldre på Bjärkegården, förutsatt att ekonomiska förutsättningar ges. Vidare fortsätter nämndens arbete att effektivisera verksamheten genom fortsatt strävan mot kvarboende, utveckling av välfärdsteknologi, utveckling av det förebyggande arbetet och byggnation av kostnadseffektiva nya boendeplatser.

Utifrån att funktionsstöd och äldreomsorg är kostnadseffektiva i jämförelse med närliggande kommuner riskerar de besparingar som budgetförutsättningarna anger medföra att Alingsås kommer genomgå stora kvalitetsförsämringar jämfört med närliggande kommuner. Besparingar som riskerar försämra möjligheten för Alingsås att möta kända utmaningar inom utbyggnad av särskilt boende, kompetensförsörjning, arbete med heltidsresan och arbete med digitalisering.

Underskott inför 2020 motsvarar en besparing om cirka 105 heltidsanställda personal.

Plan 2021

Belopp i tkr	Uppräknad plan 2021	Prognos plan 2021	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	202 474	189 582	-12 892
Verksamhetens kostnader	-934 067	-992 075	-58 008
Verksamhetens nettokostnader	-731 593	-802 493	-70 900
Kommunbidrag	731 593	731 593	0
Årets resultat	0	-70 900	-70 900

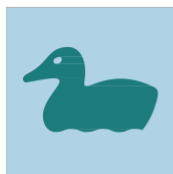
Ramökningar	Belopp
Angivet rambehov 2019-2020	55 300
Volymökningens behov 2021 (2,0 %)	15 600
Summa permanenta utökningar	70 900
Totalt	70 900

Budgetuppräknningen om 2,3 procent prognostiseras motsvarar pris- och löneökningar 2021. Därtill förväntas volymökningar inom äldreomsorgen uppgå till 2,0 procent enligt det kommunalekonomiska utjämnningssystemets metod att prissätta volymökningar. Vidare uppskattas volymökningar inom funktionsstöd till cirka 2,0 procent. Kostnader för volymökningar är ofinansierade i budget för 2021.

Volymökning 2021 kommer framförallt ske genom utökade platser på särskilt boende på Bjärkegården och eventuellt på Brunnsgården samt genom att behoven inom LSS-verksamheten beräknas öka med 2,0 procent. Vidare fortsätter nämndens arbete att effektivisera verksamheten genom fortsatt strävan mot kvarboende, utveckling av välfärdsteknologi, utveckling av det förebyggande arbetet och byggnation av kostnadseffektiva nya boendeplatser.

Utifrån att funktionsstöd och äldreomsorg är kostnadseffektiva i jämförelse med närliggande kommuner riskerar de besparingar som budgetförutsättningarna anger medföra att Alingsås kommer genomgå stora kvalitetsförsämringar jämfört med närliggande kommuner. Besparingar som riskerar försämra möjligheten för Alingsås att möta kända utmaningar inom utbyggnad av särskilt boende, kompetensförsörjning, arbete med heltidsresan och arbete med digitalisering.

Underskott inför 2021 motsvarar en besparing om cirka 130 heltidsanställda personal.

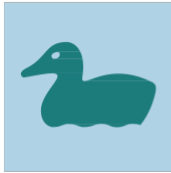
Investeringsbudget

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Tkr					
Expansionsinvestering					
Inventarier	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
IT-utrustning	480	480	480	480	480
Vårdarhjälpmedel inkl. sängar	560	560	560	560	560
Reinvestering					
Inventarier	400	400	400	400	400
IT-utrustning	120	120	120	120	120
Vårdarhjälpmedel inkl. sängar	140	140	140	140	140
TOTALT UTGIFTER	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300

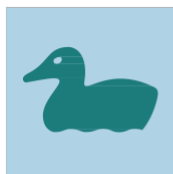
Personal

Den stora utmaningen när det gäller personal- och kompetensförsörjningsfrågor de kommande tre åren är främst att se till att det finns tillräckligt kompetent personal att rekrytera inom förvaltningens bristyrken. Vi behöver arbeta med att stärka vårt arbetsgivarmärke för att visa att Alingsås Kommun är en attraktiv arbetsgivare och vi behöver se över våra lönenivåer så att vi bl.a. kan erbjuda konkurrenskraftiga löner och även fördelaktiga förmåner. Vi behöver också arbeta med en effektiv rekrytering där vi kan nå ut via rätt kanaler till rätt personer. En annan del är att vi måste arbeta för att behålla den personal vi har genom rätt kompetensutveckling och en del i den kompetensförsörjningsplan är heltidsresan vilket kommer innebära en stor förändring av den deltidskultur som finns i förvaltningen. Utredningen av införandet av serviceassistent är också ett led i att arbeta med personalförsörjningsfrågan.

När det gäller arbetsmiljön behöver vi fortsätta att arbeta med vår rutin från "frisk till frisk" för att motverka både kort- och långtidssjukskrivningar samt att arbeta med implementeringen av den nya rutinen för arbetsskador och tillbud. Vi behöver stärka vårt förebyggande arbetsmiljöarbete för att bibehålla och arbeta mot en förbättrad arbetsmiljö för våra anställda. En del i det är att arbeta med en hälsosam schemaläggning. Utmaningen när det gäller en hälsosam schemaläggning är också kopplat till heltidsresan. Att få med hos våra medarbetare i att vilja och orka arbeta heltid och samtidigt arbeta fram kostnadsneutrala sätt att åstadkomma detta på som är hållbara över tid.

Vård- och äldreomsorgsnämndens ÅRSBOKSLUT 2018

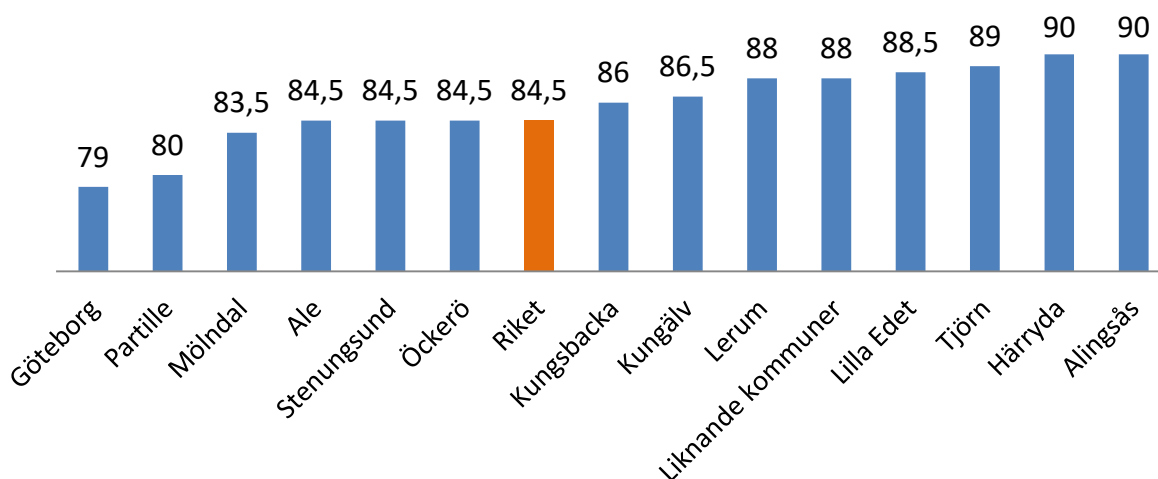
Årsboks slut 2018

Verksamhet

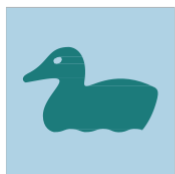
Det gångna året har präglats av utmaningar inom såväl personal som volym och ekonomi. Det är fortsatt svårt att rekrytera personal speciellt undersköterskor och rehabiliteringspersonal. Trots detta ökade andelen undersköterskor och nämnden upprätthåller fortfarande målet att 80 procent av den vård- och omsorgsnära personalen är utbildade undersköterskor. Kompetensförsörjningen är fortsatt en av nämndens största utmaningar nu och framåt.

Ytterligare en utmaning är att balansera de ökade behoven i äldreomsorgen och inom funktionsstöd med de ekonomiska resurserna. Nämnden uppvisar under 2018 ett stort budgetunderskott som inom äldreomsorg härleds till en stor ökning av antalet hemtjänststimmar och inom funktionsstöd är hänförligt till personlig assistans där intäkter från försäkringskassan minskat med 10,5 mnkr mellan 2017 och 2018.

Vård- och äldreomsorgsnämnden¹ har under 2018 fortsatt sin strävan mot en god kvalitet i vården och i omsorgen. Under de senaste åren har kvaliteten i verksamheten förbättrats och 2018 svarar 90 procent av målgruppen äldre på särskilt boende samt mottagarna av hemtjänst att de är ganska eller mycket nöjda sammantaget med sitt boende och sin hemtjänst (enligt nedan diagram), vilket tillsammans med Härryda är högst av Göteborgsregionens kommuner. Även brukarundersökningen för funktionsstöd visar hög grad av nöjdhet utifrån brukarnas upplevelse av utförda insatser enligt LSS.

¹ Från 190101 har vård- och äldreomsorgsnämnden med tillhörande förvaltning bytt namn till vård- och omsorgsnämnden respektive vård- och omsorgsförvaltningen.

2018 års medarbetarenkät åskådliggör därtill att äldreomsorgen har nöjda medarbetare, där sjuksköterskor och undersköterskor utmärker sig som kommunens mest nöjda personalgrupper. Nämndens strävan att bibehålla det höga resultatet genom ett fortsatt systematiskt kvalitetsförbättringsarbete i verksamheten fortsätter 2019.

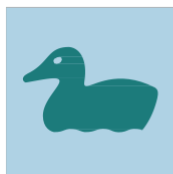
Under året har en samverkansorganisation för nära vård i Alingsås och Lerum fortsatt sitt arbete inom ramen för SAMLA, samverkan Lerum-Alingsås, där nämnden har ansvarat för ordförandeskapet och driver frågor för Alingsås kommun. Inom nämndens område äldre gäller fortsatt implementering av mobil läkare samt anpassning av verksamheten till lagstiftning; *Samverkan vid utskrivning från sjukhus* som trädde i kraft under 2018.

Verksamhetens kvalitet ligger i personal med god kompetens och tillgången på sådan är ingen självklarhet längre. Att ta vara på digitaliseringens möjligheter är därför nödvändigt samt se över vilka kompetenser som gör vad i verksamheten. För att tillfredsställa behovet av kompetent och utbildad personal i verksamheten och erbjuda en attraktiv arbetsplats med en god arbetsmiljö krävs ett aktivt arbete från såväl nämnd som kommunledning.

För att med minskade resurser kunna tillgodose nämndens målgruppers behov blir det allt viktigare att utmana och tänka utanför den egna organisationen. Nya arbetssätt i den egna organisationen behövs, men förändringar behöver även ske i samverkan med andra sjukvårdshuvudmän och i samarbete med civilsamhällets organisationer.

Heltid behöver bli norm i verksamheten och fler behöver arbeta mer för att klara åtaganden utifrån den demografiska utvecklingen. Idag finns i förvaltningen en outnyttjad resurs motsvarande cirka 130 årsarbetare i deltidssamarbetande vårdnära personal.

Under det första året i en ny gemensam storförvaltning finns en strävan efter att ta vara på de styrkor som finns i de olika verksamheterna, för att på så sätt uppnå en ny gemensam effektiv och ändamålsenlig nivå. Sammanslagningen innebär även en del utmaningar som vi ännu inte funnit tillfredsställande lösningar på, som exempelvis gemensamma lokaler för personal.

Åtaganden och nyckeltal

Nämnden gör bedömningen att arbetet med åtagandena i stort löper på enligt plan, samtidigt är flera av åtagandena långsiktiga och arbetet förväntas fortgå.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 4

I Alingsås råder god ekonomisk hushållning grundad på effektiv resursanvändning

Indikator: Nettokostnader skall inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag

Vård- och äldreomsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att arbeta för att verksamheten ska bli ekonomiskt effektivare genom att nettokostnadsökningen ska understiga pris-/löne- och volymförändring.

(B) Reducera nämndens kostnader till att motsvara budget för VOÅ där avdelning för funktionsstöd sedan 1/1-2018 ingår.

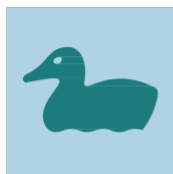
	Funktionsstöd			Äldreomsorg		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Nettokostnadsavvikelse	-1,0%	-0,6%	ej publ	3,8%	2,1%	ej publ
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Budgetavvikelse	-14 mnkr	-10 mnkr	-14 mnkr	-7 mnkr	+1 mnkr	-9 mnkr

Nyckeltal: Nettokostnadsavvikelse Funktionsstöd och Äldreomsorg

Äldreomsorgens nettokostnadsavvikelse 2017 var 2,1 % vilket motsvarar att äldreomsorgen i Alingsås kostar cirka 2,1 % mer än rikets genomsnitt. För funktionsstöd var nettokostnadsavvikelsen - 0,6 % vilket påvisar att funktionsstöd är något billigare än rikets genomsnitt. En bedömning av nettokostnadsökning i förhållande till pris-, löne- och volymökningar 2018 indikerar att nettokostnadsavvikelsen sannolikt kommer öka för äldreomsorgen men minskar för funktionsstöd. Målet uppnås ej 2018 men nämnden arbetar för att under planperioden uppnå en nettokostnadsökning som understiger pris-/ löne- och volymökningar.

Nyckeltal: Budgetavvikelse LSS och Äldreomsorg

Nämnden uppnår inte budgetbalans för verksamhetsår 2018, se ekonomiavsnitt sidan 21ff. Men arbetar för att under planperioden anpassa verksamheten till KF:s beslutade budget.

Åtaganden utifrån KF:s angivna område *särskilt fokus*:

(C) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att verka för att bidra till den digitala utvecklingen, där effekthinämningen beräknas vara störst.

Nyckeltal: Antal projekt kring utveckling av välfärdsteknik utifrån framtagna plan påbörjade och genomförda

Utfall 2018: 1

- **Implementera digital plattform**

För att bidra till den digitala utvecklingen fortgår implementering av ny digital plattform som stödjer olika digitala tjänster i hemmet till exempel digital fjärrtillsyn och trygghetslarm. Den nya digitala plattformen möjliggör vidare utveckling av välfärdsteknik i förvaltningen. Via den digitala plattformen kommer det under 2019 implementeras ett detaljplaneringssystem som pilot inom hemtjänsten. Samtliga samordnare samt enhetschefer har utbildats i detaljplaneringssystemet inför implementering.

Åtaganden utifrån KF:s angivna *uppdrag*:

(1) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att utreda och beräkna digitaliseringsmöjligheter inom äldreomsorgen.

(2) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att kommunal administration fortsatt ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt där nya lösningar inom teknik ska prioriteras.

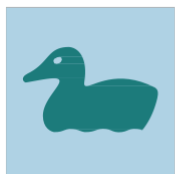
(3) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att reducera sin centrala administration och föreslå möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar.

Nyckeltal: Antal digitaliseringsprojekt påbörjade och genomförda

Utfall 2018: 7

- Pågående implementering av digital fjärrtillsyn
- Genomfört implementering av Magna Cura webb
- Pågående överflytt av Magna Cura LSS till det förvaltningsgemensamma Magna Cura
- Preventivt arbete på grund av ny lag om nationell läkemedelslista
- Pågående implementering av avancerad bokning i Time Care
- Genomfört utredning av kommungemensam E-learningplattform
- Pågående införande av trådlöst nät på särskilt boende för äldre

Nämnden har påbörjat ett arbete med att utreda digitaliseringsmöjligheterna inom äldreomsorgen och strävar mot en mer modern och digitaliserad omsorg med individens bästa i centrum. Den påbörjade implementeringen av en ny digital plattform möjliggör utökat införande av digital fjärrtillsyn (tillsyn genom kamera) i brukarnas hem.

Vidare pågår ett arbete genom samverkansplattformen AllAgeHub, ett initierat projekt som bland annat avser hur boendemiljöer kan utformas utifrån individens behov och önskemål för att uppnå ökad självständighet samt trygghet i hemmet.

Implementering av Magna Cura webb för hemtjänsten har färdigställts 2018. Systemet bidrar till att personalens arbete effektiviseras genom mobil dokumentation. Som ett resultat av överflytten av funktionsstöd pågår ett arbete med att flytta över Magna Cura LSS till det förvaltningsgemensamma Magna Cura för att skapa ett gemensamt journalsystem.

En ny lag om nationell läkemedelslista ska ersätta lagen om receptregister och lagen om läkemedelsförteckning. Ett arbete pågår inom nämnden med att omvärldsbevaka förändrade systemkrav för att vara förberedd när lagen träder i kraft.

Som ett led i att ändamålsenlig och effektiv verksamhet fortgår implementering av hälsosam schemaläggning, vilket är en del av förvaltningens strategiska arbete kring bemanning. Samtliga chefer har under 2018 utbildats i hälsosam schemaläggning. Dessutom sker uppstart av *Avancerad bokning* inom ramen för schemaplaneringssystemet under 2019 som är ett viktigt verktyg för att kunna genomföra heltidsresan.

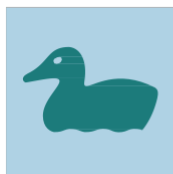
Utredning av E-learningplattform är klart och plattformen är nu redo för att fyllas med material. Utbildning pågår för att förvaltningscentralt kunna lägga in utbildningsmaterial. Ändamålet är att möjliggöra effektiv digital utbildning för att bland annat kompetensutveckla personal inom olika områden, samt stärka Alingsås kommun som attraktiv arbetsplats.

Ett underprojekt i den uppstartade digitala plattformen kommer att ske under 2019 i form av ett detaljplaneringssystem för hemtjänsten, vilket medverkar till att nå uppdraget att administration ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt. Planeringssystemet syftar att kvalitetssäkra och effektivisera hemtjänstens planering på individnivå.

Ett arbete pågår med att införa trådlöst nät på särskilt boende för äldre. Det trådlösa nätet möjliggör för enheterna att jobba mobilt med till exempel larmmottagning. Därtill att brukare, besökare och personal får åtkomst till det öppna nätet "Visit Alingsås".

Nämnden ser stora långsiktiga utmaningar för att möta volymökningar samtidigt som det blivit svårare att rekrytera vårdnära personal. Nämnden behöver utreda och implementera tekniska lösningar i alla verksamheter och har påbörjat ett flertal projekt som syftar till att minska administrativ kringtid. Därtill är startportalen i beslutsstödssystemet Hypergene utvecklad och nedbrytbar, vilket möjliggör uppföljning av rättvisande resultat kring bland annat ekonomi, arbetstid, sjukfrånvaro och timanställningar.

Det kommer att finnas ett fortsatt behov från Planeringsavdelningen att bistå med IT-stöd till verksamheten så länge expansionen av digitalisering fortgår. Nämndens bedömning är att det påbörjade arbetet kring digitalisering och välfärdsteknologi har nått tydliga resultat under 2018. Samtidigt är flera av åtaganden långsiktiga och arbetet förväntas fortgå.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 5

I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet

Indikator: Nöjd-medarbetar-index ska höjas
Sjukfrånvaron i kommunen ska minska

Vård- och äldreomsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att verka för att verksamheten utvecklas som en attraktiv arbetsgivare.

(B) Vård- och äldreomsorgsnämnden fortsätter att sträva mot en god arbetsmiljö.

Nyckeltal	2017	2018
Medel sysselsättningsgrad för vårdnära personal	88,3%	90,0%
Nöjdmedarbetarindex	3,9	3,9
Andel total sjukfrånvaro	8,7%	8,2%
Andel korttidssjukfrånvaro	3,0%	3,2%
Andel tid som utförs av timanställd personal	19,5%	20,7%

Kommentarer till nyckeltalen kopplade till mål 5 åtagande A-B, se personalavsnitt sidan 28ff.

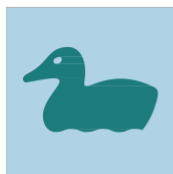
Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(4) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att renodla undersköterskeuppdraget genom att finna möjligheter för andra yrkeskategorier att bistå verksamheten.

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda införandet av serviceassistent

Utfall 2018: Utredning har genomförts.

En utredning kring möjligheter och utmaningar med att införa en ny yrkeskategori inom förvaltningen har genomförts och antagits av nämnden. Utgångspunkten om en renodling av undersköterskeuppdraget har i utredningen varit ett kompetensförsörjningsperspektiv. Det innebär att i överväganden för eventuellt införande av en ny yrkeskategori i vård- och äldreomsorgen, har varit att se till verksamhetens behov utifrån ett kvalitets-, brukar- och arbetsmiljöperspektiv. Förslaget är att vårdbiträde införs som ny yrkeskategori. Förslaget har fattats mot bakgrund av det fortsatt stora behovet av utbildad personal inom vård- och äldreomsorgen samt utifrån ett verksamhets- och brukarperspektiv. För titeln vårdbiträde finns kopplat kompetenskrav som innefattar viss vård- och omsorgsutbildning. Förvaltningens förslag innebär att de extratjänster som idag finns inom förvaltningen som en arbetsmarknadspolitisk åtgärd och finansieras av statliga medel, finns kvar så länge externa medel tillförs. En översyn kan behöva genomföras kring vilka kompetenskrav som ska finnas för dessa extratjänster samt eventuell förändrad situation.

Detta innebär sammantaget att förvaltningen föreslår ett införande av vårdbiträde inom vård- och äldreomsorgen och inte ett införande av yrkeskategorin serviceassistent. Nämnden har givit förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett fördjupat underlag under 2019 så att slutgiltigt beslut om införande av yrkeskategorin vårdbiträde kan fattas.

Ytterligare arbetar nämnden med att använda extratjänster i verksamheten, vilket också medför en renodling av undersköterskeuppdraget. Under 2018 har 20 externt finansierade anställningar använts inom vård- och äldreomsorgsnämnden.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 6

I Alingsås finns det valfrihet och självbestämmande

Indikatorer: Medborgarnas/brukarnas bedömning av inflytande i kommunen ska öka, Nöjd-kund-index inom hemtjänsten ska öka
Nöjd-kund-index inom äldreboenden ska öka

Vård- och äldreomsorgsnämndens uppdrag, nyckeltal och utfall:

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(5) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att fortsatt utveckla valfrihetsmodeller inom ramen för Lagen om valfrihetssystemet.

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda underlag för beslut; LOV-isering av daglig verksamhet inom Funktionsstödsverksamheten

Utfall 2018: Utredning har genomförts under 2018 och eventuellt införande av LOV kommer att beslutas av nämnd under 2019.

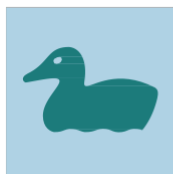
(6) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att stärka och utveckla demokratin och i lämpliga former använda sig av medborgardialog.

Nyckeltal: Antal dialogmöten inom verksamheten för stärkt och utvecklad demokrati påbörjade och genomförda alt.

Utfall 2018: >29*

*Samtliga chefer som har genomfört brukardialog är inräknade. Totalt har 29 chefer startat någon form av dialog, majoriteten av dessa chefer har fler än en uppstartad brukardialog därav tecknet >.

Vård- och äldreomsorgsnämnden har gjort en konkretisering av vad en brukardialog innebär; *"En brukardialog innebär att genom olika former av samtal med brukarna generera högre jämlikhet, inflytande och effektivitet inom vård- och äldreomsorgsförvaltningens skilda verksamhetsdelar."* Samtliga avdelningar har fått i uppdrag att under året, genom brukardialog utifrån konkretiseringen, sätta fokus på området som i Socialstyrelsens

brukarundersökning har fått lägst andel positiva svar. För nämndens verksamheter där Socialstyrelsens brukarundersökning inte genomförs, väljer verksamheten ett område som för brukarna upplevs angeläget att föra dialog utifrån.

Samtliga avdelningar har påbörjat uppdraget och ett antal aktiviteter är i gång genom olika former av brukardialoger. Inom boendeavdelningen har dialog med brukarna hållits utifrån bland annat ämnena mat och måltiden, önskemål om aktiviteter på träffpunkterna har hållits dialog kring, förtroenderåd mellan avdelning, brukare och politiker har genomförts. På flera boenden har man husmöten där frågor som berör boendet diskuteras. Inom förebyggandeenheten har dialog med nyinflyttade i 65+boende hållits, representanter från enheten deltog under Noltorpsdagarna och förde samtal med närvarande kommuninvånare. Inom kvarboendeavdelningen har mini-träffpunkter startats upp i samverkan med förebyggandeenheten. Representanter från vård- och äldreomsorgsverksamheten har deltagit på pensionärsföreningars medlemsmöten i syfte att föra dialog om seniorers behov av kommunal service och social gemenskap. Anhörigvårdare har varit delaktiga i att påverka utbudet av föreläsare och cirklar för anhöriga under terminen. Som ett komplement till de nystartade miniträffpunkterna ska man med hjälp av samverkan mellan kvarboendeavdelningen, förebyggandeenheten och frivilligorganisationer verka för att fysiskt nå ut till de brukare som inte tar sig ut. Där syftet bland annat är att bryta ensamheten. Deltagare på Seniordata har besvarat en enkät om vilket övrigt stöd de önskat av enheten, vilket resulterade i att aktivitetsutbudet omskapades och anpassades. Inom avdelningen för funktionsstöd genomförs brukarråd. Avdelningen har också kartlagt området rädslor genom samtal, därtill har avdelningen utvecklat kommunikationen vid dialog genom bland annat bildstöd samt strategier både individuellt och på gruppnivå.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 7

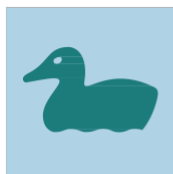
I Alingsås utvecklas vården och omsorgen för individens behov

Indikatorer: Nöjd-kund-index inom hemtjänsten ska öka
Nöjd-kund-index inom äldreboenden ska öka

Vård- och äldreomsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

- (A) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att genom systematiskt förbättringsarbete fortsatt utveckla kvaliteten i vården och omsorgen.
- (B) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att fortsatt utveckla ett personcentrerat förhållningssätt.

Nyckeltal: Antal fallolyckor äldreomsorg

Fallolyckor	Utfall
2017	1 950
2018	2 188

Nyckeltal: Nöjdhet med möjlighet att komma utomhus utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Brukarnöjdhet utevistelse särskilt boende	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	52 %	58 %
2017	59 %	58 %
2018	60 %	57 %

Nyckeltal: Nöjdhet med aktiviteter utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Brukarnöjdhet aktiviteter särskilt boende	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	66 %	63 %
2017	66 %	64 %
2018	65 %	64 %

Nyckeltal: Sammantagen nöjdhet utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Samtalen nöjdhet särskilt boende / hemtjänst	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	89 %	86,0 %
2017	90 %	85,5 %
2018	90 %	84,5 %

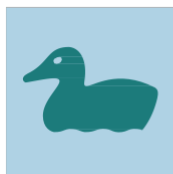
Nyckeltal: Uppföljning av att utreda arbetet kring närvårdssamverkan SAMLA, implementera ny lagstiftning; Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Utfall januari-december 2018: Samverkan har pågått under 2018 inom SAMLA kring utskrivningsprocesser och nära vård för ett säkert införande i september. Ny rutin för utskrivningar från slutna vård införs den 25/9 2018. Utbildningsinsatser i den nya IT-tjänsten som stödjer processen för in- och utskrivning har genomförts under hösten. Vidare pågår arbetet kring närvårdssamverkan för att fortsatt anpassa verksamheten till lagstiftningen.

(C) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att verka för fler boendeplatser.

Nyckeltal: Antal färdigställda boendeplatser; särskilt boende samt boende med särskilt stöd

Utfall 2018: Åtta nybyggda demensboendeplatser på Ginstgårdens äldreboende och sex platser på nytt LSS-boende togs i drift september - november 2018.

Åtaganden utifrån KF:s angivna område *särskilt fokus*

(D) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att utveckla anhörigstöd och förebyggande insatser.

(E) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas.

Nyckeltal: Andel trygga utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Sammantagen trygghet särskilt boende/hemtjänst	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	91 %	86 %
2017	88 %	87 %
2018	91 %	89 %

Nyckeltal: Antal engagerade frivilliga i verksamheten

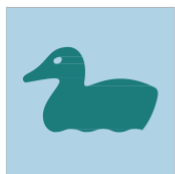
Engagerade frivilliga i verksamheten	Utfall Alingsås
2016	98
2017	99
2018	100

Nyckeltal: Antal projekt för att stimulera och utveckla frivilliginsatser på boende och inom kvarboende påbörjade och genomförda

Utfall 2018: 17

Följande aktiviteter/projekt finns inom enheten för att stimulera och utveckla frivilliginsatser på boenden och inom kvarboende:

- Hörselskadades riksförbund har hörcafé på Bjärkegården 1 gång/vecka
- Synskadades riksförbund är medarrangör vid syncaféerna på Brunnsgården
- Röda korsets besöksgrupp är i samverkan med förebyggandeenheten
- PRO/SPR/Röda korset har caféträffar på träffpunkterna
- PRO/SKPF/RPG/Hjärt-lungsjukas förening har alla fyra körverksamhet och underhåller regelbundet på träffpunkterna
- Bjärke och Alingsås hembygdsföreningar deltar regelbundet i träffpunktens verksamhet.
- Seniorsdata har regelbundna datakurser på Brunnsgårdens träffpunkt
- PRO har startat lördagsträffar på Tuvegården
- Alla kyrkliga samfund har gudtjänster på våra äldreboenden
- Neroförbundet samverkar med anhörigstödet i arbetet med att arrangera anhängcirklar till de som vårdar och stödjer en äldre person med neurologiska funktionsnedsättningar.
- Samverkan med Frälsningsarmen för målgruppen personer med demenssjukdom och deras anhöriga.
- Samverkan med Röda Korset, Bräcke Diakoni och Sensus i arbetet med att bedriva Alzheimers Café
- Pensionärsföreningar ingår i en referensgrupp för utvecklingen av förebyggandeenheten
- Lions ordnar fester på träffpunktern

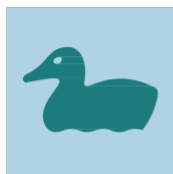
- Enheten deltar i Hushållningssällskapets nystartade projekt "Matfröjd" med syfte att stimulera äldre personers matglädje.
- Enheten har tillsammans med kommunens fem pensionärsföreningar tagit fram en ny broschyr som ger information om kommunal service och föreningarna arbete, allt i syfte att informerar seniorer i Alingsås om insatser som kan främja social gemenskap och öka tryggheten i hemmet.

Avslutade projekt:

- Hjärtlungsjukas förening har lärt upp en personal på förebyggandeenheten att hålla grupper i Qigong.

Förbättringsåtgärderna kopplade till nämndens åtagande och uppdrag att ytterligare utveckla ett systematiskt arbete kring ett personcentrerat arbetssätt, är fortsatt högt prioriterat i förvaltningen. Följande satsningar pågår för att bidra till fortsatt ökning av brukarnöjdheten i verksamheten:

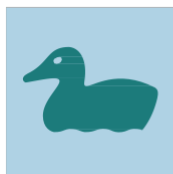
- Under sommaren har ett antal aktiviteter och utflykter genomförts inom nämndens olika avdelningar i syfte att bidra till känslan av semester och bryta av vardagen med aktiviteter som hör sommaren till såsom bad, besök till botaniska i Göteborg, utflykt till Gräfsnäs, besök på Nolby gård med mera. Brukarna har bjudits på glass och vattenmelon i mängder för att svalka och släcka törsten. Den ihållande varma sommaren har utifrån samtal med avdelningschefer och MAS fungera mycket väl.
- Ett aktivt arbete pågår inom såväl boende som kvarboende med att höja kontinuiteten genom att bland annat erbjuda brukare en kontaktperson. Via ombudsmodellen, vars mål är att skapa en samsyn för kontinuerlig kompetensutveckling, syftar modellen till ökad kunskap inom vård- och äldreomsorgens alla avdelningar därtill ett gemensamt arbetssätt utifrån nämndens riktlinjer och rutiner.
- På ett av nämndens särskilda boende för äldre har kontakt etablerats med en person som har en vårdhund och till våren 2019 kommer en pilot kring detta att startas upp.
- Inom kvarboendeavdelningen har man prövat konceptet *En väg in* där samordnaren tar den första kontakten och styr upp starten av ett nytt hemtjänststämmande. Ett led i att kompetensutveckla personalen i verksamheterna sker inom kvarboende via *Torsdagsutbildningar*, vilka sker genom obligatoriska ämnesblock för medarbetare.
- Boendeavdelningen har valt att ta fram ett gemensamt mål för hela avdelningen; *En meningsfull vardag för dig*, i syfte att höja kvalitén. Enhetscheferna har påbörjat ett arbete med att bryta ner målformuleringen till respektive enhet. Arbete för att förbättra måltidssituationen på några äldreboenden visar på större delaktighet, större matglädje och mer lugn och ro vid måltidssituationen. På flera boenden har matmöten/matråd införts där brukare deltar t.ex. kring vilka rätter som ska finnas på matsedeln.
- Hälso- och sjukvårdsavdelningen har inom närsjukvårdssamverkan tagit mått på antal patienter som initierats av sjuksköterskor i hemsjukvården och blivit inskickade till sjukhuset. Mätningen visade på att ingen av de patienter som skickats in var inskickade i onödan. Detta är ett sätt att följa upp och kvalitetssäkra denna process i verksamheten.

- Inom AFF har en internutbildning i pedagogiskt förhållningssätt startats upp för samtlig personal i syfte att kompetenshöja och säkra kvaliteten för brukarna. En gemensam rutin inom AFF för att systematiskt arbeta med att kvalitetsförbättra är att samtliga brukare ska ha en genomförandeplan och bemötandestrategier där det framgår vad och hur insatser ska genomföras. Kontinuerliga brukarråd finns på enheter där det är möjligt.
- Myndighetsavdelningen har tydliggjort vårdplaneringsarbetet samt infört biståndshandläggartjänst med koordinatorsuppdrag för korttidsboende. Införandet av en koordinator har lett till högre flöde, bättre arbetsmiljö och bättre samverkan. Avdelningen har även inlett ett arbete enligt IBIC, Individens behov i centrum. IBIC syftar till en högre rättsäkerhet i bedömning samt att tydliggöra brukarens stödbehov. Modul för IBIC är inköpt och planering av implementering har påbörjats där utbildning i IBIC kommer att ske under 2019. En effektivisering gällande färdtjänst är genomförd. Väntetiden har minskat avsevärt.

Socialstyrelsens brukarundersökning						
	Hemtjänst			Äldreboende		
	2017	2018	2018 riket	2017	2018	2018 riket
Bemötande	99 %	98 %	97 %	94 %	96 %	93 %
Trygghet	90 %	89 %	85 %	88 %	93 %	88 %
Sammantagen nöjdhet	94 %	94 %	88 %	86 %	86 %	81 %

Utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning arbetar avdelningarna med att planera och genomföra systematisk verksamhetsutveckling med värdegrundsfokus. Nämndens strävan med att utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet sker bland annat via Förebyggandeenhetens aktiviteter och insatser. Målet med enheten är att skapa goda samverkansvinster inom det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, med gemensamma mål för verksamheten.

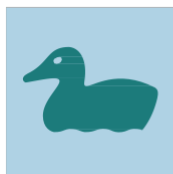

SKL:s brukarundersökning						
Verksamhet:	Svars-frekvens:	Självbestämmande: "Får den hjälp du vill ha: på din dagliga verksamhet, hemma, av boendepersonalen, av dina assistenter?"		Svars-frekvens:	Trygghet: "Känner du dig trygg med: personalen på din dagliga verksamhet, personalen hemma, boendepersonalen, dina assistenter?"	
	2017	2017	2018	2018	2017	2018
Daglig verksamhet LSS	84%	Ja: 80%	Ja: 87%	74%	Ja: 81%	Ja: 84%
Gruppbostad LSS	96%	Ja: 73%	Ja: 85%	89%	Ja: 65%	Ja: 65%
Servicebostad LSS	90%	Ja: 72%	Ja: 76%	87%	Ja: 67%	Ja: 71%
Personlig assistans	53%	Ja: 79%	Ja: 86%	32,5%	Ja: 94%	Ja: 92%

Inom AFF:s olika verksamhetsdelar genomfördes under 2018 SKL:s brukarundersökning som berör frågeområdena självbestämmande, bemötande, trygghet och trivsel. Resultatet visar på hög grad av nöjdhet. Jämför man Alingsås nationellt ligger kommunen i det högre spannet av nöjda brukare inom LSS verksamhetsdelar. I tabellen ovan visas två av undersökningens frågor med tillhörande resultat för de olika verksamhetsdelarna för 2017 och 2018. Metodutvecklare i verksamheten har ansvaret för undersökningen och via brukarråd är brukarna delaktiga och påverkar genom olika förbättringsförslag. En ny rutin har tagits fram och fastställd plan på uppföljning finns för vidare kvalitetsförbättring.

Läkemedelsgenomgångar genomförs regelbundet och antal olämpliga läkemedel mäts i kvalitetsregistret BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens). Vidare används det nationella kvalitetsregistret Senior alert som är ett verktyg för att stödja vårdprevention, prevention för äldre personer som riskerar att falla, få trycksår, minska i vikt, utveckla ohälsa i munnen och/eller har problem med blåsdysfunktion. Resultat från kvalitetsregistren visar att nämnden lyckats väl med att öka läkemedelsgenomgångar för personer med demenssjukdom och antalet olämpliga läkemedel har minskat. En viktig aspekt att ta med i det fallförebyggande arbetet är att syftet inte är att begränsa brukarna i sin vardag. Brukarna måste få röra på sig samt vara självständiga, och då sker det fall ibland trots att det som går att förebygga i Senior Alert är gjort. Sammanfattningsvis har det fallförebyggande arbetet visat positiva resultat för personer med demenssjukdom. Ytterligare arbete för att preventivt minska antalet fall- och läkemedelsavvikelser är:

- Träffpunktsverksamheten erbjuder gruppgymnastik, promenadgrupper, styrketräning, balansträning, yoga och qigong för att öka styrka och koordination.

- Vidgad digital signering vilken kan bidra till ökad tydlighet gällande läkemedelshantering.
- Fixartjänsten erbjuder tjänster för att minska fall i hemmet hos seniorer. Tjänsten utnyttjas framförallt av kvinnor över 80 år. Fixartjänst har under 2018 gjort 1 185 hembesök. Av dessa besök var 853 besök med fokus att hjälpa seniorer i hemmet med arbetsuppgifter på hög höjd (byte av gardiner, glödlampor, batterier i brandvarnare m.m.) 63 av besöken var förebyggande brand-/skyddsronder.
- Nämndens syn- och hörselinstruktör gjorde under 291 hembesök 2018.
- Att funktionen mobil hemsjukvårdsläkare nu finns på samtliga vårdcentraler är också en del i det preventiva arbetet för att minska avvikelser i verksamheten. Detta skapar ett stöd för legitimerad personal och är ett resultat av en samverkansinsats som har skett på chefsnivå, primärvård, sjukhus och kommun.
- Syn- och hörselinstruktören har startat upp syn- och hörcaféer under hösten där brukare får tips och råd för att klarar vardagen på egen hand. Dessa aktiviteter kan ses som ett indirekt fallförebyggande arbete.

Genom IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) kring en vårdkedja för personer med demenssjukdom med Stiftelsen Bräcke diakoni, arbetar nämnden med att skapa en vårdkedja för äldre personer med inriktning mot demenssjukdom. Detta samarbete är yttermera ett sätt att arbeta utvecklande kring förebyggande insatser mot målgruppen.

Sammantaget gör vård- och äldreomsorgsnämnden bedömningen att ett flertal satsningar har genomförts som har både indirekt och direkt bäring på utvecklingen av styrindikatorerna *Nöjd-kund-index inom hemtjänsten och inom äldreboenden ska öka.*

Åtaganden utifrån KF:s angivna *uppdag*:

(7) Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att aktivt arbeta fram nya arbetssätt, metoder och tekniker där medel från Innovationsfonden ska användas.

Utfall 2018:

Innovationsfonden avslutades i samband med vårbokslutet. Nämnden har ej sökt medel 2018 från innovationsfonden utan har istället ansökt om och använt 1 516 860: - från utlysta statliga stimulansmedel till investeringar i välfärdsteknik i omsorgen 2018.

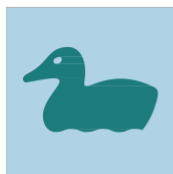
Kommunfullmäktiges prioriterade mål 12

I Alingsås minskar vi vår miljöpåverkan genom energieffektiv omställning

Indikator: Andelen ekologisk mat i kommunal verksamhet ska öka

Vård- och äldreomsorgsnämndens åtagande, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtagande

(A) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att öka andelen ekologisk mat inom äldreomsorgen.

Nyckeltal: Uppföljning av kostavtalet tillsammans med kostenheten genomförd

Utfall: Uppföljning sker kontinuerligt under 2018

Nyckeltal: Nöjdhet med måltidssituation utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Nöjdhet med måltidssituation särskilt boende	Utfall Alingsås	Medel riket
2016	71 %	70 %
2017	74 %	72 %
2018	71 %	71 %

Kontinuerliga uppföljningar görs för att följa verksamheternas upplevelser av kostavtalet. Kostavtalet innebär bland annat att 75 % av maten ska vara lagad från grunden och 12 % av den serverade maten ska vara ekologisk. Partnering har startats upp mellan förvaltningen och ISS på ledningsnivå, i syfte att uppnå en högre kvalitet och i en förlängning mer ekologisk mat i verksamheten. Fortløpande arbete kring uppföljning av kostavtalet samt vidare arbete med partnering mellan kök och verksamhet pågår. Uppstartsmöte har genomförts under hösten.

Åtagande utifrån VÄN:s samtliga mål; (Mål 4), (Mål 5), (Mål 6), (Mål 7) och (Mål 12)

Indikator: Samtliga indikatorer kopplade till mål 4, 5, 6, 7 och 12

Nämndens åtagande

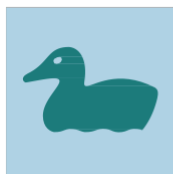
(8) Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att aktivt verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja.

Nyckeltal: Se samtliga ovan nämnda nyckeltal

Utfall 2018: Se samtliga ovan nämnda utfall med tillhörande klassificering.

Vård- och äldreomsorgsnämnden bedömer utifrån en helhetsbedömning av samtliga åtaganden och uppdrag att nämnden uppfyller flerårsstrategins utpekade vilja. En stor utmaning där nämnden inte uppnår flerårsstrategins utpekade vilja är inom området ekonomi. En stor ökning av hemtjänststimmar och minskade intäkter för personlig assistans har orsakat budgetunderskott och hög nettokostnadsökning 2018.

Nämnden arbetar vidare med metodåret med målvärden för sänkt sjukfrånvaro, minskade timanställningar, nöjda medarbetare och brukarnöjdhet m.m. vilket är nedbrutet och uppföljningsbart per arbetsgrupp.

Internkontrollplan

Internkontrollplanen sammanfattar de riskområden som uppmärksammas inför verksamhetsår 2018. Månadsstatistik som är baserad på internkontrollplanen skickas månadsvis till nämnden som omfattar kösituation och beläggning i särskilda boendeformer, hemtjänstutveckling och personalstatistik. Statistiken har 2018 kompletterats med statistik över överflyttad funktionsstödsverksamhet från Socialnämnden. Uppföljning av de riskområden som identifierats i internkontrollplanen följs löpande upp till nämnd, budgetansvariga och till berörd personal.

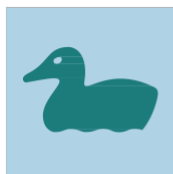
	Helår 2016	Helår 2017	Helår 2018
Hemtjänsttimmar/månad kommun	23 700	26 000	27 400
Hemtjänsttimmar/månad privat	6 600	6 000	7 600
Hemtjänsttimmar/månad totalt	30 300	32 000	35 000
Aktiva platser på särskilt boende vid årsskifte	385	385	393
Aktiva platser på korttid/växelvård vid årsskifte	36	36	36
Beläggning särskilt boende	96,3%	96,0%	95,8%
Personer i kö till särskilt boende medel	49	40	32
Ej erbjudits plats inom tre månader medel	12	4	1
Andel av invånarna >80 år på Säbo (Alingsås)	12,8 %	12,4 %	Kommer 2019
Andel av invånarna >80 år på Säbo (Riket)	12,9 %	12,5 %	Kommer 2019

- Rätt volym äldreboendeplatser

2018 uppgår kön till äldreboende till 32 personer i genomsnitt. Under 2018 har den långsiktiga strävan att möjliggöra för äldre att kunna bo kvar längre i ordinärt boende och därmed även minska kön till särskilt boende fortsatt, vilket medfört att kön successivt under året minskat och mellan augusti och december 2018 har ingen person behövt vänta mer än tre månader utan erbjudande om plats

Åtta nya gruppboendeplatser har uppstartats under hösten 2018 och fortsatt planering för fler platser på särskilt boende pågår. Färdigställandeplanen enligt nedan är dock osäker.

	Utökning antal platser	Planerat färdigställande
Bjärkegården	26	Cirka 2020
Brunnsgården	50 - 60	Cirka 2022

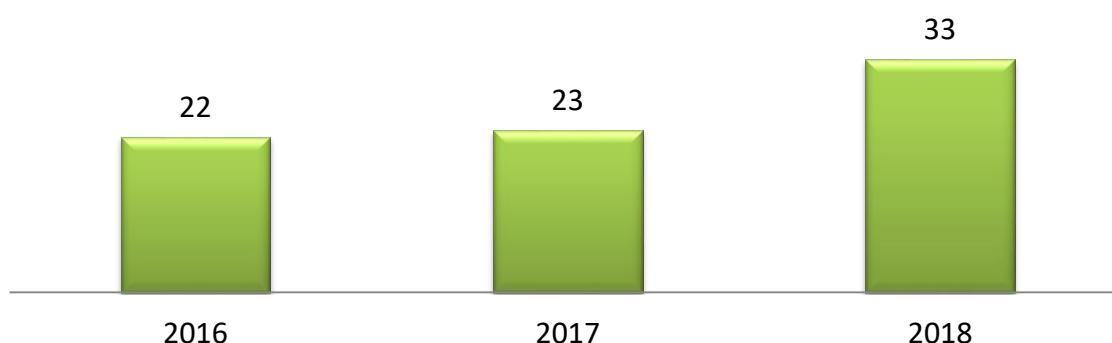

- **Förändring av hemtjänst**

Antalet hemtjänsttimmar har ökat med 9,2 procent under 2018 jämfört med 2017.

Ökningen av hemtjänsttimmar är ungefär dubbelt så hög som ett genomsnitt över de fem senaste åren, dels har fler personer hemtjänst 2018 men en stor orsak till den kraftiga ökningen är att personer med mycket stora hemtjänstinsatser ökat.

Personer med mer än 150 timmars hemtjänstinsats per månad

I februari 2019 återkommer förvaltningen till nämnden med åtgärder för att minska antalet personer med stora hemtjänstinsatser och det totala antalet hemtjänsttimmar.

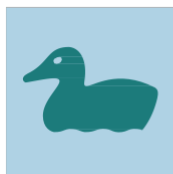
- **Heltidsresan**

Internkontrollplanen avser att följa ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter av införandet av heltidsresan. Under 2017 togs en partsgemensam arbetsgrupp fram handlingsplan *Heltidsresan*, samt har en kommungemensam handlingsplan upprättats. Nämnden har under 2018 riktat resurser för att öka takten i uppdraget. Under november 2018 omfördelades en tjänst internt med fokus på kompetensförsörjning och handlingsplan *Heltidsresan*. Avdelningen för funktionsstöd har i nuläget erbjudit den personal som önskat arbeta heltid detta. Vad som kvarstår är utökad samverkan mellan verksamheter och tekniskt stöd av schemaplaneringssystem för att kunna nå optimalt personalplanering. Implementeringen av stödsystemet Time Care pågår men behov finns att ytterligare trimma systemet och utbilda i detsamma för att få ut verksamhetsnytta och minska de ekonomiska riskerna som ett förändrat arbetssätt innebär.

- **Övertagande av avdelningen för funktionsstöd**

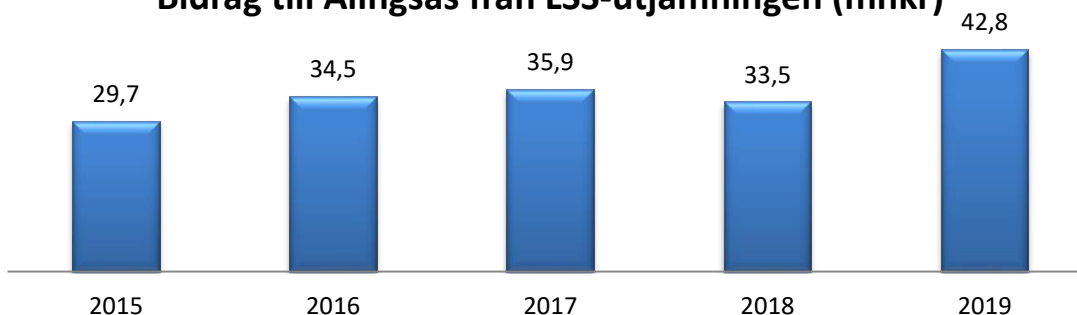
Från 2018 har avdelning för funktionsstöd flyttats från socialnämnden till vård- och äldreomsorgsnämnden. Syftet med överflyttningen av funktionsstöd är att uppnå effektivare resursutnyttjande och samordningsvinster. De senaste åren har den största ekonomiska utmaningen varit Försäkringskassans hårdare bedömningar av personlig assistans. Intäkten för personlig assistans har för Alingsås minskat med 486: - per invånare (cirka 19 mnkr) mellan 2014 och 2017, intäktsminskningen har medfört

ekonomiskt budgetunderskott för verksamheten då insatser mot brukare till stor del kvarstår. Under 2018 har intäkterna från Försäkringskassan minskat med ytterligare 10,5 mnkr vilket bidragit till underskottet om 7,2 mnkr för verksamheten personlig assistans.

Överflyttandet av funktionsstöd till vård- och äldreomsorgsnämnden har sammantaget fungerat relativt väl och ett bra samarbete föreligger. Vidare har ett gemensamt arbete mellan nämnderna för att säkerställa att Alingsås kommun inte går miste om bidrag från utjämningsystemet av LSS-kostnader medfört att intäkten till Alingsås kommun avseende verksamhetsår 2017 (bidragsår 2019) från LSS-utjämningsystemet ökar från 33,5 mnkr till 42,8 mnkr. Statistikinlämning för verksamhetsår 2018 visar att volymvärdet av LSS-insatser ökat med 8,8 mnkr, vilket tillsammans med kostnaden per insats och övriga rikets utveckling av volymer och kostnader påverkar LSS-utjämnings 2020.

Bidrag till Alingsås från LSS-utjämnings (mnkr)

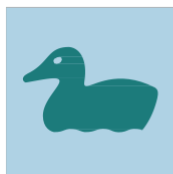

- Valfärdsteknologi

Nämnden arbetar för att öka välfärdsteknologin i verksamheten, ett flertal projekt pågår inom välfärdsteknologiområdet, bland annat pågår projekt med digital fjärrtillsyn (tillsyn genom kamera), i nuläget är sex kameror utställda och planering för ytterligare 40 kameror pågår. Vidare har 60 datorer som medför att sjuksköterskor får mobil åtkomst till omvårdnadssystem och kan dokumentera mobilt inköpts, vilka har tagits i drift under 2018.

Omedelbar åtgärd

I närtid behövs utbyggnad boendeplatser för funktionsstöd tillskapas utifrån att 14 personer står i kö till ett boende enligt LSS. Om personer i kö inte erbjuds ett boende inom 12 månader uppkommer sannolikt en viteskostnad som motsvarar den kostnad platsen hade kostat vid ett verkställande av beslutet. Vidare kompenseras Alingsås kommun med cirka 0,9 mnkr för en verkställd boendeplats i utjämningsystemet av LSS-kostnader. En ej verkställd insats inkluderas inte som ett värde i utjämningsystemet samtidigt som kommunen sannolikt betalar en viteskostnad vilket gör att en kommun riskerar drabbas av en dubbelkostnad vid ej verkställt beslut inom LSS.

Redovisning av uppdragsföretag

Frösunda Omsorg AB, Stiftelsen Bräcke diakoni, Hemtrevnad Service & Omsorg Väst AB, Assistansbyrå i VG AB, MF Living Care AB, 24h Vård och Omsorg i Alingsås HB, Team Assistans i Göteborg AB, Homemaid AB, Ruths Hemtjänst i Alingsås AB, ISS Facility Services AB, Västtrafik AB, ACA Assistans i Öjersjö AB, Alminia AB, Assist Kompaniet Svea AB, Assistans för dig i Sverige AB, Engsjö Assistans, Frösunda LSS AB, God Assistans i Sverige AB, Humana Assistans AB, Livsanda vård och assistans, Pater Assistans AB, Poolarna assistans AB, Primacura AB, Trea Assistans AB, Trygg i Hemmet Partille, Ågrenska AB, Junigruppen AB, Södra Vätterbygdens folkhögskola,

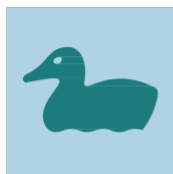
Uppdragsföretag anlitas genom upphandlingar, idéburet offentligt partnerskap eller genom att de är aktiva inom vård- och äldreomsorgsnämndens tillämpning av LOV (Lagen om Valfrihet). Därtill väljer brukare inom personlig assistans vilken utförare som ska utföra deras personliga assistans.

Ekonomi

Utifrån nämndbeslut (2018-04-09) ska äldreomsorg och övertagen verksamhet från socialnämnden särredovisas i den ekonomiska uppföljningen. För att särredovisa funktionsstöd från äldreomsorg har följande fördelningar gjorts:

- Ansvar 814* avdelning funktionsstöd redovisas som funktionsstöd
- Därtill har 30 procent av personalkostnad under förvaltningsledning och planeringsavdelning för gemensamma kostnader som arbetar mot hela organisationen där funktionsstöd utgör cirka 30 procent fördelats till funktionsstöd. En uppdatering har gjorts i samband med årsbokslutet vilket medfört att 4,0 mnkr fördelats från äldreomsorg till funktionsstöd.

I resultaträkningen för funktionsstöd under kolumnen "Bokslut 2017" har justeringar gjorts för att förbättra jämförelsen av intäkter och kostnader mellan 2017 och 2018 för funktionsstöd. Kolumn "Bokslut 2017" inkluderar ansvar 924* (Funktionsstöd 2017) även övertagen verksamhet utöver ansvar 924*. Vilken beräknats till cirka 6,0 mnkr avseende 2017. Därtill har vård- och omsorgsnämnden inkluderat en gränsdragningskostnad om 1,35 mnkr i utifrån överenskommelse i bokslutet för 2018.

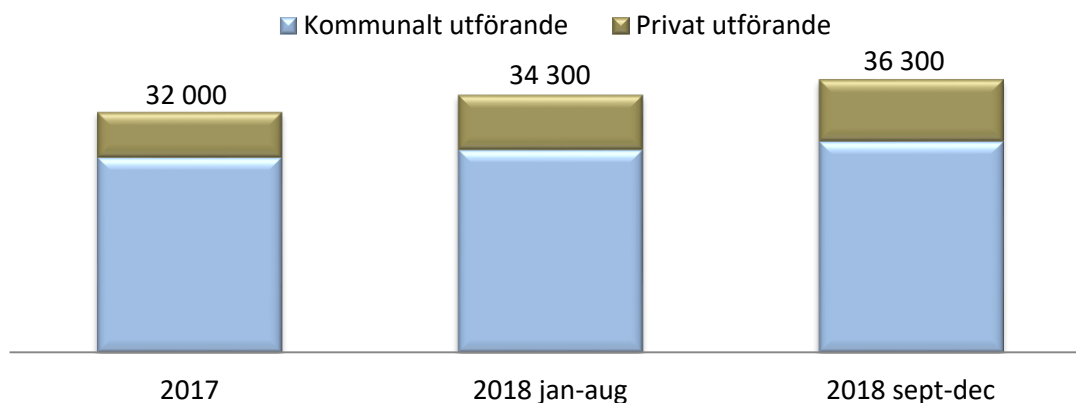

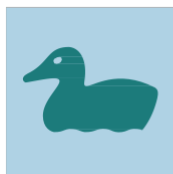
Ekonomi Äldreomsorg

Drift

Belopp i tkr	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse utfall/ budget 2018	Bokslut 2017	Differens 2017/2018
Verksamhetens intäkter	80 257	87 245	6 988	82 063	5 182
Personalkostnader	-364 871	-373 358	-8 487	-356 760	16 598
Lokalhyror	-62 784	-59 874	2 910	-59 263	611
Köp av tjänster	-111 481	-116 590	-5 109	-104 017	12 573
Övriga kostnader	-26 701	-32 150	-5 449	-30 971	1 179
Verksamhetens kostnader	-565 837	-581 973	-16 136	-551 011	30 962
Verksamhetens nettokostnader	-485 580	-494 727	-9 147	-468 948	25 779
Kommunbidrag	485 580	485 580	0	470 108	15 472
Årets resultat	0	-9 147	-9 147	1 160	-10 307

Äldreomsorgen redovisar ett underskott med 9,1 mnkr för verksamhetsår 2018. Resultatet är 5,1 mnkr sämre än prognos vid delårsbokslutet och 3,1 mnkr sämre än prognos per oktober och november månad. Det ekonomiska underskottet beror framförallt på att hemtjänsten ökat med 3 000 hemtjänststimmar per månad mellan 2017 och 2018 vilket motsvarar en volymökningskostnad om 13,0 mnkr. Ökningen tilltog under september-december vilket medförde att det ekonomiska resultatet försämrades under hösten. Nedan diagram visar hemtjänststimmar utveckling mellan 2017 och 2018.

Avvikelse mot budget och större kostnadsförändringar

Intäkter

- Intäkter redovisar ett överskott om 7,0 mnkr. Externt finansierade anställningar har ökat och redovisar ett överskott med 2,7 mnkr och omvårdnadsintäkter redovisar ett överskott med 2,9 mnkr utifrån fler brukare med hemtjänst. Därtill redovisar hyresintäkter samt momsintäkter för privat utförd vård överskott.
- Att intäkter ökat med 5,2 mnkr jämfört med 2017 beror framförallt på ökade omvårdnadsintäkter och ökade statliga bidrag för IT-satsning samt har fler bidragsanställningar i verksamheten medfört ökade intäkter.

Personalkostnader

- Personalkostnader redovisar ett underskott mot budget och en kostnadsökning utöver löneökningstakten om cirka 8,5 mnkr. Underskottet och kostnadsökningen beror framförallt på att den kommunalt utförda hemtjänsten ökat med drygt 1 400 hemtjänsttimmar per månad vilket motsvarar cirka 6,0 mnkr. Nattpatrullen har därtill utökats vilket medfört en kostnadsökning och ett budgetunderskott med drygt 1,0 mnkr, samt medför bidragsanställningar högre personalkostnader än budget men finansieras genom motsvarande ökning av intäkter.
- Arbetade timmar i äldreomsorgen har under 2018 ökat med 2,5 procent, ökningen återfinns uteslutande inom hemtjänsten utifrån volymökningen 2018.
- Hur personalkostnad per arbetad timma förändras har en stor påverkan på nämndens ekonomi, under 2018 har personalkostnad per arbetad timma ökat med 2,1 procent vilket är en relativt måttfull ökningstakt.

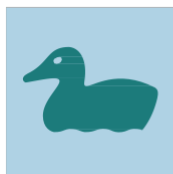
	2017	2018	Förändring
Totala personalkostnader	356 760 000	373 358 000	4,6 %
Antal arbetade timmar	1 234 789	1 265 850	2,5 %
Personalkostnad per arbetad timma	289	295	2,1 %

Köp av tjänster

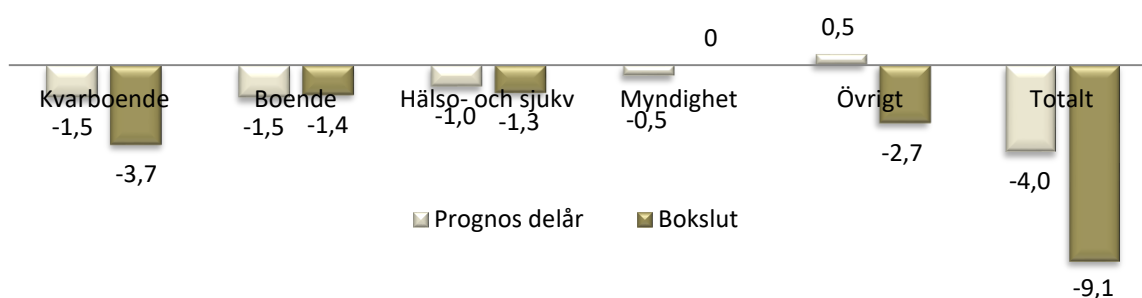
- Kostnaden för köp av tjänster har ökat med 12,6 mnkr under 2018 och redovisar ett underskott med 5,1 mnkr. Ökningen av privat utförd hemtjänst står för 8,1 mnkr av kostnadsökningen och för hela budgetunderskottet 2018.

Övriga kostnader

- Övriga kostnader har ökat med 1,2 mnkr under 2018 vilket framförallt beror på ökade bilkostnader till hemtjänsten. Budgetunderskott beror framförallt på bilkostnader, personalrepresentation, hälso- och friskvård och IT-kostnader.

Utfall per verksamhet 2018 och jämförelse med prognos vid delårsbokslut (Mnkr)

De större prognosavvikelserna från delårsbokslutet och bokslutet finns i verksamheterna kvarboende och under övrigt där ökningen av hemtjänst är orsak till underskotten. Kvarboendet har fått en ökad ersättning när hemtjänsten ökat men verksamhetens kostnader har ökat mer än volymökningen bland annat beroende på att nattpatrullen förstärkts. För övriga kostnader beror försämringen på att ersättningen som betalas till privata och kommunala utförare för utförd hemtjänst ökade från 148,8 mnkr enligt prognosen vid delår till en verkligt kostnad om 152,3 mnkr för helåret 2018.

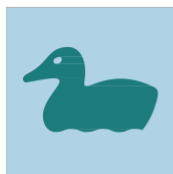
Jämförelse med föregående år

Nämndens nettokostnader har ökat med 5,5 procent under 2018. Kostnadsökningen är cirka sex miljoner högre än pris-/löne- och volymökningar mellan 2017 och 2018.

Pris-/löne och volymökningar jämfört med nettokostnadsökning 2018	
Pris- och löneökning 2018 (cirka 2,3 %)	ca: 10,8 mnkr
Volymökning utifrån befolkningsstatistik 2018*	ca: 9,0 mnkr
Totalt Pris- löne och volymökning	ca: 19,8 mnkr
Nettokostnadsökning enligt bokslut 2018	25,8 mnkr

**Antal invånare 65 – 79 år har preliminärt ökat med 92 personer, invånare 80 - 89 år har preliminärt ökat med 48 personer och antal invånare över 90 år har preliminärt ökat med 8 personer mellan 2017 och 2018. Utifrån det kommunala utjämningsystemets metod att beräkna hur mycket äldreomsorgen kostar per invånare i olika åldersintervall motsvarar befolkningsökningen en volymökning om 9,0 mnkr. Beräknad kostnad per åldersintervall uppgår till 17 500: - för 65-79 år, 107 700: - för 80-89 år och 276 300: - för invånare >90 år.*

Orsaken till att kostnadsökningen är högre än pris-/löne- och volymökningar beror dels på att ökningen av vårdtagare överstiger den demografiskt motiverade ökningen, därtill har kostnaden per brukare ökat eftersom personer med mer än 150 timmars hemtjänst per månad ökat (se internkontrollplan sidan 18). Under 2018 har åtta platser tillkommit på särskilt boende och 33 personer har tillkommit med hemtjänst.

Ekonomi Funktionsstöd

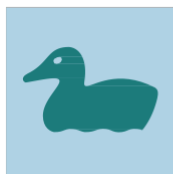
Drift

Belopp i tkr	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse utfall/ budget 2018	Bokslut 2017	Differens 2017/2018
Verksamhetens intäkter	110 730	108 929	-1 801	118 867	-9 939
Personalkostnader	-228 343	-239 619	-11 276	-237 636	1 983
Lokalhyror	-16 830	-16 494	336	-18 057	-1 563
Köp av tjänster	-22 950	-28 901	-5 951	-24 589	4 312
Övriga kostnader	-47 119	-42 110	5 010	-44 034	-1 924
Verksamhetens kostnader	-315 242	-327 123	-11 881	-324 316	2 808
Verksamhetens nettokostnader	-204 512	-218 195	-13 683	-205 449	12 746
Kommunbidrag	204 512	204 512	0		
Årets resultat	0	-13 683	-13 683		

Verksamheten funktionsstöd redovisar ett underskott med 13,7 mnkr för verksamhetsår 2018. Resultatet är 5,2 mnkr sämre än prognos vid delårsbokslutet varav 1,35 mnkr beror på att en gränsdragningskostnad gentemot Socialnämnden belastade funktionsstöd i samband med bokslutet. Underskottet 2018 beror främst på utvecklingen inom personlig assistans där intäkterna minskar från Försäkringskassan och den kommunfinansierade kostnaden för privat utförd personlig assistans enligt LSS ökat.

Personlig Assistans (mnkr)	Utfall 2017	Utfall 2018	Förändring 2017 - 2018
Intäkter			
Intäkt från Försäkringskassa assistans	-102,5	-92,0	-10,5
Kostnader			
Avgift 20 första timmarna assistans	33,9	32,1	-1,8
Köp av privat utförd assistans	16,5	21,3	4,8

Försämringen av prognosen från delårsbokslutet härrör till personlig assistans med 1,7 mnkr, att gränsdragnings mot Socialnämnd försämrat utfallet med 1,35 mnkr och att justeringar mellan äldreomsorg och funktionsstöd försämrat utfallet med 1,6 mnkr.

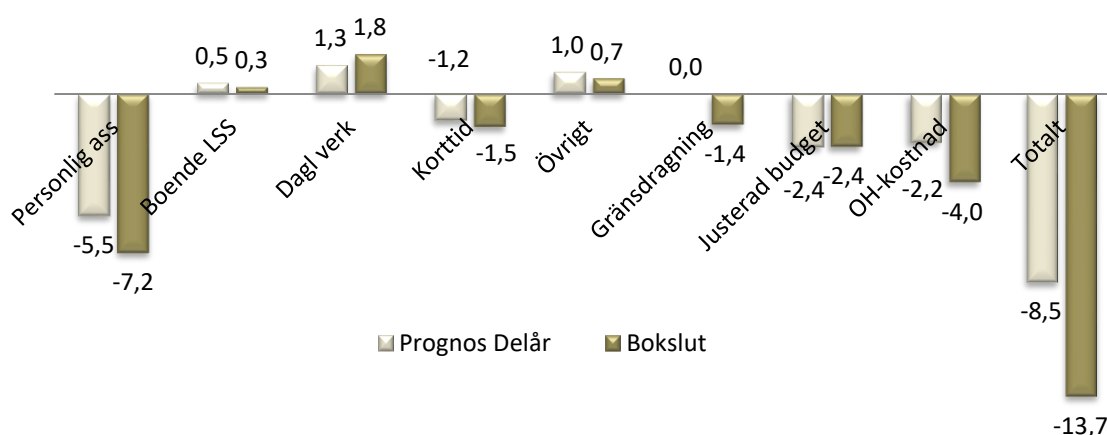

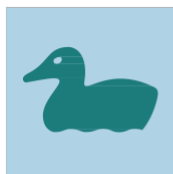
Avvikelse mot budget och större kostnadsförändringar

Från januari 2018 togs funktionsstödsverksamheten över av vård- och äldreomsorgsnämnden och på kort tid gjordes en detaljbudget för nämndens nya verksamhet. Året och uppföljningar av verksamheten har visat att något för hög budget lades på övriga kostnader och något för låg budget på framförallt personalkostnader.

- Intäkter har minskat jämfört med 2017 och redovisar ett underskott om 1,8 mnkr 2018, minskningen av intäkter beror på underskott om 3,4 mnkr för intäkter för personlig assistans. Därtill förbättras intäkterna av överskott för hyresintäkter och högre momsintäkter för privat utförd personlig assistans.
- Personalkostnader uppvisar ett underskott om 11,3 mnkr. Underskottet beror dels på de justeringar om 6,4 mnkr som gjorts för att särskilja funktionsstöd och äldreomsorg 2018. Underskott av personalkostnader har också uppkommit med 1,2 mnkr för att nytt LSS-boende öppnade under september månad. Därtill uppvisar personlig assistans och korttids underskott för personalkostnader 2018.
- Köp av tjänst uppvisar ett underskott om 6,0 mnkr vilket med 3,9 mnkr beror på ökningen av privat utförd personlig assistans och med 1,35 mnkr beror underskottet på att nämnden belastats med en gränsdragningskostnad.
- Övriga kostnader uppvisar ett stort överskott om 5,0 mnkr vilket dels beror på minskade kostnader för de 20 första timmarna personlig assistans med 1,9 mnkr. Därtill beror cirka 2,0 mnkr av överskottet på att förbrukningsmaterial och övriga kostnader budgeterats för högt (enligt text i rubriken).

Utfall per verksamhet 2018 och jämförelse med prognos vid delårsbokslut (Mnkr)

Större prognosavvikelser 2018

- Personlig assistans redovisar ett underskott om 7,2 mnkr är en försämring mot delårsbokslutet med 1,7 mnkr. Huvudorsaken till försämringen är att väntade intäkter från Försäkringskassan varit lägre än prognos vid delårsbokslut.
- Verksamheten boende, daglig verksamhet och korttids uppvisar sammantaget ett överskott om 0,6 mnkr 2018, vilket är oförändrat jämfört med delårsprognos.
- Övrigt avser framförallt centrala kostnader inom funktionsstöd, vilka redovisar ett överskott om 0,7 mnkr, vilket är något sämre än prognos vid delårsbokslut, under övrigt inkluderas det nystartade LSS-boendet från september 2018.
- Justerad budget inkluderar att när budget för äldreomsorg och funktionsstöd separerats medfördes att budgetjustering från äldreomsorg till funktionsstöd om 2,4 mnkr som gjordes i budgetarbetet inför 2018 återförs till äldreomsorgen vilket medför ett underskott för funktionsstöd med motsvarande summa.
- Därtill har funktionsstöd tillförts kostnader för den del av nämndens OH-kostnader som riktar sig mot avdelning funktionsstöd om 4,0 mnkr för helår 2018 (se sid 20).

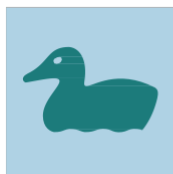
Nettokostnadsökningen för funktionsstöd 2018 är svårberäknad utifrån att verksamheten bytt nämnd mellan 2017 och 2018. Resultat 2018 jämfört med helårskostnad 2017 justerat för överflyttad verksamhet och OH-kostnad indikerar en nettokostnadsökning om cirka 6,2 procent (12,7 mnkr). Nettokostnadsökningen är något lägre än summan av volymförändringar 2018 enligt inrapporterade uppgifter till utjämningssystemet (8,8 mnkr) samt pris- och löneökningar som uppskattas till 2,3 procent (4,7 mnkr).

Prognossäkerhet (Totalt för nämndens verksamhet)

Månad	Prognos	Avvikelse från bokslut
Delårsbokslut	702 592	-10 330
Vårbokslut	703 592	-9 330
Bokslut 2018	712 922	

Vårbokslutet bedömde helårsnettokostnaden 1,3 procent för lågt och delårsprognosen bedömde helårsnettokostnaden 1,5 procent för lågt. De relativt stora prognosavvikelserna 2018 beror framförallt på:

- Volymen hemtjänsttimmar uppgick vid delårsbokslutet till 34 300 hemtjänsttimmar per månad men ökade under september – december till 36 300 hemtjänsttimmar per månad, volymökningen försämrade resultatet med cirka 3,5 mnkr.
- Avdelning kvarboende som mottagit en stor del av volymökningen inom hemtjänst har under hösten försämrat resultatet med 2,5 mnkr, delvis på grund av utökning av nattpatruller.
- Verksamheten personlig assistans försämrades med 1,7 mnkr efter delårsbokslut och därtill uppkom en gränsdragningskostnad om 1,35 mnkr vid bokslutet.

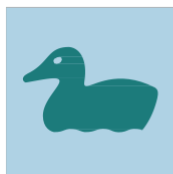

Investeringar

Tkr	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse helår	Bokslut 2017	Differens 2017/2018
Reinvestering					
Inventarier	1 600	916	684	1400	-484
IT-utrustning	300	879	-579	167	712
Vårdarhjälpmedel	250	286	-36	272	14
Sängar	250	371	-121	261	110
Anpassningsinvestering			0		0
Inventarier	400	229	171	320	-91
IT-utrustning	300	220	80	165	55
Vårdarhjälpmedel	100	72	28	114	-42
Sängar	100	93	7	111	-18
Totalt utgifter	3 300	3 065	235	2 810	255

Vård- och äldreomsorgsnämnden har 2018 investerat för 3,1 mnkr vilket är 0,3 mnkr högre än 2017. Nämnden redovisar 2018 ett överskott med 0,2 mnkr för investeringsbudgeten. Överskottet beror på lägre investeringar i inventarier än budgeterat. Men samtidigt har nämnden investerat 1,1 mnkr för 60 bärbara datorer till hälso- och sjukvården, denna kostnad har nämnden erhållit statliga bidrag för vid sidan av investeringsbudgeten.

Investeringarna är 1,4 mnkr högre än prognosen vid delårsbokslut, ökningen beror framförallt på att de bidragfinansierade investeringen av datorer till hälso- och sjukvården som inte inkluderades i prognosen vid delårsbokslutet.

Personalredovisning

Personal och kompetensförsörjning

Personalsammansättning

Personalsammansättning VoÄ	Antal årsarbetare nov-17	Antal årsarbetare nov-18
Totalt	1 169,6	1 185,7
Handläggare- och administratörer	38,7	40,6
Ledningsarbete	41,0	41,5
Socialsekreterare	24,0	23,5
Övrigt socialt och kurativt (behandlingsassistent/socialpedagog)	22,8	24,8
Servicetekniker och fixartjänst	4,0	4,0
Personliga assistenter	231,0	225,5
Rehabilitering och förebyggande arbete	28,1	27,4
Sjuksköterska	72,1	70,9
Undersköterska	440,4	452,5
Vårdbiträde	99,8	99,2
Vårdare	168,0	175,9

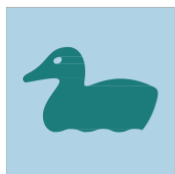
**Eftersom uppföljning per AID-kod ej är fullständig i Hypergene har ovanstående siffror tagits fram utifrån Befattning och fördelats på yrkeskategoriseringar enligt ovan.*

Antal årsarbetare i förvaltningen har framförallt ökat inom yrkesgrupperna undersköterska och behandlingsassistenter/socialpedagoger jämfört med samma period 2017. En anledning är att man anställt och utbildat undersköterskor, vilket betyder att VÄN nått målet; att 80 procent inom äldreomsorgen ska vara utbildade undersköterskor. I dagsläget är 82,0 % av anställd vårdnära personal inom äldreomsorgen utbildade undersköterskor.

Nämnden har fortsatt svårt att rekrytera personal med tillräcklig kompetens, framförallt inom yrkesgrupperna arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor. Insatser som riktad annonsering via sociala medier har använts för nämnda yrkesgrupper. HR har även genomfört en enkätundersökning bland dem som har avslutat sin anställning på hälso- och sjukvårdsavdelningen under våren 2018 för att utreda orsakerna till uppsägningarna.

Insatser har framförallt riktats mot förvaltningens bristyrken. Även arbetet med *Heltidsresan* är en del av det strategiska kompetensförsörjningsarbetet för att behålla befintlig personal. En annan del i kompetensförsörjningsarbetet är att en utvecklingsledare med inriktning kompetensförsörjning anställts. Vidare arbetar nämnden med att aktivt jobba för en samverkan mellan förvaltningen och skolor i form av APL (arbetsplatsförlagt lärande) i syfte att skapa förutsättningar att på sikt fånga upp framtida personal.

Målet är att bli en mer attraktiv arbetsgivare för både ny och befintlig personal.

Andel timavlönade

	Arbetad tid Jan-Dec 2017	Arbetad tid Jan-Dec 2018
Arbetad tid	1 949 741	1 967 422
Andel av arbetad tid som timlön	19,5 %	20,7 %
Andel av arbetad tid som fyllnad	1,9 %	1,5 %
Andel av arbetad tid som övertid	1,3 %	1,4 %

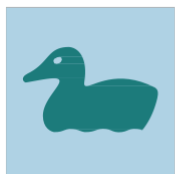
Under januari till december 2018 har cirka 2 200 mer timmar arbetats av timanställd personal per månad jämfört med motsvarande period 2017. Hela ökningen är hänförlig till hemtjänsten där de kommunalt utförda hemtjänsttimmarna januari – december 2018 ökat med cirka 1 400 hemtjänsttimmar per månad jämfört med motsvarande period 2017.

Nämnden kommer fortsatt arbeta mot målet att minska andel tid som utförs av timanställd personal bland annat genom vidareutveckling av den framtagna handlingsplanen *Heltidsresan* samt att arbeta med utveckling av schemalägningsverktyg i form av bl.a. *Avancerad bokning*. Vidare åtgärder är att man arbetar med överanställningar samt att följa rekryteringsordningen som innebär att erbjuda de med tillsvidareanställningar möjlighet att höja sina tjänstgöringsgrader innan man går ut och rekryterar externt.

Andel delade turer

På avdelningen särskilt boende har större delen av verksamheten delade turer. Det finns två arbetslag, varav ett på Brunnsgården och ett på Tuvegården, som inte har delade turer. I snitt har varje anställd 1-2 delade turer under en schemaperiod på 6 veckor. På avdelningen kvarboende har majoriteten av enheterna delade turer. Varje anställd har i snitt 1-2 delade turer under en schemaperiod på 6 veckor. Någon enhet har inget krav på delade turer men där personalen själva har möjlighet att välja det. Flertalet enhetschefer arbetar aktivt med att minska delade turer i förvaltningen. När det gäller avdelningen för funktionsstöd finns det endast ett fåtal delade turer på Videgården, vissa medarbetare har enligt eget önskemål lagt in om delade turer.

I dagsläget ser nämnden inga större förändringar gällande delade turer men dialoger förs i verksamheterna att minska dessa. Under våren 2018 har ytterligare chefer inom VoÅ utbildats i *Hälsosam schemaläggning* en insats som också förväntas ge effekt vad det gäller att minska andelen delade turer. Utvecklingen av schemalägningsverktyg kommer att vara till god hjälp i arbetet samt att förvaltningen under 2018 har rekryterat en utvecklingsledare med inriktning schema och bemanningsprocess. En risk med att ta bort delade turer helt är tätare helgbemanning samt risk för ökade kostnader.

Personalomsättning

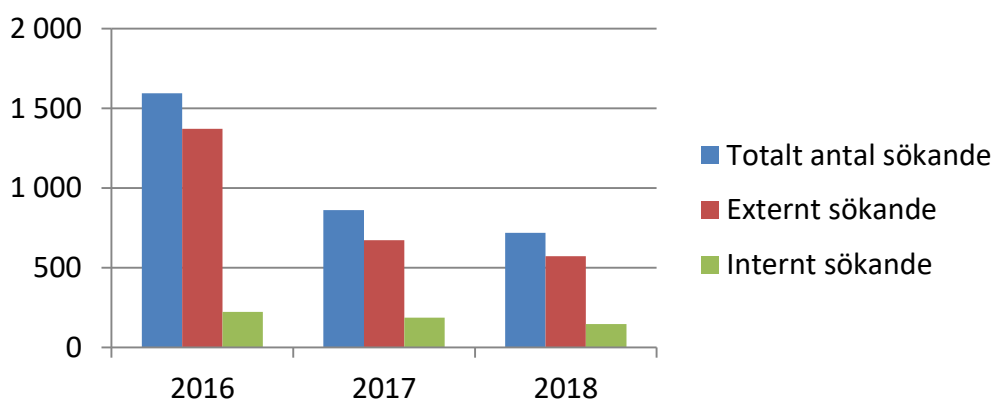
Personalomsättningen har under perioden januari till december 2018 ökat inom förvaltningen jämfört med samma period föregående år. Totalt har 136 personer avslutat sin tjänst varav 32 personer har gått i pension under perioden januari till december 2018. De angivna anledningarna till att de väljer att avsluta sin tjänst är differentierad men de främsta orsakerna är att medarbetarna väljer "annan avgångsväg", "privat verksamhet" eller "annan kommun". En djupare analys av orsakerna är inte möjlig på övergripande nivå i bokslutet. Vi kunde dock se i den enkätundersökning som gjordes på hälso- och sjukvårdsavdelningen att lönen var en av de främsta anledningarna till att man valde att avsluta sin anställning (se även personalsammansättning sidan 28) samt att vi för tillfället har en bra arbetsmarknad med stor tillgång till jobb för de flera av våra yrkesgrupper.

	Jan-Dec 2016	Jan-Dec 2017	Jan-Dec 2018
<i>Personalomsättning</i> (exklusive pensionsavgångar)	4,8 %	7,7 %	8,4 %

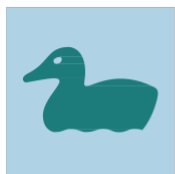
Personalförsörjning

Antalet ansökningar till de kritiska tjänsterna är marginellt förändrade. Problematiken kvarstår även under 2018. De kritiska tjänsterna är framförallt arbetsterapeuter och fysioterapeuter där 12 annonser publicerats, där endast 8 personer har rekryterats totalt. Rekrytering av undersköterskor är fortsatt bekymmersamt och det är endast 5,76 sökande per tjänst. Vi kan också se att den interna rekryteringen fortsätter att minska och där den externa rekryteringen med annonser har ökat. Den interna personalplaneringen tillsätter färre tjänster och fler externa medarbetare tillkommer.

Antal sökande till tjänster undersköterska

När det gäller sjuksköterskor så ser man att det är väldigt få sökande per annons och av 16 lediga tjänster har man rekryterat 13 personer under 2018.

Förvaltningen ser ut att kunna rekrytera personal med tillräcklig kompetens till övriga tjänster men man ser att det är utmaningar kring rekrytering inom de flesta yrkesgrupper. Nämndens arbete mot *Heltidsresan* samt att utvecklingsledare med inriktning kompetensförsörjning har anställts för att arbeta med utmaningarna kring kompetensförsörjning.

Kompetensutveckling

Varje enhet har en egen kompetensförsörjningsplan som är riktad utifrån behovet i arbetsgrupperna. Exempel på genomförda insatser är fördjupningskurser i BPSD, utbildning i VILS, samt olika projekt inom arbetsmiljö där grupper deltagit i olika projekt som "Sunt arbetsliv" och "Hållbar hälsa".

En större insats som gjorts är *Bemanningsakademin* för enhetschefer med inriktning på hälsosammare schemaläggning. Utbildningen innefattar fyra heldagar med områden som arbetsmiljö, ekonomi och schemaläggning. Utbildningen förväntas ge positiva effekter på hur vi lägger hälsosamma scheman som i framtiden skulle kunna minska sjukfrånvaron samt förbättra möjligheter till en god ekonomi.

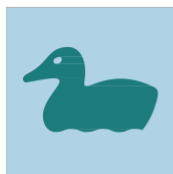
Respektive yrkesgrupp har erbjudits riktade insatser för att kompetensutveckla befintlig personal. Inom boende- och kvarboendeavdelningarna har kompetensförsörjningsplaner tagits fram på varje enhet. Studiecirkel på boendeavdelningen har genomförts för att vidareutbilda personal inom demens samt fortbildning i BPSD. En del enheter har satsat på gedigna introduktioner för att skapa bättre förutsättningar för nyanställda men även säkerställa kompetensen i verksamheten. Under våren har vissa enheter haft studiebesök från andra kommuner för att dela erfarenhet. De båda avdelningarna har även öppnat upp för samarbete mellan enheter där personal ges möjlighet att arbeta på fler arbetsplatser. Effekten blir en intern kompetensutveckling där personal delar erfarenheter och kunskap med varandra.

Den vårdnära personalen har genomgått olika utbildningar och studiecirkel för att fördjupa samt bredda sin kunskap kring våra äldre vilket förväntas ge effekter där vi i ännu högre grad säkerställer en kvalitativ vård och omsorg.

Sjuksköterskorna har genomgått en medarbetarutbildningen med HR, där man gått igenom det systematiska arbetsmiljöarbetet i Alingsås kommun med inriktning på tillbud och arbetsskador, rehabiliteringsrutinen "*från frisk till frisk*" samt medarbetarskap.

Jämställdhet

På grund av att lärarlönerna har blivit försenade under 2018 så har det inte kunnat göras en lönekartläggning på utsatt tid, lönekartläggningen kommer att göras i februari 2019. Detta gör att en analys av osakliga löneskillnader inte kunnat göras till årsbokslutet.

Arbetsmiljö

Vård- och äldreomsorgsnämnden har som mål att minska sjukskrivningstalen och har under hösten implementerat nya rutiner för rapportering av tillbud och arbetsskador. Syftet med rutinen är att aktivt arbeta med de arbetsmiljörisker som finns i verksamheterna för att minska riskerna för skador. En annan del är att förvaltningens chefer har gått en fördjupad rehabiliteringsutbildning samt att förvaltningens HR konsulter har stöttat cheferna i sitt rehabiliteringsarbete i form av rehab-avstämningar under året. Förvaltningen har också genomfört utbildningen *Bemanningsakademi* för implementering av hälsosam schemaläggning och implementering av aktiv återhämtning för att minska ohälsa och sjukfrånvaro.

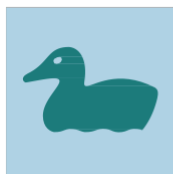
Efter Arbetsmiljöverkets inspektion så har ett kommungemensamt arbete startat för att arbeta fram åtgärder för att komma tillrätta med de risker som lyftes fram i inspektionsmeddelandet. För att få en balans mellan krav och resurser i arbetslivet kommer nämnden fortsätta att aktivt arbeta med Alingsås kommuns schemalägningsverktyg. Rutinen för arbetsmiljöbedömning i vårdtagares hem är också uppdaterad. En ny medarbetarenkät har även tagits fram för att på ett mer träffsäkrare sätt kunna mäta den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Nämnden har även som mål att verka för att minska andel tid som timanställda utför och kommer fortsätta arbetet med *Heltidsresan*. Under ett års tid har några avdelningar arbetat med projektet "Sunt arbetsliv" i syfte att förbättra arbetsmiljön.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöverket har gjort tillsyn i verksamheten under hösten 2017 där man bland annat anmärkte på rutiner och genomförandet av den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet varför arbetet kring detta kommer prioriteras inom det närmsta från såväl förvaltningens som från kommunen i stort.

Under 2018 har det tagits fram nya rutiner och verktyg för att årligen följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Sjukfrånvaro²

Tabell, sjukfrånvaro i %

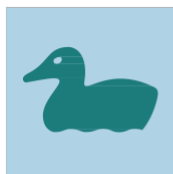
	2017	2018	Differens 2017-2018
1-14 dagar	3,02 %	3,17%	+0,15 %
1-59 dagar	4,31 %	4,36%	+0,05 %
> 60 dagar	4,65 %	3,91%	-0,74 %
<29 år	6,43 %	5,65%	-0,78 %
30-39 år	8,41 %	6,44%	-1,97 %
40-49 år	9,45 %	8,15%	-1,30 %
50-55 år	10,26 %	12,25%	+1,99 %
> 56 år	8,45 %	8,25%	-0,20 %
Kvinnor	9,30 %	8,75 %	-0,55 %
Män	4,91 %	4,23 %	-0,68 %

Den totala sjukfrånvaron för vård- och äldreomsorgsnämnden under perioden jan-dec 2018 är 8,16 %, vilket är en minskning jämfört med samma period 2017 med 0,56 %. Den största minskningen av sjukfrånvaro har skett i ålderskategorin 30-39 år. Högst sjukfrånvaro har medarbetare över 50 år, och precis som föregående år har sjukfrånvaron ökat för dessa medarbetare. Den totala sjukfrånvaron är ungefär dubbelt så hög för kvinnor (8,75 %) än för män (4,23 %).

Inom arbetet med metodåret har målvärden tagits fram för verksamheten. Målvärden för total sjukfrånvaro varierar mellan 7,3 – 9,2 procent beroende på verksamhet och förutsättningar, målvärdet för korttidssjukfrånvaro varierar mellan 1,9 – 3,5 procent beroende på verksamhet och förutsättningar.

De hittills viktigaste åtgärderna för att förebygga och åtgärda ohälsa och olycksfall är att förvaltningen startat upp ett aktivt arbete kring målet att sänka sjukskrivningarna. En orsak till de minskade sjuktalen kan vara effekten av en förbättrad rehabiliteringsprocess. Men även att chefer har arbetat tillsammans med HR-konsulter och regelbundet gått igenom aktuella rehabiliteringsärenden. Resultatet är ett förebyggande synsätt när det gäller arbetsmiljö i syfte att undvika sjukskrivning hos medarbetare, samt att en del personer

² Redovisningen omfattar månadsavlönad personal.

som har haft långa sjukfall har kunnat gå vidare till nya arbetsuppgifter eller har avslutats. Förvaltningens chefer har under hösten genomgått en fördjupad rehabiliteringsutbildning.

Under våren har deltagarna i projektet *Aktiv återhämtning* startat upp med stresshanteringskurser på 8 tillfällen och responsen från deltagarna har varit bra. Genom att pröva denna aktivitet finns förhoppning om att kunna utveckla och forma en lokal samverkansrutin med berörda parter i rehabilitering som i förlängningen leder till en effektivare rehabiliteringsprocess.

Arbetsskador och tillbud

Tabell, antal anmälda tillbud och arbetsskador

Typ	2017	2018	Differens 2017-2018
Tillbud	380	422	+42
Arbetsskador	155	153	-2

Antalet inrapporterade arbetsskador är 153 stycken under perioden. Det innebär ett minskat antal arbetsskador jämfört med samma period förra året. Den vanligaste orsaken är skadad av annan person. Antalet tillbud var 422 stycken och det är en ökning jämfört med samma period under 2017. 89 stycken klassificerades som allvarlig händelse. Den vanligaste orsaken är på grund av brukarens funktionsvariation. De vanligaste platsen är enskilt hem.

Nämnden har fortfarande relativt få rapporterade tillbud och arbetsskador i förhållande till storleken på verksamheten, det ligger i planen att under året implementera nya rutiner för tillbud och arbetsskaderapportering vilket kan leda till en större anmälningsfrekvens. Den ökning som finns kan förklaras med vissa utbildningsinsatser hos personal och chefer med inriktning mot tillbud och arbetsskador.

Handlingsplan för att efterleva den av fullmäktige beslutade ramen 2019

Enligt nämndsbeslut §86 2018.404 VÄN gav nämnden förvaltningen i uppdrag att ta fram åtgärder utifrån nämndens beslutade handlingsplan enligt nedan till nämnden i februari 2019.

- Åtgärder för att minska antalet hemtjänsttimmar, bland annat genom att minska avvikelsestid och samordning av insatser.
- Insatser för att stödja ökad budgetföljsamhet.
- Erbjudande om särskilt boende för personer med omfattande hjälp.
- Minskning av antalet timanställningar.
- Återhållsamhet vid tillsättning av timvikarier.
- Indragning av utvecklingstjänst på hälso- och sjukvårdsavdelningen.
- Intensifierat fokus på budgetföljsamhet.
- Återhållsamhet i inköp, utbildning och konferenser.
- Sänkta overheadkostnader.
- Kostnadseffektivare boendeplatser inom särskilt boende för äldre och bostad med särskild service inom LSS.
- Begränsning av vissa insatser i hemtjänsten.
- Begränsningar av vissa insatser inom LSS-området.
- Fortsatt digitalisering för en kostnadseffektiv verksamhet.

Beredning

Åtgärd 1	Till alla 43 budgetansvariga med personalbudget riktas ett sparkrav om 1,2 procent av personalkostnaderna
Påbörjas	Omgående, senast 15:e februari ska enhetschefer ha inkommit med handlingsplan och risker/konsekvenser
Ekonomisk helårseffekt	7 mnkr
Ekonomisk effekt 2019	5 mnkr
Återredovisas till nämnd	- Risk och konsekvenser redovisas i mars månad - Löpande uppföljning under hela 2019

Uppfyller handlingsplanens punkter enligt nedan:

- Kostnadseffektivare boendeplatser inom särskilt boende för äldre och bostad med särskild service inom LSS
- Sänkta overheadkostnader
- Återhållsamhet vid tillsättning av timvikarier

Åtgärd 2	Budgetföljsamhet
Påbörjas	Månadsvis uppföljning med alla chefsgrupper. Fokus på särskilt stöd vid budgetunderskott.
Ekonomisk helårseffekt	0 mnkr (Mål är budgetbalans)
Ekonomisk effekt 2019	0 mnkr (Mål är budgetbalans)
Återredovisas till nämnd	- Löpande uppföljning under hela 2019

Uppfyller handlingsplanens punkter enligt nedan:

- Insatser för att stödja ökad budgetföljsamhet.
- Intensifierat fokus på budgetföljsamhet.

Åtgärd 3	Stopp för externa konferenser och restriktivitet för utbildningar och inköp
Påbörjas	Omgående
Ekonomisk helårseffekt	1 mnkr (Samt ökar möjlighet att uppnå Åtgärd 1 & 2)
Ekonomisk effekt 2019	1 mnkr (Samt ökar möjlighet att uppnå Åtgärd 1 & 2)
Återredovisas till nämnd	- Följs upp i samband med boksluten 2019

Nämndens utbildningskostnad uppgick 2018 till cirka 1 000: - per årsarbetare, minskad utbildning och stopp för externa konferenser samt återhållsamhet i inköp kommer delvis medföra direkta besparingar men kommer även underlätta för cheferna att minska vikariebehov och underlättar därmed målen med budgetbalans och sparkravet om 1,2 procent 2019.

Uppfyller handlingsplanens punkter enligt nedan:

- Återhållsamhet i inköp, utbildning och konferenser.
- Återhållsamhet vid tillsättning av timvikarier.

Åtgärd 4		Öka intäkter från statliga satsningar
Påbörjas	-	När aviserade bidrag utlyses
Ekonomisk helårseffekt		4 mnkr
Ekonomisk effekt 2019		4 mnkr
Återredovisas till nämnd		Följs upp i samband med boksluten 2019

Enligt beslutad riksdagsbudget 2019 är följande bidrag utlysta:

- 500 miljoner kronor tillförs äldreomsorgen i ett prestationsbaserat bidrag till kommuner som förser äldre med plats i särskilt boende inom tre månader.
 - Målsättning: 0 personer har 2019 väntat mer än tre månader utan att erbjudas plats på särskilt boende. **Effekt utifrån att Alingsås äldreomsorg uppgår till 0,4 % av rikets: 2,0 mnkr**
- 350 miljoner kronor i resurser tillförs LSS för sondmatning.
 - Målsättning: Söka och återsöka assistans för personer som omfattas av bidraget. **Effekt utifrån att personlig assistans i Alingsås uppgår till 0,7 % av rikets: 2,0 mnkr**

Därtill kommer förvaltningen söka bidrag för gemenskapsvärdar, för förbättrad personalkontinuitet och för att öka kunskap om demenssjukdomar. Ansökningarna kräver motsvarande motprestation men medför att bidrag kan finansiera personal på dagcentraler när extratjänster fasas ut. Att pilotinförande av TES (schema-planeringsverktyg) i hemtjänsten finansieras och att satsning på demensvänligt samhälle kan fortgå.

Åtgärd 5		Minska antalet hemtjänsttimmar
Påbörjas	-	Omgående
Ekonomisk helårseffekt		5 – 13 mnkr
Ekonomisk effekt 2019		5 mnkr (Uppskattning utifrån att 5 – 10 brukare med stora hemtjänstinsatser flyttar till ett boende)
Återredovisas till nämnd	-	Löpande uppföljning under hela 2019

- Handläggningen

- Handläggning strävar efter att aldrig avvika från schabloner vilket ger maximalt 134 biståndsbeslutade timmar hemtjänst per månad exklusive dubbelbemanning.
- Erbjuda inflyttning till särskilt boende vid stora hemtjänstinsatser
 - Alla med behov av 134 timmars hemtjänst per månad exklusive dubbelbemanning eller mer erbjuds särskilt boende.
 - Förtur till särskilt boende för brukare med behov av 134 timmars hemtjänst per månad exkl. dubbelbemanning.
 - Arbetsgrupper uppstartas där berörda chefer och handläggare gemensamt arbetar för att brukare med stora hemtjänstinsatser ska motiveras att flytta till särskilt boende.
- Påskynda inflyttning till Särskilt boende
 - Cirka 150 personer flyttar in på särskilt boende per år och för varje dygn inflyttning kan påskyndas i genomsnitt uppkommer en besparing om cirka 120 000: - per år.
 - Nya rutiner har tillskapats som medför att när plats på särskilt boende blir ledig ska utflyttning ske inom 10 dagar, nämnden bekostar eventuellt utebliven hyresintäkt efter dag 10.
- Trygghetskameror
 - Alla natttillsyner erbjuds genom kamera på natten såvida inte tillsynen inkluderar insats hos brukaren (behov 40 kameror).
 - Översyn av möjlighet att alla tillsyner dagtid som ej inkluderar insats skall ske genom kamera (behov ej beräknat ännu).

Uppfyller handlingsplanens punkter enligt nedan:

- Åtgärder för att minska antalet hemtjänsttimmar bl.a. genom minskning av avvikelsetid och samordning.
- Erbjudande om särskilt boende för personer med omfattande hjälp
- Fortsatt arbete med digitalisering

Övrigt

- Arbetsgrupp uppstartas för att se över möjligheten till begränsningar vid växelvård kombinerat med avlösning.
- Översyn riktlinjer inom LSS kring bland annat ledsagning och avlösning.

Uppfyller handlingsplanens punkter enligt nedan:

- Begränsningar av vissa insatser inom hemtjänst och LSS

Ekonomisk bedömning

Vid fullt genomförande av ovanstående åtgärdsförslag kan en helårseffekt uppnås om cirka 25 mnkr vilket motsvarar besparingskravet 2019. Däremot beräknas effekten 2019 uppgå till maximalt 15 mnkr utifrån att flera av förslagen är långsiktiga och inte beräknas uppnå helårseffekt 2019.

Osäkerhet som kan försämra den ekonomiska effekten 2019 är:

- Kommer platser på särskilt boende räcka när personer med stora hemtjänstinsatser erbjuds boendeplats och kommer nämnden vid ökad inflyttning till särskilt boende klara att erbjuda plats inom tre månader och därmed erhålla statliga bidrag enligt åtgärd 4.
- Kommer ökningen av hemtjänststimmar kunna minskas i den omfattning som beräknats utifrån att fler blir äldre och behöver hemtjänst.

Nämnden bedömer att möjligheten att lyckas med föreslagna åtgärder förstärks om verksamheten ges tid och möjlighet att ställa om och ett starkt fokus läggs på handlingsplanen. Ett framgångsrikt genomförande kan äventyras av att nämnden behöver ta med underskott från 2018 eller av annan orsak behöver ta fram ytterligare handlingsplaner under våren.

Förslag till Beslut

- Nämnden beslutar att godkänna handlingsplan för att efterleva den av fullmäktige beslutade ramen 2019 enligt ovanstående förslag.

Vård och äldreomsorgsförvaltningen

Marie Bake och Andreas Hasselteg
T.f förvaltningschefer

Besparing och risk och konsekvens 2019

Avdelningschef: Sonny Dahl / Avdelning kvarboende

Åtgärd		Till alla 43 budgetansvariga med personalbudget riktas ett sparkrav om 1,2 procent av personalkostnaderna
Åtgärder som vidtas:		<ul style="list-style-type: none">• Avdelningen har under 2018 haft s.k. "torsdagsutbildningar". Detta var en timmas utbildning i ämnesblock om fem veckor, vilka återkom regelbundet under året. Alla medarbetare har genomgått respektive block. Dessa utbildningar läggs ner under 2019.• Fortbildning genom ombudsstrukturen har inneburit att ombud regelbundet (2-3 ggr/år) träffat huvudansvariga inom respektive område (demens, hygien, förflyttning, anhörigstöd m.m.). Dessa träffar läggs ner under 2019.• Två hemtjänstenheter analyserar och kopierar (benchmarking) den ekonomiska strukturen på en annan hemtjänstenhet, som har god kontroll på ekonomin, för att förbättra sina ekonomiska resultat 2019.• I Time Care utöka mer till 6 veckors schemaperioder. Det skapar större möjlighet till följsamhet gällande hemtjänsttimmar.• Restriktivitet med övertid har alltid funnits men kommer att öka ytterligare.• Minska ner på mötestider där så är möjligt.• Analysera vid behov av timvikarie ifall alla timmarna i ordinarie pass behöver ersättas fullt ut.• Se över underscheman och analysera om det finns luckor som kan tryckas ihop.• Gällande Nattpatrull kommer verksamheten att effektiviseras så att man klarar verksamheten med 7 personer istället för 8 och till och med "nollvicka" om möjligheter finns att inte sätta in den 7:e personen. Detta genom bl.a. minskad övertid, fler kör "singelbilar", effektivare schemaläggning och införa fler natttillsyner via kameror. Personalen i Nattpatrullen kommer även flytta till Hagagården för minskad restid.
Risker och konsekvenser för verksamheten		<ul style="list-style-type: none">• Att personal upplever ökad stress då verksamheten "slimmas"• Att NMI:n minskar vid undersökning av den psykosociala arbetsmiljön.• Att avvikelser och tillbud ökar.• Att vårdskadorna ökar.

Åtgärd		Stopp för externa konferenser och restriktivitet för utbildningar och inköp
Åtgärder som vidtas:		<ul style="list-style-type: none">• Inga planeringsdagar eller utbildningar på konferensanläggningar utan dessa kommer att förläggas i egna lokaler.• Utbildning och fortbildning för personal 2019 kommer att genomföras enbart då det är av uppenbar vikt att dessa utbildningar och fortbildningar genomförs.• Alla planerade inköp analyseras för att bedöma om inköpet måste genomföras eller om det går att minska kostnaden i respektive inköp.

Besparing och risk och konsekvens 2019

Risker och konsekvenser för verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> • Att Alingsås kommuns äldreomsorg kommer uppfattas som en mindre attraktiv arbetsgivare. • Att sannolikt kommer restriktivitet under 2019 inte få några större konsekvenser för kunskapsnivån och kvalitén för brukaren. Fast om detta fortsätter, kommande år, riskerar medarbetare att tappa kompetens och inte hålla sig uppdaterade med senaste forskning och nya arbetsmetoder. Detta drabbar sedan brukarna i form av lägre kvalité och fler vårdskador.
--	--

Avdelningschef: Helén Gillquist Äldreboendeavdelningen

Åtgärd Till alla 43 budgetansvariga med personalbudget riktas ett sparkrav om 1,2 procent av personalkostnaderna	
Åtgärder som vidtas:	<ul style="list-style-type: none"> • Bemanning av ordinarie personal över flera avdelningar istället för att ta in timanställd personal. Det kan finnas ett behov av att öka tjänstgöringsgraden hos ordinarie personal för att klara minskningen av timvikarier. Vilket kan leda till mindre bredvidgång, bättre kontinuitet för brukarna. Det kan initialt leda till något högre lönekostnader men på sikt ge en bättre stabilitet med fler ordinarie personal med tillgång till verksamhetssystem, läkemedelsdelegationer som verksamheten kräver och som kan rutiner med mera. • Återhållsamhet i tillsättning av timanställda. Korta arbetstimmarna vid beställning av timanställda till när de verkligen behövs i verksamheten. • Tydliggöra arbetsroller och krav gentemot förväntningar av brukare/boende. • Bemanningskravet ses över på enheterna och där vi kan minska utifrån verksamhetens behov ser vi över om vi kan minska kvartar och halvtimmar. Där det är möjligt kommer lägre bemanningskrav läggas. • Arbeta med att nattpersonalen kan gå in och täcka kvällar och därmed minska överanställningen i nattimmar. • Arbeta med återhämtning och vikten av hälsa/motion/välmående för att minska antalet sjukskrivningar. • De enheter som inte fullt ut använder Timecare schemaplaneringssystem kommer att börja med det i mars och jobba med bemanningsgrafan. Att vi arbetar aktivt med Bemanningsstrategin där medarbetarna ska kunna täcka på minst 2 enheter kan göra det möjligt att minska behovet av timvikarier. • Arbeta oftare med "helgbemanning" på vardagarna. • Jobba för trivsel på arbetsplatsen för att minska korttidsfrånvaro. Tex genom gemensamma reflektionsmöten. • Minskning av tid för APT, samt effektivisering av möten. • Under 2018 kostade timvikarierna 10,6 miljoner vilket är 1,2 miljoner mindre än 2017. Detta visar att vi redan påbörjat resan med ett minskat antal timvikarie i verksamheten. • Övertid kostade 1 miljon och fyllnad 1,7 miljoner 2018. • Budgeten för ÄBO 2019 är 155,4 miljoner och en besparing på 1,2 % av personalkostnaderna motsvarar ca 1,8 miljoner.

Besparing och risk och konsekvens 2019

Risker och konsekvenser för verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> • Mindre guldkantstid för brukarna. • Risk att brukartiden kommer att minska. • Risk för minskad återhämtning för medarbetarna vilket kan öka både korttidsfrånvaro och långtidssjukskrivningar. • För personalen kan en alltför stor restriktivitet göra att man tappar arbetsglädje. I förlängningen kan attraktionen till arbetet bli försämrade och man söker andra jobb. • Minskas behovet av timvikarier under året kan det bli svårare att få tag på tillräckligt många vikarier för sommaren. • Risken är generellt att vi riskera fel i omvårdnadsarbetet, missar som sker i och med stress som konsekvens av minskad arbetstid. • Ytterligare risker kopplade till arbetade timmar är rehabiliteringskostnader i samband med återgång i arbete. Vi har på avdelningarna idag i stort sett precis det antal årsarbetare som vi ska ha enligt nyckeltal/budget. Ibland är det nödvändigt vid en rehabiliteringsplan att man snabbt återgår till arbete även om man inte har full arbetsförmåga. Forskningen visar att ju snabbare du återgår till arbetet ju större möjlighet att komma åter. Rehabilitera åter till ordinarie arbete kostar oftast en del och när budgeten blir stramare minskar möjligheten till ett bra rehabiliteringsarbete.
--	---

Åtgärd Stopp för externa konferenser och restriktivitet för utbildningar och inköp	
Åtgärder som vidtas:	<ul style="list-style-type: none"> • Nödvändiga utbildningar kommer att försätta ske, så som brand, hygien, delegering och andra utbildningar som bedöms som nödvändiga för verksamheten och de som är lagstyrda. • Att utbildningen planeras i möjligaste mån i schemat för att verksamheten inte ska behöva ta in timvikarier för att ersätta vid utbildning, utan att ordinarie personal täcker. • Utbildningar/Planeringsdagar genomförs i egna lokaler med föreläsare som ej tar ut någon ersättning. • Återhållsamhet i inköp, dock kommer mindre samt nödvändiga inköp att fortsätta ske. Mindre inköp för aktiviteter fortsätter dels för att behålla brukarnöjdhet och behålla brukarnöjdhet och arbetsglädje hos vår personal.
Risker och konsekvenser för verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> • Besparingskrav kan komma att klinga negativt hos medarbetarna, risk att detta minskar motivationen i arbetet. • Upplevelse att inte bli "satsad på" och bli sedda för det goda och hårda arbete medarbetarna utför kan minska arbetsmotivationen. • Att inte kunna åka på utbildningar innebär i ett längre perspektiv att personal tappar viktig kompetens och att arbetsglädjen försvinner.

Besparing och risk och konsekvens 2019

Enhets-/Avdelningschef:

Åsa Wallin / Funktionsstöd

Till alla 43 budgetansvariga med personalbudget riktas ett sparkrav om 1,2 procent av personalkostnaderna	
Åtgärd	
Åtgärder som vidtas:	<ul style="list-style-type: none">- Information och dialog förs med personal för att skapa engagemang och delaktighet och kunna tillvarata goda tips och idéer.- Översyn av bemanningskraven i verksamheterna.- Arbeta med arbetsmiljöfrågor som främjar god hälsa och välmående.- Verka för att personal lägger hälsosamma scheman.- Omfördelning av resurser för att optimera verkställigheten i verksamheten.- Återhållsamhet vid tillsättning av vikarier.- Ha fokus på och aktivt arbeta med att minska övertid.- Arbeta med rehabiliteringsärenden, Avdelningen har behov av stöd ifrån HR med att skynda på processen med omplaceringsutredningar.- Tillsätter ej vakanta tjänster fullt ut.- Verkställa rätt antal timmar inom Personlig Assistans.- Söka förhöjd tim-peng i de assistansärenden där det är möjligt.- Aktivt arbeta med rekrytering av personal. Bemanna upp och arbeta med avancerad resursplanering i TimeCare, några enheter är redan igång.- Undersöka om det är möjligt med samverkan av personalresurser mellan avdelningarna.- Testar Avancerad Bokning, utvärdera resultat i april.- Ersätter vakant enhetschefstjänst inom LSS-boende från 190401.- Utökning med en enhetschef inom personlig assistans från 190501, vilket frigör resurser som exempelvis aktivt kan arbeta med att minska övertid.- Bevaka och vidta åtgärder som behövs för att få ersättning för sondmatning och andningshjälp enligt regeringens förslag. Få koll på samtliga ärenden där detta är möjligt.- Se över budgetmodell för personlig assistans, eventuellt även för korttids och ledsagning/avlösning.
Risker och konsekvenser för verksamheten	<ul style="list-style-type: none">- Hög osäkerhetsfaktor vid Försäkringskassans bedömning av förhöjd timplöning.- Ökad belastning på all personal inom avdelningen. Risk för sjukskrivning och minskad trivsel på arbetet.- Alingsås Kommun kan upplevas som mindre attraktiv arbetsgivare.- Ökade kostnader initialt vid införande av nya arbetssätt, rutiner och system.- Risk för att det pedagogiska arbetet stannar upp och kvaliteten i verksamheten kan försämras.- NBI och NMI kan få sämre resultat.- Minskad möjlighet för individuellt stöd till brukare.- Verktällighet av insatser kan bli försenade eller utebli.- Hot- och våldssituationer kan öka.- Ökad risk för behov av köpta platser.- Högre personalomsättning, svårigheter att rekrytera personal.

Besparing och risk och konsekvens 2019

Stopp för externa konferenser och restriktivitet för utbildningar och inköp	
Åtgärd	
Åtgärder som vidtas:	<ul style="list-style-type: none"> - Allmän restriktivitet för utbildning och inköp. Nödvändiga utbildningar och investeringar kommer att genomföras. - APT och konferenser hålls på hemmaplan, i kommunens lokaler, så långt det är möjligt.
Risker och konsekvenser för verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> - Risk för att personal tappar kompetens och att utvecklingen av verksamheten stannar av. Detta kan i förlängningen resultera i att brukare kan få sämre kvalitet än idag. - Risk för högre personalomsättning och ökade sjukskrivningstal. - Risk finns att personal inte hinner vara lika uppmärksamma på tidiga tecken av ohälsa hos brukare, vilket kan vara kostsamt. - Vid för hög återhållsamhet av investeringar skjuter man kostnaden på framtiden.

Enhets-/Avdelningschef:

Fredrik Forsberg / Hälso- och sjukvårdsavd.

Till alla 43 budgetansvariga med personalbudget riktas ett sparkrav om 1,2 procent av personalkostnaderna	
Åtgärd	
Åtgärder som vidtas:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi föreslår att dagens mått på 8,5 h/arbetsdag fördelat på 6 veckors schema ändras till 8 h utlagd på 8 veckors scheman. Detta ger verksamheten fler arbetspass totalt under perioden. • Bemanningsprofil upprättas, där vi tittar på hur många som måste vara i tjänst och när. • Sovande Natt SSK har införts i några kommuner i Sjuhärads län. Vi utför omvärldsbevakning i syfte att införa detta. Detta innebär ett längre arbetspass 18:00-07:00, med tillåtelse att sova 0:00-4:00. Detta gör att arbetspassen för kvällssjuksköterskor minskar, vi bedömer att vi kan klara oss med 1-2 kvällssjuksköterskor istället för 3 st idag. • Med ovan punkter genomförda, kan fler SSK arbeta på dagtid vardagar, vi föreslår samtidigt att dessa går från 38,5 h till 40h arbetsvecka. • Vi räknar med en besparing på ca 600 tkr
Risker och konsekvenser för verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> • Bemanningen på kvällstid och natt minskas totalt, kan medföra att servicenivån på telefonstödet kan påverkas negativt för de som behöver råd och stöd av sjuksköterska. • En sovande natt är beroende av att det är lugnt mellan de tider som man planerar att kunna sova. Det finns en risk att vissa nätter inte ser ut som planerat, detta kan medföra långa arbetspass utan relevant återhämtning.

Besparing och risk och konsekvens 2019

Åtgärd	Stopp för externa konferenser och restriktivitet för utbildningar och inköp
Instruktioner	Utifrån beslutad budget är en konsekvens att det införs stopp för externa konferenser och att stor restriktivitet för utbildningar och inköp gäller under 2019.
Åtgärder som vidtas:	Restriktivitet kommer råda under 2019.
Risker och konsekvenser för verksamheten	Arbetsgivaransvaret kan påverkas negativt.

Avdelningschef: Titti Davidson / Myndighetsavdelningen

Åtgärd	Till alla 43 budgetansvariga med personalbudget riktas ett sparkrav om 1,2 procent av personalkostnaderna
Åtgärder som vidtas:	<p>Ange här vilka åtgärder som vidtas i verksamheten</p> <ul style="list-style-type: none"> För att minska förvaltningens underskott så kommer biståndshandläggare på myndighetsavdelningen intensivt att följa upp beslut för att se över insatser. Vi kommer att samarbeta med avdelningar Kvarboende och Äldreboende i syfte att motivera brukare med över 120 timmar inkluderat dubbelbemanning, till att ansöka om särskilt boende. Vid ansökan om hemtjänst som överskrider 130 timmar avslås ansökan med motivering till att särskilt boende erbjuds istället, då det är mindre kostsamt än hemtjänst. <p>Åtgärderna görs i syfte att minska hemtjänsttimmar som ger en besparing i hemtjänsttimmar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vid kortare frånvaro ersätts ej biståndshandläggare Bostadsanpassningshandläggare, färdtjänsthandläggare och socialekreterare LSS ersätts aldrig vid kortare frånvaro eller under semester
Risker och konsekvenser för verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> Det finns en risk att den boendekö som i nuläget är kort ökar Det finns en risk för mer överklagande av beslut och att brukare blir missnöjda över att inte har möjlighet att bo kvar i sitt ordinära boende

Åtgärd	Stopp för externa konferenser och restriktivitet för utbildningar och inköp
Åtgärder som vidtas:	<ul style="list-style-type: none"> Restriktivitet kommer råda under 2019
Risker och konsekvenser för verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> Det finns en risk att handläggare missar kompetensutveckling inom sitt lagrum.

2018-09-10

§ 53

Förberedelser inför flerårsstrategiarbetet. Samtliga partier deltar kl 13-16
Ärendebeskrivning

- Omvärldsanalys. Film från SKL "Tretton trender som påverkar Sverige 2018" visas.
- Flerårsstrategiberedning 2019
- Målbilder för mandatperioden inom områdena ekonomi, kompetensförsörjning, boende, digitalisering, samverkan
- Risk och konsekvensanalys - värdering av risker genomförs i gruppen. Från sannolikt till osannolikt och konsekvenser från försumbara till allvarliga.
- Ansvarsfördelning mellan socialnämnden och vård- och äldreomsorgsnämnden. Handhavande vid delårsbokslutet. Utredning i ansvarsfrågorna "gråzonen" önskas från nämndhåll, utifrån lag och vårdbehov. Utredning pågår på ekonomiavdelningen på KLK. (Anneli Schwartz)

Beslut
Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet och Lars-Olof Jaeger (SD), Susanna Nerell (C) och Bengt Eliasson (KD) tar till sig informationen och lägger den till handlingarna.

	Justerandes sign	Justerandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	------------------	------------------	--------------------

Datum: 18-10-09
 Handläggare: Andreas Hasselteg
 Direktnr: 0322-61 67 91
 Beteckning: Risk- och konsekvensanalys

Risk- och konsekvensanalys inför mandatperioden 2019-2022

I samband med Vård- och äldreomsorgsnämndens förstärkta arbetsutskott "flerårsstrategiberedning" den 10:e september 2018 genomförde det förstärkta arbetsutskottet en risk- och konsekvensanalys inför kommande mandatperiod.

Risk- och konsekvensanalysen genomfördes genom att identifiera och värdera risk och konsekvens för nedan händelser genom följande matris.

Sannolik	4	8	12	16
Möjlig	3	6	9	12
Mindre sannolik	2	4	6	8
Osannolik	1	2	3	4
	Försumbar	Lindrig	Kännbar	Allvarlig
	Konsekvenser			

Ekonomi

- Målbild ekonomi under mandatperioden
 - Äldreomsorg och Funktionsstöd ska ha en nettokostnadsökning som är lägre än pris-/löne- och volymökningar.
 - Äldreomsorg och Funktionsstöd ska ha en nettokostnadsavvikelse som är noll.

Bedömd risk ekonomi (Möjlig risk och Kännbar konsekvens = riskvärde 9)

Byggnation

- Målbild byggnation under mandatperioden
 - Planerade byggnationer på Brunnsgården och Bjärkegården är färdigställda.
 - Utredda byggnationer för LSS-verksamheten med fokus på samordning med äldreomsorgen.
 - Utredda, förbereda och påbörja utbyggnation inför kommande mandatperiod.

Bedömd risk byggnation

(Möjlig risk och Allvarlig konsekvens = riskvärde 12)

Personal / Kompetensförsörjning

- Målbild personal / kompetensförsörjning under mandatperioden
 - Heltidsresan är genomförd
 - Ökad grundbemanning för att trygga verksamhetsbehov
 - Minskad personalomsättning tillsvidareanställd personal
 - Minska andelen timanställda till 10 procent
 - Valideringsutbildning erbjuds regelbundet
 - Serviceassistent del i kompetensutvecklingstrappan

Bedömd risk personal / kompetensförsörjning

(Möjlig risk och Kännbar konsekvens = riskvärde 9)

Samverkan

- Målbild samverkan under mandatperioden
 - Det finns välfungerande samarbeten i viktiga processer inom kommunen
 - Det finns nya sätt att samarbeta med civilsamhället
 - Olika sjukvårdshuvudmän samarbetar i den enskildes hem i olika uppdrag, men del gemensamma vårdprogram där [SIP:ar](#) är ett naturligt arbetssätt

Bedömd risk samverkan

(Sannolik risk och Kännbar konsekvens = riskvärde 12)

Digitalisering

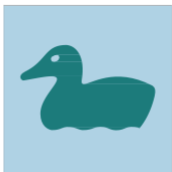
- Målbild digitalisering under mandatperioden
 - En säker och effektiv infrastruktur för digital utveckling finns på plats
 - Administrativa uppgifter som är möjliga att digitalisera/automatisera är omställda
 - Vård och omsorgsuppgifter som går att utföra digitalt, utförs i första hand digitalt
 - Personal arbetar personcentrerat med stöd av säker användarvänlig och mobil digital teknik
 - Utbildning ges i första hand digitalt
 - Den enskilde har möjlighet till digital samvaro med andra
 - Utbyta av information kring den enskilde mellan vårdgivare sker säkert och digitalt
 - Byggnationer utrustas med aktuell digital teknik och är förberedd för fortsatt utveckling

Bedömd risk digitalisering

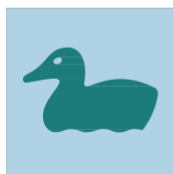
(Möjlig risk och Kännbar konsekvens = riskvärde 9)

Identifierad risk	Område Ekonomi, verksamhet, medborgare & medarbetare	Process	Riskvärde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem genomför kontrollen	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Övertagande av avdelningen för funktionsstöd	Ekonomi, verksamhet, medborgare och medarbetare	Effekter av övertagandet	12	Samtliga delar i övergången	Löpande kontroll av övertagen verksamhet	Förvaltningschef	Löpande
Äldreboendeplatser	Ekonomi, verksamhet medborgare	Rätt volym äldreboendeplatser	12	Följa beläggning, medelboendetid och utveckling av kön till särskilt boende. Samt bevaka köpta externa korttidsplatser.	Statistik över beläggning, in-/utflyttning och kö-situation till äldreboende	Stabschef m.fl.	Månadsvis och fördjupning vid budgetarbete t.
Hemtjänstutveckling	Ekonomi, verksamhet, medborgare	Förändring av hemtjänst	12	Följa hemtjänstutveckling och underliggande orsaker till förändringar.	Statistik över hemtjänstutveckling.	Stabschef m.fl.	Månadsvis och fördjupning per tertial.
Heltidsresan	Medarbetare och Ekonomi	Arbeta för heltid som norm	12	Följa ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter av heltid som norm.	Ta fram särskild uppföljningsmall	Avd. chef planeringsavdelningen	Månadsvis
Välfärds-teknologi	Verksamhet, medarbetare	Utveckling av välfärds-teknologi.	9	Följa utveckling och de krav på IT-lösningar som ställs, samt bevaka möjligheter att nyttja medel från kommuncentral Innovationsfond.	Vara uppdaterade på förändringar, omvärldsbevaka.	Avd. chef planeringsavdelningen	Löpande

Identifierad risk	Område Ekonomi, verksamhet, medborgare & medarbetare	Process	Riskvärde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem genomför kontrollen	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Samverkan	Ekonomi, verksamhet, medborgare, medarbetare	God samverkan med berörda motparter	12	Välfungerande samarbeten inom kommunen, nya sätt att samarbeta med civilsamhället samt samverkan hälso- och sjukv.	Löpande	Förvaltningschef	Löpande
Boendeplatser för äldre och inom LSS	Ekonomi, verksamhet medborgare	Rätt volym boendeplatser	12	Följa beläggning och medelboendetid mot äldreomsorg och följa kön till boende för äldre och inom LSS. Samt bevaka köpta externa korttidsplatser och viten.	Statistik över beläggning, in-/utflyttning och kö-situation.	Stabschef m.fl.	Månadsvis samt fördjupning per tertial.
Hemtjänstutveckling	Ekonomi, verksamhet, medborgare	Förändring av hemtjänst	12	Följa hemtjänstutveckling och underliggande orsaker till förändringar.	Statistik över hemtjänstutveckling.	Stabschef m.fl.	Månadsvis samt fördjupning per tertial.
Utveckling inom personlig assistans	Ekonomi, verksamhet	Förändring inom personlig assistans	12	Följa utvecklingen och genomföra förändringar för att säkra intäkter och ansökningar till F-kassan.	Löpande kommunikation med verksamheten	Stabschef, avd chef funktionsstöd	Löpande
Heltidsresan	Medarbetare, ekonomi	Arbeta för heltid som norm	12	Följa ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter av heltid som norm.	Ta fram särskild uppföljningsmall	Avd. chef planeringsavdelningen	Månadsvis
Välfärds-teknologi	Verksamhet, medarbetare	Utveckling av välfärds-teknologi.	9	Följa utveckling och de krav på IT-lösningar som ställs, samt bevaka möjligheter att nyttja medel från kommuncentral Innovationsfond.	Vara uppdaterade på förändringar, omvärldsbevaka.	Avd. chef planeringsavdelningen	Löpande

Månadsbokslut 2019.05

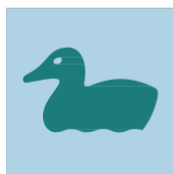
Belopp i tkr	Budget 2019	Utfall maj	Prognos helår	Avvikelse helår
Verksamhetens intäkter	193 710	81 689	193 710	0
Personalkostnader	-604 018	-267 844	-617 018	-13 000
Lokalhyror	-80 107	-32 976	-80 107	0
Köp av tjänster	-159 730	-66 696	-161 730	-2 000
Övriga kostnader	-79 987	-29 927	-79 987	0
Verksamhetens kostnader	-923 842	-397 443	-938 842	-15 000
Verksamhetens nettokostnader	-730 132	-315 754	-745 132	-15 000
Kommunbidrag	730 132	304 222	730 132	0
Årets resultat	0	-11 532	-15 000	-15 000

Ekonomi per maj månad

Vård och omsorgsnämnden redovisar ett resultat om 11,5 mnkr i underskott för perioden januari – maj 2019 och en prognos för helår 2019 som är oförändrad jämfört med prognos vid vårbokslut om 15 mnkr i underskott.

Det ekonomiska underskottet per maj månad och underskottsprognosen för 2019 beror på att nämnden påbörjade 2019 med ett stort ekonomiskt underskott. Nämnden beslutade i februari om en handlingsplan med åtgärder om 25 mnkr på helårseffekt och en uppskattad effekt om 15 mnkr 2019. Utifrån osäkerhet om intäkter för personlig assistans, eventuella viteskostnader inom LSS och utifrån en ökning av köpta platser inom LSS/Psykiatri är 10 mnkr av de 15 mnkr i besparing inkluderade i prognos per maj.

Nämndens nettokostnadsökning rensat för ekonomiska justeringar gentemot Socialnämnd är enligt prognos 3,6 procent för 2019 (2,4 procent justerat för att intäkter från statlig äldresatsning upphörde 2019). Ökningen av nettokostnaderna är lägre än vad som motsvaras av pris-/löne- och volymökningar utifrån att handlingsplan medför ekonomiska effektiviseringar 2019.

Uppföljning av handlingsplan för budgetbalans 2019

Utifrån att intäkter för personlig assistans minskat, att antalet hemtjänststimmar ökat och att den statliga äldresatsningen upphört påbörjade nämnden verksamhetsår 2019 med ett underskott om cirka 25 mnkr. Nämnden beslutade utifrån den ekonomiska situationen om en handlingsplan som omfattar åtgärder om 25 mnkr på helårseffekt med en beräknad effekt 2019 om cirka 15 mnkr.

Handlingsplanen omfattar:

- Personalbesparingar 7 mnkr
- Minska antalet hemtjänststimmar 13 mnkr
- Stopp för externa konferenser & restriktivitet med utbildning/inköp 1 mnkr
- Ökade intäkter från statliga bidrag 4 mnkr

Uppföljning av personalbesparingar 2019:

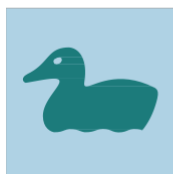
Samtliga budgetansvariga med personalbudget har under 2019 inlämnat en handlingsplan med tillhörande risk- och konsekvensbeskrivning för att minska personalkostnaderna med 7,0 mnkr.

Personalkostnad per månad	Januari	Februari	Mars	April	Maj
Personalkostnader 2018	37 490 000	49 713 000	50 128 000	52 328 000	52 817 000
Personalkostnader 2019	40 974 000	52 970 000	52 291 000	53 978 000	54 780 000
Personalkostnadsökning 2019	9,3%	6,6%	4,3%	3,2%	3,7%

Uppföljning av verkliga personalkostnader per månad exklusive uppbokningar visar att personalkostnaderna successivt minskat under 2019. En orsak till att personalkostnaden i maj är högre än i april är att påsken förskjutit cirka 0,5 mnkr i OB-kostnader från april till maj 2019 i jämförelse med 2018.

Därtill har timlön, fyllnad och övertid minskat under framförallt mars – maj 2019 enligt nedan tabell. Dessa är eftersläpande kostnader och minskningen motsvarar att verklig personalkostnadsökning är cirka 1,3 mnkr lägre än i ovanstående tabell (0,8 procent i genomsnitt per månad under månaderna mars – maj).

År	Arbetade timmar av timlön, övertid och fyllnad				
	Januari	Februari	Mars	April	Maj
2018	34 240	31 200	31 930	33 970	32 650
2019	33 910	31 070	27 170	30 190	27 410
Förändring	-1,0%	-0,4%	-14,9%	-11,1%	-16,0%
Förändring i kronor	-82 500	-32 500	-1 190 000	-945 000	-1 310 000

Verksamheten arbetar på flera plan med att minska timlön, fyllnad och övertid. Utfördelade personalbesparingar om 7 mnkr och minskningen av antalet hemtjänsttimmar enligt handlingsplan har till stor del hanterats genom att verksamheten minskat timanställningar, fyllnad och övertid. Därtill arbetar verksamheten med heltidsresan som syftar till att genom ökade sysselsättningsgrader för månadsanställd personal minska behovet av timanställd personal.

Uppföljning av minskade hemtjänsttimmar 2019:

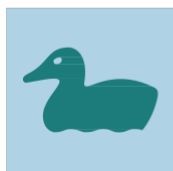
	<i>Sept-dec 2018</i>	jan-19	feb-19	mar-19	apr-19	maj-19
Antal personer med hemtjänst	742	742	760	736	742	729
Personer med >150 tim/mån	33	30	28	26	26	24
Hemtjänsttimmar per månad	36 300	36 700	34 500	34 100	35 500	35 200
Budget hemtjänsttim/mån		32 800	32 800	32 800	32 800	32 800

Under 2019 har antalet hemtjänsttimmar och antalet personer med mer än 150 timmars hemtjänst per månad minskat. För att uppnå budgetbalans 2019 behöver hemtjänsttimmarna minska till 32 800 timmar per månad och utförarna av hemtjänst behöver minska bemanningen med motsvarande 25 heltidstjänster.

Under 2019 har antalet personer med mer än 150 timmars hemtjänst per månad minskat med 9 personer, vilket även medfört att antalet hemtjänsttimmar per månad minskat. Dock är minskningen mindre än de krav budgeten ställer.

Strävan för att uppnå kraven som budgeten ställer fortgår genom att:

- Handläggningen strävar efter att följa tidsschabloner vilket ger maximalt 134 biståndsbeslutade timmar hemtjänst per månad exkl. dubbelbemanning.
- Erbjuder inflyttning till särskilt boende genom att motivera och ge förtur till personer med omfattande hemtjänstinsatser.
- Påskynda inflyttning till särskilt boende genom att korta tiden till 10 dygn från att en boendeplats blir ledig tills utflyttning skall ske.
- Inrätta trygghetskameror för att minska antalet fysiska nattillsyner. Under maj har nya trygghetskameror integrerats i välfärdsteknologiplattform. Enligt plan kommer 10 kameror installeras under försommaren och totalt beräknas 38 kameror installeras under 2019 med målsättningen att närmare 80 tillsyner per natt ska kunna utföras genom kamera.

Uppföljning av externa konferenser & restriktivitet med utbildning/inköp

	<i>Medel per månad 2018</i>	jan-19	feb-19	mar-19	apr-19	maj-19
Kurser och konferenser	97 400	10 300	23 900	16 300	32 400	21 800

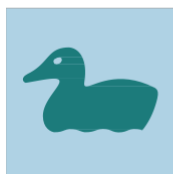
Stopp för externa konferenser och restriktivitet med utbildningar och inköp förväntas medföra en besparing om cirka 1,0 mnkr 2019, dels genom lägre kostnad för kurser och konferenser och dels utifrån att vikariebehovet minskar.

Under 2019 har nämndens kostnader för kurser och konferenser minskat från 518 tkr jan-maj 2018 till 105 tkr jan-maj 2019 utifrån handlingsplanens avsikter.

Uppföljning av ökade intäkter från statliga bidrag

	<i>Medel per månad</i>	jan-19	feb-19	mar-19	apr-19	maj-19
Intäkter för personlig assistans	7 665 000	7 811 000	7 819 000	7 984 000	7 673 000	7 692 300
Personer med förhöjd timersättning assistans	4	4	4	4	4	4

Nämnden avser att öka intäktsfinansieringen av personlig assistans utifrån att andning och sondmatning åter ska utgöra grundläggande behov som kan ge rätt till assistansersättning från försäkringskassan. Lagen förväntades träda i kraft från halvårsskiftet 2019 men förslaget har av remissinstanser kritiserats och efter lagrådets granskning ska en proposition läggas fram till riksdagen med sikte på en lagändring den förste november avseende hjälp med andning, förslag om sondmatning finns inte med i lagrådsremissen och en förändring kan tidigast ske vid årsskiftet. Detta förskjuter införandet som tidigare planerades ske från halvårsskiftet och skapar en stor osäkerhet kring de 2,0 mnkr som är inkluderad i prognos avseende ökad assistansintäkt under 2019.

Månadsbokslut 2019.03

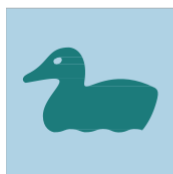
Belopp i tkr	Budget 2019	Utfall mars	Prognos helår	Avvikelse helår
Verksamhetens intäkter	190 910	46 684	190 910	0
Personalkostnader	-604 018	-158 855	-617 018	-13 000
Lokalhyror	-80 107	-19 155	-80 107	0
Köp av tjänster	-149 130	-36 609	-151 130	-2 000
Övriga kostnader	-79 987	-16 832	-79 987	0
Verksamhetens kostnader	-913 242	-231 451	-928 242	-15 000
Verksamhetens nettokostnader	-722 332	-184 767	-737 332	-15 000
Kommunbidrag	722 332	180 583	722 332	0
				0
Årets resultat	0	-4 184	-15 000	-15 000

Ekonomi per mars månad

Vård och omsorgsnämnden redovisar ett resultat om 4,2 mnkr i underskott för första kvartalet 2019 och en prognos för helår 2019 om 15 mnkr i underskott.

Det ekonomiska underskottet per mars och underskottsprognosen för 2019 beror på att nämnden påbörjade 2019 med ett stort ekonomiskt underskott. Nämnden beslutade i februari om en handlingsplan med åtgärder om 25 mnkr på helårseffekt och en uppskattad effekt om 15 mnkr 2019. Utifrån viss försiktighet i prognosen tills besparingarna gett full effekt är 10 mnkr i besparingarna inkluderade i prognosen per mars. (se uppföljning av handlingplan på sidan 2).

Nämndens nettokostnadsökning rensat för ekonomiska justeringar gentemot Socialnämnd är enligt prognos 3,4 procent för 2019 (2,3 procent justerat för att intäkterna från den statliga äldresatsningen upphört 2019). Ökningen av nettokostnaderna är lägre än vad som motsvaras av pris-/löne- och volymökningar utifrån att handlingsplan medför ekonomiska effektiviseringar 2019.

Uppföljning av handlingsplan för budgetbalans 2019

Utifrån att intäkter för personlig assistans minskat, att antalet hemtjänststimmar ökat och att den statliga äldresatsningen upphört påbörjade nämnden verksamhetsår 2019 med ett underskott om cirka 25 mnkr. Nämnden beslutade utifrån den ekonomiska situationen om en handlingsplan som omfattar åtgärder om 25 mnkr på helårseffekt med en beräknad effekt 2019 om cirka 15 mnkr.

Handlingsplanen omfattar:

- Personalbesparingar 7 mnkr
- Minska antalet hemtjänststimmar 13 mnkr
- Stopp för externa konferenser & restriktivitet med utbildning/inköp 1 mnkr
- Ökade intäkter från statliga bidrag 4 mnkr

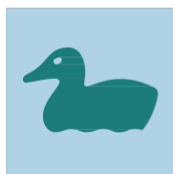
Uppföljning av personalbesparingar 2019:

Samtliga budgetansvariga med personalbudget har under 2019 inlämnat en handlingsplan med tillhörande risk- och konsekvensbeskrivning för att minska personalkostnaderna med 7,0 mnkr.

Under första kvartalet är den förväntade effekten av besparingarna begränsad utifrån att enhetschefernas handlingsplaner utarbetats först i februari. Effekten av personalbesparingar förväntas först ge effekt under andra kvartalet 2019.

Personalkostnader per månad	Januari	Februari	Mars
Personalkostnader 2018	37 490 000	49 713 000	50 112 000
Personalkostnader 2019	40 974 000	52 970 000	52 292 000
Personalkostnadsökning 2019	9,3%	6,6%	4,4%

Uppföljning av personalkostnader indikerar en relativt hög kostnadsökning under första kvartalet jämfört med motsvarande period 2018 vilket medfört ett underskott under första, dock minskar ökningstakten av personalkostnaderna under successivt under första kvartalet vilket beror på återhållsamhet samt på att beslutade personalbesparingar och minskning av hemtjänststimmar enligt handlingsplan börjat ge viss effekt.

Uppföljning av minskade hemtjänsttimmar 2019:

	<i>Sept-dec 2018</i>	jan-19	feb-19	mar-19
Antal personer med hemtjänst SoL	742	742	760	736
Antal personer med >150 tim/månad	33	30	28	26
Hemtjänsttimmar per månad	36 300	36 700	34 500	33 200
Målvärde för budgetbalans		32 800	32 800	32 800

Under 2019 har antalet hemtjänsttimmar och antalet personer med mer än 150 timmars hemtjänst per månad minskat. För att uppnå budgetbalans 2019 behöver hemtjänsttimmarna minska till 32 800 timmar per månad och utförarna av hemtjänst behöver minska bemanningen med motsvarande 25 heltidstjänster.

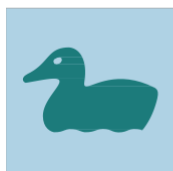
Strävan för att uppnå kraven som budgeten ställer fortgår genom att:

- Handläggningen strävar efter att följa tidsschabloner vilket ger maximalt 134 biståndsbeslutade timmar hemtjänst per månad exkl. dubbelbemanning.
- Erbjuder inflyttning till särskilt boende genom att motivera och ge förtur till personer med omfattande hemtjänstinsatser.
- Påskynda inflyttning till särskilt boende genom att korta tiden till 10 dygn från att en boendeplats blir ledig tills utflyttning skall ske.
- Inrätta trygghetskameror för att minska antalet fysiska nattillsyner. Under maj kommer nya trygghetskameror integreras i välfärdsteknologiplattform, därpå kan utökning av trygghetskameror distribueras till verksamheten. Målsättningen är att cirka 40 kameror ska kunna ersätta upp emot 80 tillsyner per natt för verksamheten.

Uppföljning av externa konferenser & restriktivitet med utbildning/inköp

	<i>Medel per månad 2018</i>	jan-19	feb-19	mar-19
Kurser och konferenser	97 400	10 300	23 900	16 300

Stopp för externa konferenser och restriktivitet med utbildningar och inköp förväntas medföra en besparing om cirka 1,0 mnkr 2019, dels genom lägre kostnad för kurser och konferenser och dels utifrån att vikariebehovet minskar vid färre kurser och konferenser. Under 2019 har nämndens kostnader för kurser och konferenser minskat från 397,9 tkr första kvartalet 2018 till 50,5 tkr under första kvartalet 2019 utifrån handlingsplanens avsikter.

Uppföljning av ökade intäkter från statliga bidrag

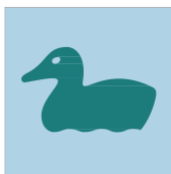
	<i>Medel per månad 2018</i>	jan-19	feb-19	mar-19
Intäkt personlig assistans	7 665 000	7 811 000	7 819 000	7 983 000
Personer med förhöjd timersättning assistans	4	4	4	4

Nämnden avser att öka intäktsfinansieringen av personlig assistans utifrån att andning och sondmatning åter ska utgöra grundläggande behov som kan ge rätt till assistansersättning från försäkringskassan. Lagen förväntas träda i kraft från halvårsskiftet 2019. Verksamheten förarbetar under våren assistansärenden som kan vara aktuella för statlig assistansersättning med målsättningen om ökad intäktsfinansiering av personlig assistans under andra halvåret 2019. I nuläget är två ärenden med möjliga intäkter om 4,5 mnkr på helårseffekt förarbetade för återsökning.

Vidare kommer nämnden arbeta för att öka personer med förhöjd timersättning från försäkringskassan. En utförare kan utifrån noggrann kostnadsredovisning till försäkringskassan få upp till 36: - extra per assistanstimme vid t.ex. högre OB-kostnader än assistansersättningens schablon.

Förändringar för nämnden utifrån vårändringsbudget 2019

- Två riktade statsbidrag till äldre slopas: 200 miljoner kronor för trygghetsvårdar i trygghetsboenden och 110 miljoner för förbättrad personalkontinuitet inom hemtjänsten. **Kommentar: var tänkt att användas till fördjupad pilot vid införandet av TES-schemaplanering och till att ersätta extratjänster i den förebyggande verksamheten, dessa planer stoppas.**
- Utöver detta har en förenkling av de 500 miljoner som tidigare avsåg äldreboendegaranti aviserats. Dessa kommer nu istället betalas ut efter antal äldre i kommunerna. **Kommentar: ingen förändring, nämnden hade i budgetarbetet vägt in 2,0 mnkr i prestationsersättning, dessa tillfaller nu nämnden som generellt bidrag istället för som prestationsbaserat bidrag.**
- Anslaget för statlig assistansersättning ökas med 150 miljoner till 500 miljoner för 2019. Avser att hjälp med andning och sondmatning ska ses som grundläggande behov. Förslag planeras träda ikraft 1/7 2019. **Kommentar: ingen förändring, nämnden fortgår med plan att öka intäktsfinansiering för personlig assistans. 2,0 mnkr i ökad ersättning är inkluderat i budget 2019.**

Ekonomi (Från flerårsstrategi 2019 - 2021)

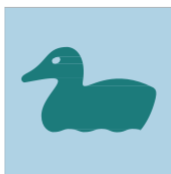
Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetens intäkter	190 910	194 003	197 165
Personalkostnader	-604 018	-613 803	-623 807
Lokalhyror	-80 107	-81 405	-82 732
Köp av tjänster	-149 130	-151 546	-154 016
Övriga kostnader	-79 987	-81 283	-82 608
Verksamhetens kostnader	-913 242	-928 037	-943 163
Verksamhetens nettokostnader	-722 332	-734 034	-745 998
Kommunbidrag	722 332	734 034	745 998
Årets resultat	0	0	0

Budget 2019

Pris-, löne- och volymökningar för äldreomsorg och funktionsstöd beräknas uppgå till cirka 4,5 procent under 2019 medan budgettilldelningen medger en nettokostnadsökning om 1,3 procent, därtill upphör den statliga äldresatsningen som pågått sedan andra halvåret 2015, vilket medför minskade bidrag om cirka 8,3 mnkr 2019.

Under 2019 behöver boendeplatser inom funktionsstöd tillkomma och utbyggnad av boendeplatser för äldre fortgå. Vidare kommer omställning i samband med rätt till heltid, digitalisering och allt mer avancerad hälso- och sjukvård att kräva insatser och resurser för att lyckas. Sammantaget beräknar nämnden att verksamheten har ett underskott om cirka 25 mnkr inför verksamhetsår 2019.

Åtgärder för att hantera verksamheten inom budget 2019 är:

- Till de 43 budgetansvariga med personalbudget riktas ett sparkrav om 1,2 procent av personalkostnaderna vilket motsvarar en helårsbesparing om 7,0 mnkr.
- Stopp för externa konferenser och restriktivitet för utbildningar och vid inköp.
- Intäkt för statliga bidrag om 4,0 mnkr budgeteras utifrån riksdagbeslut att kommuner som erbjuder äldreboende inom tre månader skall kunna erhålla bidrag och att medel riktas mot LSS för sonmatning. Bidragen har en viss osäkerhet men bedöms kunna medföra ökade intäkter om cirka 4,0 mnkr.
- Budget för hemtjänst räknas upp till 146 mnkr för verksamhetsår 2019. Budgeten motsvarar ett besparingskrav om cirka 14 mnkr och åtgärder behöver vidtas för att minska antalet hemtjänsttimmar med cirka 3 200 timmar per månad (cirka 9 %).

Se särskilt ärende till nämnd i februari 2019 "Handlingsplan för att efterleva den av fullmäktige beslutade ramen 2019" för mer utförlig information om effektiviseringsförslag inför verksamhetsår 2019.

Budget 2020

Vård- och omsorgsnämndens budget 2020 är 1,6 procent högre än budget 2019.

Inför 2020 beräknar nämnden att pris-/löne- och volymökningar uppgår till cirka 4,5 procent varav cirka 2,9 procent (cirka 21 mnkr) är ofinansierade.

Nämnden har inte behandlat åtgärder och konsekvenser kring de ekonomiska förutsättningar 2020 ännu.

Budget 2021

Vård- och omsorgsnämndens budget 2021 är 1,6 procent högre än budget 2020.

Inför 2021 beräknar nämnden att pris-, löne- och volymökningar fortsatt uppgår till cirka 4,5 procent varav cirka 2,9 procent (ytterligare cirka 21 mnkr) är ofinansierade.

Nämnden har inte behandlat åtgärder och konsekvenser kring de ekonomiska förutsättningar 2021 ännu.

	Antal hemtjänsttimmar		Särskilt boende					
	Kommun	Privat	Antal platser	Beläggning	Utflyttade per månad	Ej verkställda beslut	varav erbjudna men tackat nej	Ej verkställt, ej erbjudits plats tre mån eft beslut
Medel 2017	25 991	6 046	385	96,0%	12,7	40,3	13,8	3,5
Medel 2018	27 400	7 567	386	95,8%	12,4	32,2	8,0	1,3
jan	28 287	8 407	393	93,5%	16	16	1	0
feb	26 245	8 188	393	93,3%	15	12	1	0
mar	25 780	8 316	393	94,1%	10	18	7	0
apr	27 247	8 241	393	97,1%	7	17	7	0
maj	27 163	8 312	393	96,8%	13	16	5	0
jun	26 380	8 241	393	96,1%	14	14	4	1
jul	25 211	8 380	393	97,4%	6			
aug								
sep								
okt								
nov								
dec								
Medel 2019	26 616	8 298	393	95,5%	11,6	15,5	4,2	0,2

	Personal (äldreomsorg)					Ekonomi (äldreomsorg)		
	Antal Tillsvidare-anställda	Medel sysselsättningsgrad	Sjuklön per månad	Sjukfrånvaro i procent (mån avlönade)	varav sjukfrånvaro dag 1-14	Arbetade timmar per månad	varav arbetade timmar timanställd pers	Prognos helår totalt för Nämnden
Medel 2017	760	86,0%	473 400	8,7%	3,3%	102 761	20 141	Resultat 2017: + 1,2 mnkr
Medel 2018	774	86,7%	456 400	8,4%	3,4%	105 487	22 064	Resultat 2018: - 9,1 mnkr
jan	781	87,9%	504 400	8,9%	4,7%	102 922	19 366	
feb	787	88,0%	798 000	9,7%	5,1%	110 696	16 928	
mar	787	88,1%	670 800	9,0%	4,5%	99 747	14 641	Prognos VoO (-15 mnkr)
apr	795	87,9%	326 600	7,7%	3,2%	108 461	16 101	Prognos VoO (-15 mnkr)
maj	794	87,9%	500 400	7,3%	3,4%	105 520	14 850	Prognos VoO (-15 mnkr)
jun	795	88,0%	419 500	6,7%	2,3%	109 426	15 119	
jul	790	88,2%	408 000			100 714	23 849	
aug								
sep								
okt								
nov								
dec								
Medel 2019	789,9	88,0%	518 243	8,2%	3,9%	105 355	17 265	

	Nyckeltal (funktionsstöd)					
	Antal med assistans från F-kassan	Antal med assistans LSS från kommun	Personer som står i kö till LSS-boende	varav väntat mer än 6 mån utan erbjudande	varav väntat mer än 12 mån utan erbjudande	Viteskostnad
<i>Medel 2018</i>	104	21	16,3	4,7	0,3	0
jan	100	22	13	10	2	0
feb	100	23	12	11	3	0
mar	101	23	13	10	3	0
apr	100	23	13	10	5	0
maj	100	23	17	8	4	0
jun	99	23	18	2	2	0
jul	99	23				
aug						
sep						
okt						
nov						
dec						
<i>Medel 2019</i>	99,9	23	14	9	3	0

* I juni är de som erbjuds boende på det nya gruppboende "Noltorp Centrum" justerade i statistiken

	Personal (funktionsstöd)					Ekonomi (funktionsstöd)		
	Antal Tillsvi- dare- anställda	Medel syssel- sättningsgrad	Sjuklön per månad	Sjukfrånvaro i procent (mån avlönade)	varav sjukfrånvaro dag 1-14	Arbetade timmar per månad	varav arbetade timmar timanställd pers	Prognos helår för avd funktionsstöd
<i>Medel 2017</i>	462	95,0%	239 600	8,8%	2,6%	61 163	11 840	<i>Resultat 2017: - 10,3 mnkr</i>
<i>Medel 2018</i>	450	96,0%	239 700	7,8%	2,8%	58 464	11 806	<i>Resultat 2018: - 13,7 mnkr</i>
jan	454	96,6%	243 100	9,1%	3,7%	57 206	10 177	
feb	454	96,8%	378 500	9,4%	3,8%	61 904	9 813	
mar	455	96,8%	306 000	8,2%	3,4%	55 847	8 591	Prognos VoO (-15 mnkr)
apr	460	96,7%	300 800	8,0%	3,1%	62 984	9 741	Prognos VoO (-15 mnkr)
maj	462	96,8%	302 900	8,1%	2,9%	60 505	9 467	Prognos VoO (-15 mnkr)
jun	456	97,0%	219 200	6,8%	1,7%	62 555	10 468	
jul	455	96,9%	180 700			57 660	13 033	
aug								
sep								
okt								
nov								
dec								
<i>Medel 2018</i>	456,6	96,8%	275 886	8,3%	3,1%	59 809	10 184	

Ej verkställda beslut SOL
2019
6
2019.049 VÄN

Datum: 2019-08-20
Handläggare: Titti Bengtsson Davidson
Direktnr:
Diariernr: 2019.049 VÄN

Vård- och omsorgsnämnden

Ej verkställda beslut SoL 2019, Q2

Ärendebeskrivning

En rapporteringsskyldighet infördes 2006-07-01 i socialtjänstlagen 16 kap 6 § f-h. Rapporteringen gäller ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen. Rapporteringen ska ske till IVO, kommunens revisorer och kommunfullmäktige.

Genom ändringen i socialtjänstlagen (SoL) ska en kommun som inte inom en skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap 1 § SoL, som någon är berättigad till, enligt beslut från kommunen åläggas att betala en särskild avgift, sanktionsavgift.

Till fullmäktige ska nämnden lämna en statistikrapport, över hur många gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. I rapporten ska anges vika typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut. Uppgifterna ska vara avidentifierade. Det ska således inte gå att härleda uppgifterna i rapporten till enskilda personer. Inte heller ska nämnden ange skälen till varför de rapporterade besluten inte är verkställda. Däremot ska det framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller kvinnor respektive män. Rapporteringen ska göras en gång per kvartal.

Förvaltningens yttrande

Vid rapporteringstillfälle 2019-07-03 (innefattande kvartal 2) har vård och äldreomsorgsförvaltningen redovisat 4 individrapporter till IVO.

Tre individärenden är återrapporterar från kvartal 1. Följande har rapporterats

En person har återtagit sin ansökan

Två personer har fått sina beslut verkställda

En individrapport är ny som ej fått sina beslut verkställd

Ekonomisk bedömning

-

Förslag till beslut

1. Vård och äldreomsorgsnämnden antar förvaltningens kvartals- och individrapport som sitt svar till IVO och revisorerna
2. Vård och äldreomsorgsnämnden beslutar att överlämna upprättad statistikrapport till kommunfullmäktige.

Beslutet ska skickas till
IVO, revisorerna, KF

Anita Hedström
Förvaltningschef

Rapporteringsskyldighet enligt 16 kap 6f§ Socialtjänstlagen

[illegible]

Ej verkställda beslut LSS
2019
7
2019.008 VÄN

Datum: 2019-08-20
 Handläggare: Annika Nilsson Öman
 Direktnr:
 Diariennr: 2019.008 VÄN

Vård- och omsorgsnämnden

Ej verkställda beslut LSS 2019, Q2

Ärendebeskrivning

En rapporteringsskyldighet införs 2006-07-01 i socialtjänstlagen 16 kap. § 6 f-h. Rapporteringen gäller ej verkställda gynnande beslut enligt 9§ och rapportering enligt 28f-g §§ LSS. Rapporteringen skall ske till IVO, kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Till fullmäktige ska nämnden lämna en statistikrapport över hur många gynnande beslut enligt 9 § som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Uppgifterna i rapporten ska vara oidentifierade. Det ska således inte gå att härleda uppgifterna i rapporten till enskilda personer. Det ska framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller kvinnor respektive män. Rapporteringen ska göras en gång per kvartal.

Ej verkställda beslut LSS Q2 2019

Beslutsdatum	Typ av beslut	Lagrum	Orsak ej verkställt
2016-11-08 M	Bostad för vuxna 9.9 §	LSS	190618-Erbjudande om plats på nytt boende.,visning 190624. 190705- Tackat nej.
2016-11-08 M	Bostad för vuxna 9.9 §	LSS	Tackat nej 171016. Verkställs sedan 180328 i annan kommun.180831 info från fd god man att intresse ej längre finns för plats. Handläggare sökt den enskilde 190312,190314 på telefon, ej svar. Brev skickat 190314, i retur 190402 pga avflyttad okänd.
2018-02-23 M	Bostad för vuxna 9.9 §	LSS	190408- Kontakt, undran över boendeplats. 190503-Kontakt,undran över boendeplats. 190603-Kontakt ang plan för nytt boende. 190614-Erbjudande om plats. 190627- Tackat ja. Plan. inflytt sep-19.
2018-04-19 K	Bostad för vuxna 9.9§	LSS	190614- Erbjudande om plats på nytt boende. 190627- Tackat ja. Plan. inflytt sep-19.
2018-04-27 K	Bostad för vuxna 9.9§	LSS	190614-Erbjudande om plats på nytt boende. 190624- Tackat ja.

			Plan. inflytt sep-19.
2018-05-25 M	Bostad för vuxna 9.9§	LSS	Står i kö,plats finns ej. Dialog har förts med Socialförvaltningen ang plats i psykiatriboende. Platsbrist SOC 190125. Ny fråga ställd 190315. Kommer att erbjudas plats på psykiatriboende i sep-19.
2018-06-18 M	Bostad för vuxna 9.9§	LSS	Kontakt 190327. Står i kö,plats finns ej i dagsläget.
2018-06-20 M	Bostad för vuxna 9.9§	LSS	190614- Erbjudande om plats på nytt boende. 190627-Tackat ja. Plan. inflytt sep-19.
2018-06-21 M	Bostad för vuxna 9.9§	LSS	190528- Kontakt ang plan för nytt boende. 190614- Erbjudande om plats,visning 190624, tackat ja. Plan. inflytt sep-19.
2018-06-26 M	Bostad för vuxna 9.9§	LSS	190402-Kontakt, undran över boendeplats. 190520-Kontakt,undran över boendeplats. 190619-Kontakt, undran över boendeplats..Info att nytt boende planeras, dock andra före i kön.Överenskommelse om kontakt v.30 om boende ej har erbjudits innan. 190709- Erbjudande om plats på nytt boende. 190710- Tackat ja. Plan. inflytt sep-19.
2018-11-13 M	Bostad för vuxna 9.9 §	LSS	190301-Kontakt,undran över boendeplats. 190513-Erbjudande om boendeplats. Tackat nej utan att ha sett lght,endast utifrån, anser lght för liten. 190527-Kontakt, hittat egen tillfällig lght och avser söka boendestöd. Står kvar i kö i avvaktan på annan lght i servicebostad.
2019-03-01 M	Bostad för vuxna 9.9§	LSS	I kö,plats finns ej. Förhandsbesked.
2019-03-12 K	Bostad för vuxna 9.9§	LSS	I kö,plats finns ej.

			Förhandsbesked
2019-02-13M	Kontaktperson 9.4§	LSS	
2017-04-28 K	Kontaktperson 9.4§	LSS	Avbrott i verkställighet 190101. Meddelade i april att avvakta. 190416- Önskar ny kontaktperson.
2018-05-03 K	Korttidstillsyn 9.7 §	LSS	Avvaktar insatsen. Önskar själv återkoppla vid intresse.
2018-05-09 M	Korttidsvistelse 9.6 §	LSS	Beslutet avser stödfamilj, svårigheter att hitta stöd/kontaktfamiljer. Korttidsvistelse i form av korttidshem verkställs sedan 190314 i väntan på att hitta stödfamilj.
2018-04-06 K	Korttidsvistelse 9.6 §	LSS	Avvaktar insatsen. Önskar själv återkoppla vid intresse.

Beslut som tidigare rapporterats som ej verkställda men som nu verkställts eller avslutats

Beslutsdatum	Typ av beslut	Lagrum	Datum för verkställighet/avslut
2018-04-16 M	Avlösarservice 9.5§	LSS	Avslutad 190411
2018-05-03 M	Avlösarservice 9.5§	LSS	Avslutad 190424
2018-12-14 M	Avlösarservice 9.5§	LSS	Verkställd 190501
2018-12-01M	Korttidsvistelse 9.6 §	LSS	Verkställd 190412
2019-02-13M	Kontaktperson 9.4§	LSS	Verkställd 190528
2017-04-28 K	Kontaktperson 9.4§	LSS	Åter verkställd 190527

Ekonomisk bedömning

-

Förslag till beslut

1. Vård och omsorgsnämnden antar förvaltningens kvartals- och individrapport för Q2 avseende LSS som sitt svar till IVO och revisorerna.
2. Vård och omsorgsnämnden beslutar att överlämna upprättad statistikrapport för Q2 avseende LSS till kommunfullmäktige.

Beslutet ska skickas till

IVO, EY, KF, Annika Öman, Åsa Wallin

Anita Hedström

Förvaltningschef

Statistik per månad 2019

8

2019.047 VÄN

Datum: 2019-08-08
Handläggare: Andreas Hasselteg
Direktnr:
Diariennr: 2019.047 VÄN

Vård- och omsorgsnämnden

Statistik per månad 2019 - juni och juli

Ärendebeskrivning

Statistik redovisas månadsvis till nämnden över antal fattade beslut under månaden, beläggning i särskilda boendeformer, samt utförda hemtjänsttimmar. Statistiken ger en ögonblicksbild från den 20:e varje månad.

Redovisning av statistik ingår som en del i nämndens internkontroll

Ekonomisk bedömning

-

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av statistiken för 2019 juni och juli månader, och lägger den till handlingarna.

Beslutet ska skickas till

-

Anita Hedström
Förvaltningschef

	Antal hemtjänsttimmar		Särskilt boende				
	Kommun	Privat	Antal platser	Beläggning	Utflyttade per månad	Ej verkställda beslut	varav erbjudna men tackat nej
Medel 2017	25 991	6 046	385	96,0%	12,7	40,3	13,8
Medel 2018	27 400	7 567	386	95,8%	12,4	32,2	8,0
jan	28 287	8 407	393	93,5%	16	16	1
feb	26 245	8 188	393	93,3%	15	12	1
mar	25 780	8 316	393	94,1%	10	18	7
apr	27 247	8 241	393	97,1%	7	17	7
maj	27 163	8 312	393	96,8%	13	16	5
jun	26 380	8 241	393	96,1%	14	14	4
jul	25 211	8 380	393	97,4%	6		
aug							
sep							
okt							
nov							
dec							
Medel 2019	26 616	8 298	393	95,5%	11,6	15,5	4,2

	Personal (äldreomsorg)					Ekonomi (äldreo	
	Antal Tillsvidare-anställda	Medel syssel-sättningsgrad	Sjuklön per månad	Sjukfrånvaro i procent (mån avlönade)	varav sjukfrånvaro dag 1-14	Arbetade timmar per månad	varav arbetade timmar timanställd pers
Medel 2017	760	86,0%	473 400	8,7%	3,3%	102 761	20 141
Medel 2018	774	86,7%	456 400	8,4%	3,4%	105 487	22 064
jan	781	87,9%	504 400	8,9%	4,7%	102 922	19 366
feb	787	88,0%	798 000	9,7%	5,1%	110 696	16 928
mar	787	88,1%	670 800	9,0%	4,5%	99 747	14 641
apr	795	87,9%	326 600	7,7%	3,2%	108 461	16 101
maj	794	87,9%	500 400	7,3%	3,4%	105 520	14 850
jun	795	88,0%	419 500	6,7%	2,3%	109 426	15 119
jul	790	88,2%	408 000			100 714	23 849
aug							
sep							
okt							
nov							
dec							

Medel 2019	789,9	88,0%	518 243	8,2%	3,9%	105 355	17 265
------------	-------	-------	---------	------	------	---------	--------

	Nyckeltal (funktionsstöd)					
	Antal med assistans från F-kassan	Antal med assistans LSS från kommun	Personer som står i kö till LSS-boende	varav väntat mer än 6 mån utan erbjudande	varav väntat mer än 12 mån utan erbjudande	Viteskostnad
<i>Medel 2018</i>	104	21	16,3	4,7	0,3	0
jan	100	22	13	10	2	0
feb	100	23	12	11	3	0
mar	101	23	13	10	3	0
apr	100	23	13	10	5	0
maj	100	23	17	8	4	0
jun	99	23	18	2	2	0
jul	99	23				
aug						
sep						
okt						
nov						
dec						
Medel 2019	99,9	23	14	9	3	0

* I juni är de som erbjuds boende på det nya gruppboende "Noltorp Centrum" justerade i statistiken

	Personal (funktionsstöd)					Ekonomi (funktionsstöd)	
	Antal Tillsvidareanställda	Medel sysselsättningsgrad	Sjuklön per månad	Sjukfrånvaro i procent (mån avlönade)	varav sjukfrånvaro dag 1-14	Arbetade timmar per månad	varav arbetade timmar timanställd pers
<i>Medel 2017</i>	462	95,0%	239 600	8,8%	2,6%	61 163	11 840
<i>Medel 2018</i>	450	96,0%	239 700	7,8%	2,8%	58 464	11 806
jan	454	96,6%	243 100	9,1%	3,7%	57 206	10 177
feb	454	96,8%	378 500	9,4%	3,8%	61 904	9 813
mar	455	96,8%	306 000	8,2%	3,4%	55 847	8 591
apr	460	96,7%	300 800	8,0%	3,1%	62 984	9 741
maj	462	96,8%	302 900	8,1%	2,9%	60 505	9 467
jun	456	97,0%	219 200	6,8%	1,7%	62 555	10 468
jul	455	96,9%	180 700			57 660	13 033
aug							
sep							
okt							
nov							

dec							
Medel 2018	456,6	96,8%	275 886	8,3%	3,1%	59 809	10 184

Ej verkställt, ej erbjudits plats tre mån eft beslut	
3,5	
1,3	
0	36 694
0	34 433
0	34 096
0	35 488
0	35 475
1	34 621
	33 591
0,2	

omsorg)
Prognos helår totalt för Nämnden
Resultat 2017: + 1,2 mnkr
Resultat 2018: - 9,1 mnkr
Prognos VoO (-15 mnkr)
Prognos VoO (-15 mnkr)
Prognos VoO (-15 mnkr)

onsstöd)
Prognos helår för avd funktionsstöd
Resultat 2017: - 10,3 mnkr
Resultat 2018: - 13,7 mnkr
Prognos VoO (-15 mnkr)
Prognos VoO (-15 mnkr)
Prognos VoO (-15 mnkr)

Anmälan av delegationsbeslut 2019

9

2019.048 VÄN

Datum: 2019-08-08
Handläggare: Anita Hedström
Direktnr:
Diariennr: 2019.048 VÄN

Vård- och omsorgsnämnden

Anmälan av delegationsbeslut 2019 juni och juli

Ärendebeskrivning

Delegering av ärenden inom en nämnd regleras i Kommunallagen 6 kap §§ 33-38. Vård- och omsorgsnämnden har överlåtit viss beslutanderätt till ordförande, viceordförande, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott och enskilda kommunala tjänstemän enligt nämndens delegationsförteckning. Dessa beslut skall anmälas till vård- och omsorgsnämnden för information, kontroll och registrering.

Anmälan av delegationsbeslut ingår som en del i nämndens internkontroll.

Förvaltningens yttrande:

Följande delegater har fattat nedanstående beslut enligt delegationsförteckningen, under den aktuella perioden:

Förvaltning/Allmänt-kategori A16

Anita Hedström, förvaltningschef

Nedsättning av eller befrielse från avgift inom ramen för gällande riktlinjer, 19 st

Personalärenden

Se bilaga

Ekonomisk bedömning

-

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner anmälan av delegationsbeslut för juni och juli månader 2019.

Beslutet ska skickas till

-

Anita Hedström

Förvaltningschef

Anställningsdatum	Sysselsättningsgrupp	Anställningsform	Befattning	Ansvar	Verksamhet
2019-06-01	Deltid Deltid	1 Tills vidare	1650 Undersköterska	8115100 - Isabelle Hansson	51010 - Äldreomsorg ordinärt boen
2019-06-03	Heltid Heltid	1 Tills vidare	1650 Undersköterska	8114100 - Enhetschef kvarboende YS	51010 - Äldreomsorg ordinärt boen
2019-06-04	Heltid Heltid	1 Tills vidare	1151 Distriktssköterska	8131000 - Sskchef Söder, ML	51030 - Hälso- o sjukvård, >65 år
2019-06-07	Heltid Heltid	1 Tills vidare	1137 Sjuksköterska	8132000 - Agneta Kärving	51030 - Hälso- o sjukvård, >65 år
2019-06-10	Heltid Heltid	1 Tills vidare	1137 Sjuksköterska	8131000 - Sskchef Söder, ML	51030 - Hälso- o sjukvård, >65 år
2019-06-17	Heltid Heltid	1 Tills vidare	1137 Sjuksköterska	8132000 - Agneta Kärving	51030 - Hälso- o sjukvård, >65 år
2019-06-17	Heltid Heltid	1 Tills vidare	1137 Sjuksköterska	8132000 - Agneta Kärving	51030 - Hälso- o sjukvård, >65 år
2019-06-19	Deltid Deltid	1 Tills vidare	3518 Stödassistent	8142100 - LSS boende ÅW	51311 - Boende enl LSS, vuxna
2019-06-24	Deltid Deltid	1 Tills vidare	1650 Undersköterska	8121100 - Enhetschef Boende, MW	51020 - Äldreomsorg särsk boende
2019-06-28	Heltid Heltid	1 Tills vidare	1151 Distriktssköterska	8131000 - Sskchef Söder, ML	51040 - Hälso- o sjukvård, <65 år
2019-07-01	Heltid Heltid	1 Tills vidare	3518 Stödassistent	8142600 - LSS boende AS	51311 - Boende enl LSS, vuxna
2019-07-06	Deltid Deltid	1 Tills vidare	3518 Stödassistent	8144100 - LSS Dagl verk BH	51350 - Daglig verksamhet enl LSS
2019-07-06	Heltid Heltid	1 Tills vidare	3518 Stödassistent	8144100 - LSS Dagl verk BH	51350 - Daglig verksamhet enl LSS
2019-07-15	Heltid Heltid	1 Tills vidare	1137 Sjuksköterska	8131000 - Sskchef Söder, ML	51040 - Hälso- o sjukvård, <65 år
2019-07-22	Heltid Heltid	1 Tills vidare	2433 Enhetschef	8140000 - Avdelningschef AFF	98010 - Ledningsgrupp
